

REŠETO

APRIL
2002

GLASILO OBČINE RIBNICA
29. APRIL 2002, letnik VI

4

OBVEZNI
IZVOD

Foto AP

Foto AP

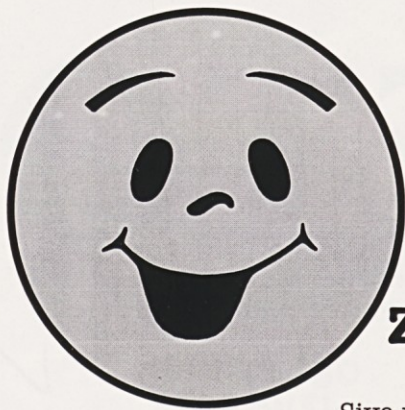
Foto Zdenka Mihelič

Tema meseca:
RIBNICA V
PRIHODNOSTI

Subregija ali
regija?

Farna cerkev
z novimi okni

NAMIGI ZA IZLET

Siva pot vodi me... ne na Gorenjsko, kot pravi prijetna pesmica, tokrat v Kostelsko dolino in naprej do Osilnice. Na pot se lahko podaste z avtom, tisti, malo bolj "korajžni", pa s kolesom. Peljemo se mimo Kočevja, po magistralni cesti, smer mejni prehod Petrina.

Brž ko se spustimo v Kostelsko dolino, se nam že iz daljave pokaže grad Kostel. Zaradi svoje lege je imel v zgodovini pomembno vlogo. Zapeljemo se v "trg", kot pravijo domačini, in si ogledamo grad.

Žejo in lakoto si potešimo v Grajskem hramu, ki je pod gradom. Malo pred vasjo Fara je nad cesto slap Nežica, ki skriva v sebi žalostno zgodbo o deklici, ki je tu utonila skupaj z voli, ki jih je napajala. V vasi Fara je na hribu cerkev Marije Vnebovzete, ki je tudi romarska cerkev.

Ko se spustimo nazaj v dolino, se lahko zapeljemo do Kolpe, kjer je tudi veliko kotičkov za piknik, kajti v tem letnem času je Kolpa še premrzla za kopanje.

Če pa je se je v vas prebudil športni duh, se lahko zapeljete do Osilnice oz. do Sel in si pri gostilni Kovač sposodite raft in se z raftom spustite po Kolpi.

V občini Osilnica je tudi mnogo zanimivosti, saj ima ta mala občina kar sedem cerkva, in kdo ni še slišal zgodbo o slabotnem fantiču Petru, ki so mu dobre vile podarile čudežno moč...?

Prijetno potepanje vam želim!

TIC Ribnica:
Danica Čampa Marinč

Muzej zopet odpira svoja vrata

Od 27. aprila pa do meseca oktobra bo Muzej v gradu zopet odprt vsak dan od 10. do 12. ure ter od 16. do 18. ure.

Vljudno vabljeni na ogled razstav in spoznavanje delčka pretekle zgodovine kraja, saj, kot je rekel že Ciceru, veliki rimski govornik:

"Historia est testis temporum, lux veritatis, vita memoriae, magistra vitae, nuntia vetustatis" ali po slovensko: Zgodovina je priča časa, luč resnice, življenje spomina, učiteljica življenja, glasnica dobe.

Vstopnine:

300 SIT odrasli; mladina, upokojenci, študentje, invalidi
150 SIT.

PZ LONČAR, Dolenja vas prireja

slavnostni KONCERT

v počastitev 50. obletnice delovanja

dvorana DC-16, Dolenja vas
sobota, 18. maja 2002, ob 20. uri

Pokrovitelja koncerta:
Občina Ribnica, OI JSKD Ribnica

Moški pevski zbor Lončar se je izoblikoval iz mešanega zbora, ki ga je po zadnji vojni vodil Ivan Marinč, sledili pa so mu Anton Petje, Andrej Petek, Tone Petek in sedaj Alojz Osvald. Zbor je sodeloval na mnogih prireditvah, ves čas pa je stalni gost Tabora pevskih zborov v Šentvidu in tradicionalnih pevskih srečanj v Dolenji vasi.

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Ni najbrž čisto naključje, da v dogajanju vrhunca pomladi, ko novo življenje na zemlji trga tesne spono zimske mrakobnosti, slavimo praznika, ki v svojem izvoru in po vsebini izražata zahtevo po dostojnem bivanju in obstanku slehernega človeka kot posameznika ali pa združenega v narodovem telesu, kjer želi samostojno odločati o svoji usodi.

Čestitamo ob 27. aprilu – dnevu upora proti okupatorju ter 1. maju – prazniku dela in mednarodne delavske solidarnosti ter vam želimo prijetne praznike.

Ob tej priložnosti vas vabimo 30. aprila 2002 ob 20. uri na proslavo v dvorani centra Ideal Ribnica.

Območni odbor ZLSD Ribnica

Novice iz doline

Kočevsko-ribniška subregija
ali samostojna regija

V vrtcu letos rekordno število romskih otrok

4
5

115883

Kulturne drobtinice

Krvapivc, zgodbe iz južne Slovenije
Slemenci na mrzlem odru

6
7

Tema meseca

Prebujenje

"Odhajajo izobraženi ljudje, ker jim kadrovska politika ribniških podjetij ne dopušča niti normalnega dela, kaj šele kakšne perspektivne kariere. V občini Ribnica se ustvarja premajhna dodana vrednost in kmalu bomo le občina, ki jo bo v jaslih hranila država s svojim denarjem, saj se sama ne bo mogla preživljati.

Država seli svoje institucionalne podaljške izven Ribnice, in zdajšnje naselje mestnega značaja bo kmalu le še navadna vas!"

02003/2128

8

Obnova sakralne dediščine

Nova barvna okna župnijske cerkve

10

Na rešetu

Brez poslovnih priložnosti?

11

Razpise in pomembna obvestila

pregledujte od strani 14 do 24

Zabavne strani na strani 21

Bralki pišejo

Dohodnina po slovensko
Kontrarevolucija DA, revolucija NE?

27

Pogovor iz šolskih klopi

Naša gost je bil poštar

30

Športni utrinki

Kromar in Cebin med najboljšimi na Hrvaškem
Kinologi izpeljali mednarodno tekmo

32

Upihnila je svečko in poletela v nebo Tega balona, ki smo ga videli leteti nad našimi glavami 14. aprila, ni bilo moč spre-gledati.

Ne samo zaradi njegove velikosti, marveč predvsem zaradi namena, s katerim je poletel pod ribniško nebo. Tja, v višave, si je zaželela ena izmed naših prebivalk. Bila je to želja za rojstni dan in izpolnjena ji je bila. Kako lepo in romantično, so vzdihovali tisti, ki so tokrat ostali na trdnih tleh in le upajoč pogledovali v nebo...

KOČEVSKO-RIBNIŠKA SUBREGIJA ALI SAMOSTOJNA REGIJA?

Šest občin pred podpisom memoranduma o regionalnem sodelovanju

Čez mesec dni naj bi šest občin s kočevsko-ribniškega konca podpisalo memorandum o regionalnem sodelovanju, so župani 8. aprila sklenili na srečanju, ki sta ga v Kočevju pripravila razvojni center Pokolpje in kočevska občina.

Ideja o oblikovanju samostojne regije ali pokrajine je v Kočevju, Ribnici, Kostelu, Osilnici, Sodražici in Loškem Potoku posebej živa od lani, ko se je omenjeno okolje negativno odzvalo na odločitev države, da to območje dodeli v t.i. jugovzhodno regijo (JV), s središčem v Novem mestu.

Kočevsko - ribniško področje že vseskozi gravitira k Ljubljani in ima tudi sicer specifične značilnosti, na kar bi radi župani opozorili z memorandumom o skupnem sodelovanju, ki naj bi se ga vključilo v obstoječi razvojni program JV regije.

"Oblikujemo se kot subregija znotraj JV regije, izrazimo življenjsko povezanost z osrednjo Slovenijo, pa tudi maloobmejni sporazum nas odpira k dodatnemu povezovanju," je menil kočevski župan Janko Veber.

Toda kljub temu, da Veber meni, da omenjeno območje ve, kaj želi, še ni jasno, ali bi teh šest občin raje oblikovalo subregijo ali se povezalo kar v samostojno regijo.

Kočevsko - ribniško področje je namreč znotraj JV regije nižje razvito, z vrsto demografskih in gospodarskih problemov, saj je podpoprečno naseljeno in neprivlačno za investicije. Nasploh le - to znižuje poprečje v novi statistični regiji, je povedala Milena Glavač z razvojnega centra Pokolpje, zato je treba zanj pripraviti razvojno vizijo in globalno strategijo.

"Izpostaviti moramo, kar hočemo, ampak jasno!"

Konkretnih skupnih projektov pa to področje vendarle še nima, razen turističnega Po poteh dediščine, kamor je vključenih 14 občin. To območje druži tudi skupen interes po posodobitvi ceste Škofljica - Petrina, medtem ko so vse ostale zamisli šele 'v kokonu' in tako še nepripravljene konkurirati na mednarodnih razpisih. Janez Mate s Področnega centra za razvoj gospodarstva je zato menil, da bi bilo trenutno najpametneje zaposliti strokovnjaka za mednarodno delo, ki bi lahko ideje udejanil tudi na razpisih.

"Samo tarnamo, kako smo nerazviti, ničesar pa se nismo še lotili reševati," je pripomnil osilniški župan Anton Kovač.

JV regija z Novim mestom na čelu sicer presega slovensko poprečje glede kazalcev gospodarnosti, donosnosti in dohodkovnosti in v Evropi že lahko konkurira, je ugotovil razvojni center Pokolpje, ki je delal primerjalno analizo.

Kočevsko - ribniško področje pa bi s svojo zaostalostjo JV regiji omogočilo še potegovanje za pomoč iz strukturnih skladov EU. Omenjeno območje je, sodeč po višini skupnega prihodka na zaposlenega, še v slabšem položaju kot po revščini razpito Pomurje, saj v slednjem ta prihodek znaša 12.450.000 SIT, v morebitni bodoči subregiji pa le 10.541.647 SIT.

Skupen nastop v krogu JV subregije bi omenjenim občinam vsekakor dal večjo težo, so menili župani, še večji vpliv in koristi pa bi imele, če bi se povezale v samostojno regijo skupaj z notranjskimi občinami ter k sodelovanju povabile še hrvaške obmejne občine.

Predlog memoranduma bo dopolnjen še v tem mesecu, nato naj bi ga obravnavalo vseh šest občinskih svetov, krona postopka, ki naj bi občine povezal in pokazal njihov skupni interes, pa bi bil podpis memoranduma.

Z njim bi se potem začelo resnejše lobiranje in aktiviranje na resornih ministrstvih.

Tekst in foto A. Pahulje

Največ pripomb k osnutku memoranduma je imel ribniški župan, ki je želel določene zapisane trditve bolj natančno določiti. Tako tudi to, da je v Ribnici veliko neizkoriščenih površin v obrtnih industrijskih conah (bivša tekstilna tovarna v Jurjevici, del ITPP, Inlesa, Kasarne), na razpolago pa naj bi bil tudi sodraški Inles in cel kup propadlih podjetij v Loškem Potoku.

Toda sodraški župan Andrej Pogorelc je menil, da to ni potencial, ki bi podjetnike pritegnil v naložbe. "Industrijske cone je potrebno predhodno urediti, najsi bo njihove zemljiško-knjižne ali pa komunalne zadeve," je menil Pogorelc.

Kočevsko-ribniško področje bi moralo več storiti tudi za to, da bi zadržalo domači kader, ne samo s štipendijami, marveč tudi s stanovanji.

Področna centra za razvoj gospodarstva iz obeh območij bosta letos pripravila sejem kadrov, kjer naj bi se srečali gospodarstveniki in študenti, Glavačeva pa meni, da bi morale občine poskrbeti ne samo za štipendije, marveč ustanoviti garancijske sklade za pomoč malim podjetjem in morda celo pomišljati na to, da po potrebi ustanovijo podjetja, kjer bi lahko zaposlovali domač in strokovno usposobljen kader.

V VRTCU LETOS REKORDNO ŠTEVILO ROMSKIH OTROK

Romski otroci so del subkulture, ne pa otroci s posebnimi potrebami, in kot take jih ribniški vrtec tudi obravnava, pravi njegova ravnateljica, ki se veseli dejstva, da se je s 17. aprilom v skupino vključilo kar 8 Romov. S tem se morda povečuje tudi upanje na njihovo resnejšo socializacijo.

Tudi zaradi prvega tako množičnega protesta, kot ga je pripravilo 200 prebivalcev Lepovč v začetku marca, je romska problematika v ribniški občini postala vroča tema, narasla pa so tudi razmišljanja o tem, kako oblikovati romsko generacijo, ki bi se lažje vključila v večinsko okolje.

Nezadovoljstvo prebivalcev v naseljih, ki so 80 registriranim Romom najbližja, se je tako jasno in javno odrazilo predvsem zaradi nekaterih agresivnih Romov. Svet za varstvo občanov, ki ga sestavljajo predstavniki pristojnih ribniških institucij, je ugotovil, da je fizičnih obračunavanj, izsiljevanj in škod, ki jo povzročajo trije romski mladoletniki, po januarskem srečanju s problematičnimi romskimi družinami občutno manj. Tudi sicer naj bi bila težavna le ena, najštevilčnejša družina, ki prebiva v Lepovčah, je na novinarski konferenci 8. aprila ponovil ribniški župan Jože Tanko. Ta se venomer seli, otroci pa nenehno kršijo zakone. Vsi drugi ribniški Romi, ki živijo na šestih lokacijah, so se v okolje bolje vključili, čeprav se z njihovo socializacijo nihče ni nikoli resno ukvarjal in imajo malo možnosti za zaposlitev. Trije imajo delo v komunalnem podjetju, ena Romkinja pa je zaposlena v Zdravstvenem domu. Župan meni, da bodo Romi ostali moteči za okolje vse do tedaj, dokler se jih ne bo namestilo na neko urejeno lokacijo in se jim zagotovilo vsaj minimalen komunalni standard. Občinski upravi se je kot ena najbolj sprejemljivih lokacij zdela preureditev begunskega centra, a jo je občinski svet lani zavrnil, ker je sredi obrtne cone. Ribniški svetniki bodo zato 25. aprila na redni seji ponovno stali pred isto težavo: najti lokacijo, s katero bi soglašala izrazita večina Ribničanov in Romov.

Upanje za večjo socializacijo, ki je prvi pogoj za ustvarjanje boljšega sobivanja, predstavlja vključitev romskih otrok v skrajšano pripravo na malo šolo. Le-ta pa se s šolskim letom 2003/04 izteka, saj naj bi takrat otroke te starosti že prevzela šola s svojo devetletko. Najugodnejši čas za socializacijo, še posebej romskih otrok, pa je prav gotovo otroštvo pred 6. letom starosti, so menile tako ravnateljica ribniškega vrtca Andreja Hojč kot tudi vzgojiteljica Marija Petek in pomočnica Martina Kljun. Slednji trenutno delata z največjo skupino Romov, kdajkoli vključenih v vrtec. Kar 8 jih obiskuje z zakonom predpisani program, ki traja prekratkih 320 ur, in tako sestavlja pomembno tretjino pisane družine 18 otrok. Mala šola je ravno za romske otroke toliko bolj pomembna, saj se lahko določenih vzorcev obnašanja naučijo od svojih sovrstnikov, ne pa samo od odraslih iz svojega okolja. Ravno predšolsko obdobje je priprava na življenje, meni Hojčeva, ker se otrok v skupi-

ni lažje uveljavi, spoznava in sprejema samega sebe. To, da se je 17. aprila v 2. skupino, ki bo skrajšani program obiskovala do konca junija, vpisalo kar 8 Romov, prvič tudi 4 iz Lepovč, je deloma ali pa po večini posledica dejstva, da so starši le na ta način upravičeni do otroških doklad. Vrtec jim namreč, če otrok redno obiskuje program, starši pa vestno poravnava vse obveznosti, med njimi tudi plačilo malice, izda potrdilo, s katerim te doklade lahko uveljavljajo.

V prvem delu programa oz. v prvi skupini se otroci dva meseca in pol učijo našega jezika in se navajajo na stike s sovrstniki, zato niso nikoli izločeni iz skupine, marveč so vanjo vedno inten-

Romski otroci prihajajo v vrtec redno, urejeni in umiti, čeprav jih je po nekaj dneh potrebno spet spomniti na red in čistočo, so povedale njihove vzgojiteljice. So izredno vesele in živahne narave, a ker živijo v izoliranem okolju, se pogosto v začetku postavijo v obrambni položaj. Toda ko se vključijo v skupino, jih tudi drugi otroci ne podcenjujejo več, je pripomnila ravnateljica.

zivno vključeni, pravijo strokovne delavke vrtca. Glede na to, da je program kratek, romski starši pa otroke pogosto celo prepozno vključijo vanj (najstarejši je star 10 let), lahko vrtec izvede le njihovo delno socializacijo, je poudarila Petkova. Upoštevati pa je treba tudi njihove posebne potrebe, saj otroci, ki so vajeni življenja na prostem in vsakršne svobode, težko zdržijo po več ur v zaprtem prostoru. Njihovo telo in duša potrebuje veliko več gibanja, v poseben užitek pa sta jim petje in ples. Ostali v skupini, v trenutno so vključeni otroci iz vseh vetrov, pa tako spoznavajo še del etnične kulture, ki je blizu njih, a jim je tuja. Strokovni pristop je potreben tudi pri sodelovanju z romskimi starši, saj so ti v začetku pogosto zelo nezaupljivi do vseh institucij, še bolj pa, ko morajo v njihove roke prepustiti svoje najdragocenejše - otroke. Redno pa ti starši prihajajo na prireditve, ki jih organizira vrtec in na katerih sodelujejo tudi njihovi otroci, pa čeprav kdo svoje lice priglasi le na šipo... Res da so se morale

strokovne delavke z vsako romsko družino najprej pogovoriti, kako koristen je vrtec za razvoj njihov otrok, in tak pristop bo potreben tudi v prihodnje, če bo želel vrtec udeležiti svojo zamisel, da morda že drugo leto odpre romski oddelek, za katerega sedaj ni dovolj prostora, je povedala ravnateljica. Dnevni program vrtca je namreč zapolnjen, oddelki pa se bodo razredčili v prihodnje leto, ko ne bo več male šole.

Hojčeva tudi ne želi, da se uporablja izraz romski vrtec, saj se ne izvaja nikakršna segregacija, ampak integracija otrok. "Toda pristala bi tudi na ustanovitev romskega oddelka, da bi le pritegnili v vrtec čim več romskih otrok." Doslej so letno prihajali v vrtec le po dva ali trije, v celi zgodovini vrtca pa se ravnateljica spominja le dveh primerov, ko so Romi sami, brez pritiska ostalih institucij, dali otroke v vrtec.

Šlo je za Rome, ki so nekad tudi sami prešli malo šolo. Toda če bi država vključitev otrok v vrtec še naprej pogojevala z upravičenostjo staršev do socialne pomoči oz. otroškega dodatka, bi v nekaj letih lahko projekt socializacije Romov uspešno prešel prvi del poti, je prepričana rav-

nateljica vrtca. "Seveda nobena od institucij, ki so zadržane delati z Romi, ne bi smela imeti fige v žepu. Predvsem pa bi morali vsi, ki delajo z Romi, spremeniti svoje razmišljanje in prečistiti odnos ter čustva do Romov. Povezati se moramo in doreči, kaj je potrebno za usklajen pristop k njihovi socializaciji."

Konec maja bo vrtec predstavil enega izmed načinov, kako sprejemati drugačne in pripravil prireditev pod naslovom "Naša identiteta, možnost za skupno sožitje". Nanjo bodo povabili tudi romske družine in to tako, da se bo sedanja, starejša skupina, v začetku maja odpravila v tabor v Lepovče, tako kot se je pred časom v Goričo vas. V slednji so otroci obiskali tudi svojega poškodovanega romskega sovrstnika, zapeli in zaplesali ter so spoznavali nekaj, kar verjetno nikoli ne bo del njihovega življenja, je pa zato neizbrisen del okolja, v katerem živijo.

Tekst in foto Alenka Pahulje

Južna Slovenija v ljudskih pripovedih in knjigi **KRVAPIVC**

Zgodbe, ki se prenašajo prek ustnega izročila, zdaj tudi del pisne dediščine

Klub prijateljev Miklove hiše se je v zadnjih mesecih precej aktiviral izven svojega kroga članov ter se z organizacijo kulturnega in ostalega dogajanja bolj intenzivno odpira v ribniški prostor. Potem ko je v aprilu pripravil srečanje na temo prihodnjega ribniškega razvoja, je teden dni kasneje, 11. aprila, v Miklovi hiši sledila še predstavitev knjige Krvapivc, zbirke folklornih in življenjskih zgodb južnega dela Slovenije; od dežele Desetega brata, osrednje Suhe krajine, domovanja Turjaških, do Kočevske.

Nekaj zgodb se navezuje tudi na Ribnico in to je bil dober motiv za predstavitev knjige avtorjev Zlate Kastelic in Jožeta Primca, ki jo je oktobra lani izdala založba Kmečki glas. Že sam naslov Krvapivc je strašljiv in bralca takoj uvede v svet strahov, s katerimi so hote ali nehote živeli naši predniki. 'Krvapivc od otrok kri pije' in to je bil nekaj zadosten razlog, da so v Suhí krajini otroci dali mir odraslim, se spominja Kasteličeva, sicer profesorica slovenskega jezika v Ivančni Gorici. In čeprav je od januarja lani, ko se je lotila zbiranja zgodb ter tako prevzela delo, ki ji ga je predal Primc, pa do junija, pridobila preko 200 zgodb, je delo teklo počasi. Vse dotlej, dokler ga ni razporedila med svoje učence, ki so s pisali v rokah in napetimi ušesi hiteli poslušat pripovedi svojih babic in

dedkov, da bi tako pomagali ustvariti zbirko. Med njimi je bil

tudi vnuček sestre Toneta Petka, ki je učiteljico v stik z ribniškimi pripovedovalcem pripeljal s stavkom: "Imam strica v Ribnici, ki tako fino pripoveduje, da to ni res!" Pa je bilo res, saj se je kasneje izkazalo, da je avtorica povzela največ njegovih zgodb, kar 14. Pred Toneta Petka pa je bila vendar postavljena zahtevna preizkušnja, kajti potrebno je bilo zbrati misli in se spomniti, kaj so nekaj ljudje imeli za strah. Menda se je ribniški človek najbolj bal 'krvega stegna', strašilo pa se ga je tudi z grožnjo, 'da bo na sodni dan mačkino kri lizal'. Strah ima že preroško velike oči in ta veliki nebodigatreba naj bi se v podobni hudiča, ki straši, nekaj naselil celo pri križu na poti med Brežami in Mlako, je pripovedoval Petek. Kmalu pa se je njegovo poznavanje izčrpalo in moral se je odpraviti tudi do drugih ribniških pripovedovalcev in brskati po zapuščini Janka Trošta. "Kar precej zgodb pa sem slišal od Janeza Pirkerja, ki je neizčrpna zakladnica teh storij."

Z zbirko in zgodbami, ki so posebej dragocene za kraj, od koder izhajajo, se je Dolenjska končno prebudila tudi na področju ljudske pripovedi, je povedala Darinka Suljevič, ki je predstavitev povezovala.

Pripovedi resnično zaživijo takrat, ko uho zasliši tisto pravo narečno govorico in zanos, s katerim pripovedovalec podaja zgodbo. S prav tako zavzetostjo so stare ribniške pripovedovalci izvrstni interpretatorji Metod Jaklič, Franc Jaklič, Mateja Arko, Vika Petrovič in Jože Škulj, povezala pa jih je Tadeja Klun. Nekaj smo jih slišali že na božično-novoletnem koncertu, a če so povedane s tolikšnim žarom, kot na večer 11. aprila, se jih občinstvo ne naveliča poslušati. Še več, poslušalo jih je z odprtimi usti in pogledom, polnim pričakovanja, kako se bo tista napeta zgodba razpletla...Prava osvežitev so bili tudi instrumentalisti šolskega ansambla Šprickangelbas, ki ga vodi Angelca Bregar.

Folklorne pripovedi so bogata literarna dediščina iz obdobja, ki je že minilo, jo je dopolnil direktor založbe Kmečki glas, ki se je za izdano knjigo zahvalil avtorjema in urednici zbirke dr. Mariji Stanonik, znanstveni svetnici pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti iz Ljubljane. V zbirki Glasovi je to že 24. knjiga, 15. po vrsti pa je bilo tudi delo Jožeta Primca z naslovom Okameneli mož. Tudi v zadnji zbirki je Primc zabeležil ljudsko bogastvo s kočevskega konca.

V Krvapivcu, ki vsebuje tako pisano besedo v knjižnem kot pogovornem in narečnem jeziku, so poimensko naštet tudi vsi, ki so pripovedovali natisnjene zgodbe. Mnogi med njimi so že v častitljivih letih, nekatere pa je že prišla iskat smrt. Tudi zato so te pripovedi neponovljive, enkratne in dragocene.

Tekst in foto **A. Pahulje**

RIBNIŠKI OKTET PONOVO MED IZSELJENCI

Ribniški oktet se je na povabilo Slovensko - Kanadskega sveta iz Toronta v teh dneh ponovno odpravil čez lužo, med naše izseljence.

Na tritedenski turneji po Kanadi in Združenih državah Amerike bodo pevci nastopili na koncertih v Torontu, Hamiltonu, Niagari, Washingtonu in še nekaterih drugih mestih. Gostovanje, ki so ga pevci skupaj z organizatorji načrtovali lansko poletje, naj bi bilo že meseca novembra, a so ga zaradi dogodkov v Ameriki, 11. septembra, predstavili na letošnje pom-

lad. Zadnjič je oktet gostoval pri naših izseljencih pred štirimi leti in kot je zapisala v povabilu predsednica Slovensko - Kanadskega sveta gospa Ema Pogačar, je oktet na dosedanjih koncertih in tudi na družabnih srečanjih med njimi vzbudil nepozabna doživetja. Tudi letos bodo tako nastopili v krajih, kjer si izseljenci najbolj želijo pozitivnih stikov z domovino, predvsem pa ohraniti slovenstvo svojih potomcev.

Ribniški oktet, ki bo naslednje leto praznoval že svojo 25 - letnico delovanja, je bil ustanovljen leta 1978 na pobudo Janeza Pečka, pisatelja Mihe Mateta in že pokojnega člana Slovenskega okteta Toneta Kozlevčarja. Takratni oktet so sestavljali štirje člani Slovenskega okteta ter štirje prekaljeni dolgoletni pevci ribniškega zborovskega petja. Priljubljena in tolikokrat z uspehom izvajana skladba Franceta Marolta 'Ribniška' je botrovala imenu okteta. Profesor Andrej Štrukelj je opravil prvo pionirsko delo umetniškega vodje, po letu 1985 pa je umetniški vodja postal Jože Kores.

Oktet je hitro zaslovel po svojem klenem zvoku, presenetljivem dinamičnem razponu, solističnih vložkih in iskrenem podajanju ter si pridobil že na začetku širok krog svojih poslušalcev. Bogati glasbeni program Ribniškega okteta obsega skladbe iz obdobja renesanse, baroka, klasične, romantike ter pesmi raznih narodov, s posebnim poudarkom na slovenski ljudski in umetniški pesmi. V štirindvajsetih letih delovanja je imel oktet blizu 800 nastopov doma in v tujini, gostovali so po Evropi, Južni in Severni Ameriki ter Aziji, največ nastopov pa so imeli pred domačim občinstvom. Na kanadsko - ameriški turneji bo Ribniški oktet nastopal v zasedbi: prvi tenor - Jože Kores in Miloš Genorio, drugi tenor - Stane Mancini in Janez Peček, bariton - Marijan Kraševc in Jože Černe, bas - France Lesar in Aleš Lajovic ter stalni član zasedbe, priznani harmonikar Janez Goršič.

Uroš Bregar

SLEMENCI PO 35 LETIH IGRANJA ŠE VEDNO NA MRZLEM ODRU

Sv. Gregor bi potreboval obnovljeno, za začetek pa vsaj ogrevano dvorano

Igralci KUD-a Sv. Gregor zadnjih pet let nadaljujejo delo, ki so ga začeli njihovi, z igralsko žilico obdarjeni predniki, ki so že v začetku 20. stoletja začeli prirejati šaloigre, da bi tako popestrili kulturno dogajanje v tem idiličnem okolju.

Potem ko je bila leta 1956 obnovljena dvorana, se je razraslo tudi igrilstvo v teh krajih in vse do 1987. ni minilo leto, da ne bi amaterski igralci uprizorili vsaj eno ali dve igri. Pred vojno, ko je bila kultura v rokah Katoliškega prosvetnega društva, so bile včasih na leto tudi po tri igre!

Veliki dogodek za slemenske vasi se je vedno odvijal 'pod farouškim kozolcem', saj sta takrat igralskega znanja vaščane učila ali župnik ali učitelj. Toda kaj kmalu se je pokazala tudi potreba po gradnji prosvetnega doma; tega so Slemenci zgradili leta 1912.

Podatke je iz rokava stresel slemenski režiser z najdaljšim stažem Metod Jaklič, ki se z režiranjem ukvarja že od leta 1964, ves ta čas pa je tudi gonilni moč te čudovite ljubiteljske dejavnosti. Pri tako dolgem stažu poide tudi energija in Jakliču je izpuhtela leta 1987, ko je tudi pri takratnih igralcih uplahnilo zanimanje za igro. Sledil je 10-letni premor, vajeti pa je pred petimi leti prevzela mlajša generacija, in tako sedanja igralska zasedba KUD-a Sv. Gregor šteje v poprečju komaj 23 let! Kolikor je več mladostne razigranosti, toliko je tudi

več težav pri zbiranju te gručiče k rednim vajam, saj je vrsta mladih tik pred diplomami ali pa imajo druge obveznosti, je dejal Jaklič.

Redno igralsko zasedbo sestavljajo tako 3 predstavnice nežnejšega spola in 7 moških.

Več igralcev bi bilo že težko zagotoviti, je menil Jaklič, zato je treba pogosto temu primerno izbrati igre. A v njih vseskozi prevladuje veselje, saj slemenske dramske skupine večinoma igrajo komedije. Zadnjo dramo so odigrali pred 35 leti! Doba delovanja je nasploh tako dolga, da se človek več ne spomni niti naslovov iger, ki smo jih uprizorili je povedal Jaklič, ki poskuša sedaj vsa dogajanja v društvu tudi pridno in vestno zabeležiti. Predvsem pa si želi, da bi po vseh teh letih igralci lahko zaigrali v ogrevani domači dvorani. Zdaj si prste in grla segrevajo v prostorčku

Ribnici, Sodražici in Dolenji vasi ponovili še 5-krat. Občinstvo je polnilo dvorane, kar je stalnica pri igranju slemenske igralske družine, ki po tihem pričakuje in upa, da bo občina pripravljena po vseh teh letih primakniti potrebna sredstva vsaj za ogrevanje domače dvorane, obnovo strehe in poda, ki je že skoraj razpadel.

Tekst in foto A. Pahulje

Iz glasbene šole Ribnica VRHOVA SREBRNA NA DRŽAVNEM TEKMOVANJU

V Glasbeni šoli Ribnica so bili pozno zimski in zgodnje pomladni dnevi obogateni z različnimi koncerti in uspehi.

Lepe rezultate je na regijskem in državnem tekmovanju mladih glasbenikov Slovenije dosegla učenka solopetja Petra Vrh. Na regijskem tekmovanju v II. a kategoriji je prejela zlato priznanje, ki ji je dalo vstopnico za državno tekmovanje, kjer je dosegla srebrno plaketo. Njena mentorica je prof. Edita Garčević-Koželj, korepetitor pa Aleksander Oražem.

Regijskega tekmovanja se je udeležil tudi klavirski trio v zasedbi:

Eva Zakrajšek - klavir, Nastja Bojc - violina, Zrinka Vlašič - violončelo. Njihova povprečna starost je 11 let. Pod mentorstvom prof. Iva Vlašiča delujejo dobro leto. Prejeli so srebrno priznanje. Obeh uspehov smo vsi veseli.

Koncertna dejavnost je bila tudi zelo pestra. Gostili smo solopевce dveh glasbenih šol iz

Ljubljane: GŠ France Šturm in GŠ Center; mlade kitariste iz Zagreba in klavirskega maturanta iz Velenja.

Naši učenci pa so se predstavili na koncertu v maskah in ob kulturnem prazniku v Ribnici in Velikih Laščah.

Za učence osnovne šole so pripravili koncert ljudskih pesmi, z godalnim orkestrom so gostovali v Cerknici, učenke klavirja in violine pa so skupaj s svojimi tremi učiteljicami izvedle Pomladno serenado. Godalni kvartet vsako leto

razveseli svojo publiko s celovečernim koncertom, letos pa se mu je pridružil še kvartet violin. Večer smo imenovali: Ko se srečata dva kvarteta. Samostojni koncert je imel tudi učiteljski godalni trio.

Poleg naštetih koncertov se je zvrstilo še lepo število razrednih in internih nastopov naših učencev.

Bernarda Kogovšek
Foto Metka Lesar

Linhartov dan komedij

Igre, ki so se 21. aprila nizale na Medobmočnem Linhartovem srečanju amaterskih gledališč osrednje slovenske regije, so popestrile deževno nedeljo, saj so gledalce v dvorano Ideal vabile že od zgodnje popoldanske ure dalje in jih v njej zadržale vse do desetih zvečer. Občinstvo se je zabavalo ob treh komedijah, ki jih je med 13 predstavami za medobmočno srečanje izbrala selektorica Simona Zorc Ramovš. Komedijo TO IMAMO V DRUŽINI je odigralo amatersko gledališče DPD SVOBODA iz Loške doline in z doživetim prikazom vsakdanjih zapletov, "ki nas spremljajo od najzgodnejših let pa vse do dne, ko se poslovimo", navdušilo občinstvo. Igralci iz ŠKD VRH so prišli iz Vrha sv. treh kraljev in z igro MRTVI NE PLAČUJEJO DOLGOV. V njej smo spremljali trikotnik moža, žene in tašče z vsemi življenjskimi problemi v revni družini. Na bolj moderen način pa so se obdelave ENE POSLANSKE KOMEDIJE - ŠTIRJE LETNI ČASI, lotili v Mladinskem gledališču Trbovlje. V igri se zgodba zaplete okrog komisije za kontrolo premoženja poslancev in ostalih državnoborskih funkcionarjev... Kdo bo najboljši, bo povedal strokovnjak, ki je tradicionalno srečanje budno spremljal, in tisti najboljši bo šel na državno tekmovanje, ki bo od 28. maja do 2. junija potekalo v Ljubljani. V Ribnici pa so bili menda zadovoljni vsi: občinstvo z igralci, igralci z občinstvom ter vodje izpostav s celotnim dogajanjem, ki ga je tokrat pripravila ribniška območna izpostava.

AP

PREBUJENJE.

Odhajajo izobraženi ljudje, ker jim kadrovska politika ribniških podjetij ne dopušča niti normalnega dela, kaj šele kakšne perspektivne kariere. V občini Ribnica se ustvarja premajhna dodana vrednost in kmalu bomo le občina, ki jo bo v jaslih hranila država s svojim denarjem, saj se sama ne bo mogla preživljati.

Država seli svoje institucionalne podaljške izven Ribnice, in zdajšnje naselje mestnega značaja bo kmalu le še navadna vas! Besede, ki so tu in zdaj našle mesto, so 5. aprila na srečanju članov in prijateljev Kluba Miklove hiše prišle iz ust Danila Divjaka, ki se je o prihodnosti Ribnice spraševal kot občan, ki je prisiljen nemo opazovati odliv mladine iz naših krajev. Ribnica jim namreč ne predstavlja mesta ustvarjalne prihodnosti, kvečjemu priložnost za cenejše spanje in bivanje.

Isto vprašanje, vprašanje ribniške prihodnosti, potem ko se začenja ali nadaljuje antibirokratski in centralistični program države, je bilo postavljeno vsem prisotnim. Klub prijateljev Miklove hiše je želel tirnice ustaljenih večernih pogovorov preusmeriti v javnost, zakaj "vsak posameznik bi moral biti pripravljen žrtvovati ali prispevati delček za spodbudnejši razvoj", je menil predsednik kluba Lojze Marolt.

Pravzaprav je skrajni čas, da se razsežnosti problema zavemo, saj sedaj živimo v utvari, v nekakšnem ograjenem vrtičku, je dejal Peter Levstek z Upravne enote. Površen pogled na nove planske dokumente in shemo avtocestnega

križa pokaže, da nas je država postavila na obrobje. Ne samo Ribnice, tudi občine, ki so se razvile na ribniško - kočevskem območju. Te so zdaj del jugovzhodne regije, a ponovno njen nerazviti obrobek, dober za dotok denarja iz evropskih strukturnih skladov. "Slovenija se centralizira in ta proces je Ribnica že občutila. V Kočevje se je preselila Agencija za plačilni promet, letos bo to storil tudi Davčni urad...Govori se o odhodu Urada za delo. Vprašanje je celo, ali bo Kočevju uspelo zadržati te institucije," je dejal Levstek.

Mogoče priložnost za svež veter in nov zagon ždi v ustanovitvi srednje šole na Ribniškem, so razmišljali člani kluba, ki so to temo na srečanju postavili kot osrednjo. Z njim so začeli bujati civilno sfero in iniciativo, politično zavzetost za ribniške cilje pa prepuščajo županu, poslancema, ministru in drugimi funkcionarjem z ribniških logov, ki zasedajo pomembne državne položaje. Klub je pripravljen sodelovati tudi pri ustanavljanju interesnih skupin, je dejal predsednik Marolt, in upa, da mu bo uspelo pritegniti tudi ribniške gospodarstvenike. Teh na tokratnem srečanju ni bilo. Franc Mihič je menil, da je to dokaz njihove nezainteresiranosti, ki naj bi bila še posebej očitna v kadrovanju. "Z Inlesa je v zadnjih treh letih odšlo sedem univerzitetno izobraženih inženirjev in če gospodarstvo ne rabi izobraženega kadra, potem smo res v začaranem krogu!"

Toda, kakšno šolo Ribnica sploh želi? Še boljše in realnejše vprašanje je, katero bi ji država sploh

dopustila. Še najhitreje uresničljiva se zdi zamisel Mihiča, ki je predlagal podjetniško ali kako drugo višjo ali visoko šolo zasebnega in manjšega tipa, ki bi zajela do 300 slušateljev. Te se običajno oblikujejo v mirnem okolju, brez podpore države. Je pa zato slednja nujna pri ustanavljanju srednje šole in Ribnica še leta 1997, ko so potekali intenzivni pogovori z ministrstvom za šolstvo in šport ob obnovi osnovne in glasbene šole, zanjo ni dobila spodbudnih besed. Župan Jože Tanko je dejal, da je minister Slavko Gaber takrat odkrito priznal, da se "ne splača poskušati". Za srednjo šolo bi namreč Ribnica potrebovala dovolj številčno populacijo; za začetek bi bilo potrebnih vsaj 62 dijakov. Te bi morda še pridobili, če računamo, da okrog 200 učencev na leto s področja ribniške upravne enote in Velikih Lašč konča osnovno šolo. 50 jih menda nadaljuje s srednješolskim programom, je dodal župan, ki se mu kot najbolj sprejemljiva vrst šole v Ribnici zdi gimnazija. Zaveda pa se, da zna biti bližina kočevske sorodne šole ovira. "Prav tako bi ustanavljanje nove gimnazije v neposredni bližini nekateri smatrali kot oblikovanje novega političnega centra," je dodal, kar bi pa bi bil moteč dejavnik pri regionalnem povezovanju. 6 kočevsko - ribniških občin. Željo in potrebo po srednji šoli na Ribniškem je utemeljeval Matjaž Nosan, član profesorskega zbora na Gimnaziji Kočevje in član republiškega maturitetnega izpitnega centra. Srednja šola bi bila uresničljiva šele v naslednjih 10 letih, ker je

aktualna liberalna oblast ravno začela z varčevanjem na področju izobraževanja, je dejal Nosan. "Odločitev zanjo bo gotovo povsem politična." Pozitivno pa bo zagotovilo ali dobro politično barantanje lokalnih politikov, ki so vpeti v državne funkcije, ali pa prihod desne vlade na oblast, saj bi slednja pomenila večjo priložnost za Ribnico, je menil Nosan. Med argumenti za srednjo šolo je po njegovem mnenju tudi dolgoletna tradicija šolstva na Ribniškem. Število otrok, ki bi se morali vključiti v oddelke, pa ne bi smelo biti problem. "Iz ribniške osnovne šole se vsako leto v srednje šole vpiše več kot 100 otrok. V Kočevje je letos za vpis najavljenih okrog 80 otrok: več kot 40 jih želi priti na gimnazijo, približno toliko pa v kočevske strokovne šole oz. programe. Vsi skupaj naj bi tako sestavljali tretjino vseh dijakov v Kočevju!" Za Ljubljano naj bi se jih letos odločilo 60, delež vpisanih v morebitno ribniško srednjo šolo pa bi se lahko povišal tudi na račun otrok iz Loškega Potoka in Velikih Lašč, je razmišljal Nosan, ki bi šolo vsebinsko in programsko sestavil kot skupek dislociranih oddelkov kočevskih ali ljubljanskih srednjih šol.

Glede morebitnega programa je bil bolj konkreten Janez Mate s Področnega centra za razvoj gospodarstva, ki se mu zaradi dejstva, da več kot polovica slovenskih ekoloških kmetov izhaja iz ribniškega področja, zdi primerna srednja šola alternativnih kmetijskih smeri. Še pred začetkom vseh potrebnih aktivnosti za ustanovitev srednje šole pa bi se morala Ribnica odločiti, kaj sploh hoče narediti iz sebe. "Ali spalno naselje, športno-rekreativni center, izobraževalno središče ali kaj drugega?" Med ljudmi bo potreben nek konsenz, je menil Mate, in na ta način bo tudi sodelovanje bolj učinkovito.

Z njim se je strinjala tudi Nada Blatnik in pripomnila, da "naj se vkup usedejo gospodarstveniki in ostali ter povedo, kako naj se Ribnica razvija". Tudi gradnja doma za starejše ne bi bila tako težavna, če bi se pristojni že enkrat dogovorili, kako lahko tudi drugače pridemo do doma, je menila Blatnikova. "Uvedimo samoprispevek ali pa se dogovorimo za kakšno drugo iniciativo!" Trenutno se res vse več govori o tem, da bi

poskušali projekt izpeljati s pomočjo zasebnikov. Da pa bi se dvignilo ribniško gospodarstvo, ki se je zlomilo ob razpadu Jugoslavije, bi bilo potrebno na domača tla pritegniti tudi podjetnike izven občinskih meja, je dejal Franc Češarek, ki se je kot edini občinski svetnik udeležil posveta. "Ribnico je treba približati Ljubljančanom, kjer je največ potencialnih investitorjev. Na razpolago imamo dovolj gospodarskih površin, ki bi lahko sprejele ogromno število delavcev, a so zanemarjene. Posodobiti bi bilo treba tudi cestno in prometno infrastrukturo."

Pa ne samo to; podjetnikom bi bilo treba nujno ponuditi nekaj, kar bi jih v Ribnico pritegnilo na te velike opuščene gospodarske površine. Med drugim sta to gotovo manjši komunalni prispevek in cenejše zemljišče, je pripomnil Medard Pucelj, tudi sam podjetnik. Trdi, da se mora tudi občina zavedati, da se podjetniki v investiranje večinoma spuščajo s težko prisluzenim denarjem in je zato toliko bolj odločilno, katera občina jim da boljše startne pogoje. Veliko plodnejši razvoj pa bi Ribnica dosegla tudi s tem, da bi začela manj ljubosumno gledati na svojega namišljenega nasprotnika, ki ga vidi v Kočevju, je menil Pucelj. Ribnica in Kočevje sta premajhna, pokrajina od Škofljice do vključno dežele Petra Klepca pa bi bila tudi v slovenskem merilu bolj relevantna, je dodal. "Zato se toliko bolj čudim, da si župani šele zadnje štiri mesece prizadevajo za ustanovitev subregije ter se komaj dve leti dogovarjajo o potrebni priključitvi na avtocestni križ."

Hkrati bo Ribnica morala sneti pajčolan, ki ga ji je nadela preteklost, ter uvideti, kaj ji je prinesla sedanost. Ribnica je nizala gospodarske uspehe, ki so segali v sam slovenski vrh; Ribnica je bila v določenih obdobjih cvet slovenske omike, kraj, ki je hranil in vzgojil vrsto izobražencev. Ribnica je bila upravno in okrajno središče. Sedanost odkriva drugačno podobo. Nanjo je zdaj začela opozarjati tudi civilna iniciativa. Ribnica je vse, samo ravnokar naštetu ne. Župan meni, da je bil za Ribnico usoden čas po vojni, ko je izpustila iz rok pravi trenutek. Ta pa je bil, ko je bilo Kočevje še relativno prazno in se je vanj začelo naseljevati neavtohtono prebivalstvo.

Takrat je bila priložnost, da bi Ribnica postala ali ostala gospodarsko in institucionalno središče, trdi župan. Nov trenutek vidi v skupini ljudi, ki bi bila pripravljena stopiti k oblikovanju svežih pobud in predlogov, "ne pa, da se samo ugotavlja zatečeno stanje in kaže s prstom na morebitne krivce".

To pa pomeni, da je treba v glavi imeti zamisel, v rokah pa pisni predlog, ki se lahko razraste v elaborat in projekt, za katerega se potem išče vsa potrebna podpora, meni.

Nekateri občani mu očitajo, da je predolgo čakal na podporo takih ljudi, ki so vseskozi okoli, le povabiti bi jih bilo treba k aktivnemu sodelovanju. Tudi sicer naj bi bile zamisli bolj stvar civilne sfere, lokalni in državni funkcionarji pa tisti, ki naj bi jih zavoljo svojega strokovnega znanja (in plačanega dela) oblikovali v projekt.

V Ribnici je pretok informacij med posameznimi interesnimi področji dokaj slab, v smislu, da leva roka ne ve, kaj dela desna, in da pogosto poteka le enosmerna komunikacija. Sodelovanja, pozornega poslušanja in tehtanja argumentov se to okolje šele uči. Spodrinuti bo treba ozkotirnost, po kateri se sedaj veselo vozijo mnogi posamezniki, ki želijo udeležati le svoje potrebe in koristi, za vse druge in splošno javno dobro pa jim ni mar. Kolikor je avtohtonost ribniškega prebivalstva morda res svojevrstna prednost, ker ga skupna identiteta napravlja močnega, ga ravno ta avtohtonost po drugi strani slabi, saj nas zapira v nek skupek, sestavljen iz kopice vase zaverovanih ljudi in odtujene množice dnevnih migrantov, ki jih z rodnim krajem povezuje le še spalna nit.

Po znameniti ribniški preteklosti se nam ni treba kolcat, nit z njo pa bi v nečem lahko obdržali. Spogledovati bi se morda morali z nekdanjimi zdomarji, ki so imeli v nečem svetovljanski način življenja: prehajali so meje, spoznavali novosti, se soočali z različnostjo - tako ljudi kot mnenj in pogledov - in to prenašali v domači kraj. Tudi srečanje v Miklovi hiši je izzvenelo v duhu starega reka: več glav - več ve.

Tekst in foto Alenka Pahulje

Obnova sakralne dediščine

NOVA BARVNA OKNA V ŽUPNIJSKI CERKVI

Po obnovi Plečnikovih zvonikov in po celotni obnovi strehe na župnijski cerkvi ter namestitvi štirih novih bronastih zvonov je načrt za nova barvna okna četrti veliki gospodarski podvig ribniške župnije v zadnjih 15 letih, če seveda izvajamo še mnoga druga dela, ki so bila izvršena v tem času, npr. obnova vsega prezbitarija po načrtih arh. Franca Kvaternika.

Zadnja svetovna vojna je povzročila naši župnijski cerkvi ogromno škode. Zaradi bombardiranja sta bili uničeni obe kupoli zvonikov. Pogorelo je vse ostrešje in uničena je bila celotna kritina. Tudi zidovje cerkve je bilo zelo poškodovano in njena notranjščina je bila v silno žalostnem stanju. Ko je ob koncu vojne (l. 1945) prišel za župnika g. Stanko Erzar, je s pogumnimi in delavnimi ribniškimi kristjani takoj pokril oba zvonika in na cerkvi namestil novo streho. Stara okna v cerkvi so bila docela uničena. Zato je župnik Erzar dal izdelati nova vitražna okna z enojno zaporo. Ta so preko 50 let kljubovala mnogim vremenskim spremembam. Sedaj so na mnogih mestih poškodovana in precej stekla je počenega ali ga enostavno ni več v oknu. Pred veliko nočjo sem si skupaj s ključarji in nekaterimi člani gospodarskega odbora ogledal celotno stanje teh oken. Po ogledu smo se dogovarjali o dveh možnih rešitvah:

1. Stara okna samo popraviti, obnoviti kovinske okvirje in očistiti stekla.
2. Namestiti nova okna z novimi kovinskimi okvirji in dvojno zaporo (barvno okno in še ena zapora z navadnim steklom, ki bo ščitilo barvno okno in bo hkrati še toplotna izolacija).

Vsa okna sta temeljito pregledala steklarski mojster Brane Buh iz Starega trga pri Ložu in akademski slikar Tomaž Perko iz Dolenje vasi pri Cerknici. Steklarski mojster mi je po ogledu oken razložil, da bi obnova starih oken (razdiranje, čiščenje stekla in ponovno nameščanje oken) stala toliko, kolikor bi dali za nova okna z dvojno zaporo in novimi kovinskimi okvirji. Ob pogovoru s farani sem ugotovil, da se večina navdušuje nad novimi okni. Seveda pa je to velik finančni zalogaj, ki ga bomo rešili postopoma in s skupnimi močmi. Mojster Buh je eno okno že izdelal in je razstavljeno v župnijski cerkvi.

In kakšni prizori bodo upodobljeni na novih oknih?

Slikar Tomaž Perko je svetoval, da bi za temeljno ozadje vsakega okna ostal prejšnji vzorec. Za vsako okno na obeh galerijah bi slikar upodobil eno podružnico cerkev. Na južni (ženski) strani bi bile upodobljene podružnice: Sv. Trojica, Marijino ime in pa sv. Lenart. Na severni (moški) strani pa Sveti Križ, sv. Ana in sv. Frančišek. Najbolj veličastne prizore bi upodobil slikar v oknih nad sprednjima spovednicama. Na severni strani bi naslikal Jezusovo vstajenje v velikonočnem jutru. Na južni strani pa Marijo, kraljico mučencev. Poleg Marije bi naslikal škofa Antona Vovka, ki je bil kot katoliški škof po vojni zelo poniževan in mučen zaradi pogumnega pričevanja za krščansko vero. Na tem oknu bi bil upodobljen še ribniški župnik Stanko Erzar, ki je ob koncu vojne (l. 1945) prišel za župnika v Ribnico. Po raznovrstnih mučenjih in triletnem zaporu so ga l. 1951 ubili blizu Jezerskega. V tem barvnem vitražnem oknu bo upodobljena tudi ribniška rojakinja učiteljica Ivanka Novak - Škrabec, ki so jo l. 1942 mučili in nazadnje zverinsko ubili v gozdu blizu Sodražice. Škof Vovk, župnik Erzar in učiteljica Ivanka (izhaja iz rodovine patra Stanislava Škrabca iz Hrovače) so trije junaški pričevalci najtežjega obdobja slovenske zgodovine. Malo pozneje bomo skušali obnoviti še tri okna na koru, za orglami, in pa štiri okna v prezbitariju, ob glavnem oltarju.

Steklarski mojster Buh pri izdelavi ribniških vitražev

VSI, KI BI RADI PRISPEVALI SVOJ DENARNI DAR ZA NOVA BARVNA OKNA V RIBNIŠKI ŽUPNIJSKI CERKVI, GA LAHKO NAKAŽETE NA ŽIRO RAČUN ŽUPNIJSKEGA URADA RIBNICA, št.: 50100-620-133 05-1321110-2384/49.

Lahko boste izročili svoj dar tudi osebno v župnišču. Na podjuzni potrdila o vplačilu boste lahko to uveljavili tudi kot olajšavo pri napovedi dohodnine. V imenu vse ribniške župnije se vam vsem zahvaljujem za vašo pomoč in razumevanje!

Župnijska cerkev je skupni dom vseh vernih faranov, ker se v njej zbiramo vse nedelje, praznike in seveda ob delavnikih. Zato mi ni potrebno na dolgo razlagati, da ima župnijska cerkev prednost pred podružnimi cerkvami, ki jih seveda tudi postopoma obnavljamo.

Maks Ipavec
Foto Marko Burger

Na rešetu:

PODJETNIKI - ŽUPAN

Pogoji poslovanja za podjetnike so v ribniški občini izjemno slabi in občina zanje zato ne pomeni prave poslovne priložnosti oz. ni izziv za vlaganje, je med prvimi očitki skupine podjetnikov, ki je šla z njimi v javnost tudi preko nacionalnih medijev. Gospodarsko politiko naj bi slabo zastavila že prejšnja lokalna politična garnitura, le-to pa nadaljuje tudi sedanja, katere najvišji predstavnik ste Vi, pravijo podjetniki, predvsem iz vrst upravnega odbora pri območni obrtni zbornici. Menijo tudi, da kadarkoli kaj zahtevajo ali predlagajo, naletijo na Vaše neodobranje, zato trdijo, da ste kot župan celo nastrojili proti gospodarstvu.

"Pogoji poslovanja za podjetnike so urejeni z zakoni in drugimi akti, ki jih sprejemata državni zbor in vlada. Pogoji so za celo državo enaki. Občinam je prepuščeno izjemno malo možnosti, da določene zadeve uredijo drugače in po svojih potrebah in možnostih. Tako področje je npr. obratovanje gostinskih lokalov in turističnih kmetij v podaljšanem obratovalnem času ali pa cene komunalnih storitev. Prav te cene pa so že vrsto let med najnižjimi v Sloveniji. Leta 1995, ko sem prevzel funkcijo župana, je bila gospodarsko-socialna podoba ribniške občine kaj klavna. Brezposelnost je bila skoraj 30-procentna, nekatere pomembne družbe pa na sila trlih nogah, delno zaradi splošnih gospodarskih razmer, delno pa tudi zaradi izvajanja neustreznih postopkov lastninskega preoblikovanja in lastninjenja podjetij. Vendar pa nisem niti pomislil, da bi zaradi slabih razmer obstajal predhodnik, ki so se takrat znašli na pomembnih političnih funkcijah v lokalnem okolju. Kljub temu da občina ne more bistveno vplivati na pogoje poslovanja gospodarskih družb in podjetnikov, pa smo pripravili program pomoči, s katerim smo vzpodbudili ustvarjalnost in podjetnost naših občanov. S sredstvi občine in Sklada za razvoj malega gospodarstva in bank smo vsako leto zagotovili velika in zelo ugodna sredstva za kratkoročne-premostitvene kredite za zagotavljanje likvidnosti, dolgoročne investicijske kredite za posodobitev ali odpiranje proizvodnih ali storitvenih zmogljivosti ter sredstva za izobraževanje in usposabljanje ter za promocijo na sejnih doma in v tujini. V nekaj letih smo za vzpodbujanje predvsem malega gospodarstva zagotovili in razporedili okrog 500 mio SIT, mnogo več kot kakšne druge, tudi precej večje občine. Prepričan sem, da je poleg uspešnih direktorjev tudi občina nekaj prispevala k znižanju ogromne brezposelnosti in k umiritvi ekonomsko-socialne krize. Preden sem postal župan, sem 13 let opravljal odgovorne naloge v družbenem in zasebnem gospodarstvu, zato so mi problemi, principi in metode delovanja ter načini reševanja še vedno kar dobro poznani. Tudi zato se vedno potrudim, prav tako tudi sodelavci, da v okviru svojih pristojnosti ter sprejetih zakonov in odlokov pomagam komurkoli, ne samo podjetnikom. Vendar pa se zavedam, da prav vse zahteve, želje in predlogi žal niso uresničljivi. Tako se včasih zgodi, da kakšnega predloga ni možno uresničiti, vendar to še ne pomeni, da sem nastrojen proti gospodarstvu. Prej nasprotno. Že samo programi kažejo, da je Občina imela in še ima res dober posluš za podjetništvo. To potrjuje tudi podatek, da je v občini Ribnica precej več enot malega gospodarstva na 10.000 prebivalcev (445) kot pa v opevanem Kočevju (339)."

V vseh osmih letih, odkar ste župan, naj bi bili neposredno odgovorni za to, da servisna cesta skozi obrtno cono Breg ni napravljena. Obrtne cone so nastajale spontano in stihjsko, ne pa načrtno, je naslednji očitek. Zato tudi ni interesa podjetij izven občinskih meja, ki bi investirala na tem področju. Podjetniki so

zainteresirani za naložbo, če vedo, da bodo na kupljenem zemljišču lahko začeli delovati, ne pa čakati leta, da se uredijo vse birokratske zadeve.

"S prostorskim planom se je v letu 1986 del zemljišč ob železniški progi opredelil za obrtno cono Breg. Lastniki zemljišč in Občina so najeli zasebno podjetje, ki naj bi uredilo premoženjsko-pravne zadeve in brezplačno preneslo zemljišča cestnega koridorja na občino Ribnica. Vse do leta 1997, torej v skoraj 10 letih, se zemljiški problemi niso uredili. Leta 1997 se je pogodba z zasebnim podjetjem sporazumno razdrila, hkrati pa se je Občina pooblastilo, da bo uredila preostale premoženjske zadeve. Del se jih je res uredil, ostalo je še nekaj odprtih zadev, ki jih predvsem zaradi urejanja zapuščine po v tujini umrlem lastniku ni možno hitreje urediti, del problemov pa je povezanih z izjemno visokimi cenovnimi zahtevami. S tem so lastniki zemljišč oz. potencialni investitorji korektno seznanjeni. Kljub še ne v celoti urejenim razmeram, pa je v tej obrtni coni možno graditi. Joras Center je že pred leti pridobil vso gradbeno dokumentacijo in uporabno dovoljenje, tudi ob ustrezni podpori Občine. V proračunu občine za leto 2002 je zagotovljenih 25 mio SIT za ureditev servisne ceste, kar naj bi zadoščalo za izgradnjo dela ceste in napeljavo komunalnih priključkov, s čimer bo omogočena realizacija investicijske namere dvema investitorjema. Pred izgradnjo ceste in komunalne opreme pa je potrebno še preprojektirati obstoječe projekte zaradi spremembe predpisov in drugačnih potreb in pogojev najresnejšega investitorja ter izvesti javni razpis za izbor izvajalca ceste in komunalne ureditve. Upam, da bomo namero realizirali še letos. Rad pa bi poudaril, da so

spremembi pa bo, če bo predlog vložen, odločil občinski svet. Je pa naša rešitev podobna kot v mnogih drugih občinah, le cena oz. strošek komunalne opreme v Ribnici praviloma nižji."

Tudi sam občinski odbor za gospodarstvo naj bi bil čista farsa, ker naj bi za področje gospodarstva ničesar ne naredil, pravi Pavel Hočevar, sicer sam član tega odbora.

"Menim, da so večinoma vsi odbori občinskega sveta solidno opravljali svoje delo in da so svetniki in odborniki dobro zastopali interese okolja, ki jih je izvolilo ali predlagalo v organe občine. Glede na to, da je g. Hočevar že drugi mandat v odboru za gospodarstvo, še prej, pred letom 1995, pa je bil član Izvršnega sveta, je zagotovo dobro seznanjen z načinom dela, pristojnostmi in možnostmi občinskih organov in struktur. Ker je zelo dobro seznanjen z zakoni in razmerami v drugih občinah, bi pričakoval več pobud in predlogov, tudi pisмениh, s katerimi bi neživljenjske občinske predpise posodobili in naredili bolj tolerantne, vzpodbudne in sprejemljive. Ne zdi pa se mi najbolj primerno, da 3 mandata ni nobenih drugih predlogov, razen županovih in občinske uprave, potem pa se veliko stvari želi urediti na hitro in na silo in se ob tem zlije veliko tudi neupravičene kritike na Občino. Pravočasno, primerno in argumentirano je treba zastopati svoje interese in opozarjati na neskladja in odstopanja in ponuditi boljše ali alternativne rešitve. Od sedaj se ni nikoli zadrževalo ali blokirallo katerekoli pobude, ne glede na to, kakšen vtis bi lahko napravila v javnosti."

Nekateri odloki so se v praksi izkazali tudi kot neživljenjski. Npr. parkirišče za tovornjake avto-prevozniki ne morejo urejati poleg svojih hiš, v zameno za to prepoved pa jim ni bila ponuje-

ba na trgu precej ugodnejša od tiste, ki jo lahko zagotavlja občina. Ohranili pa smo podpore, za katere menim, da precej pripomorejo k uspešnejši in kvalitetnejši predstavitvi občine, družb in samostojnih podjetnikov ter trženju njihovih programov. Zato še vedno sofinanciramo izobraževanje in svetovanje ter sejemске predstavitve podjetnikom in družbam doma in v tujini."

Očitajo Vam tudi, da očitno še najbolj cenite javno mnenje, zato so pripravljene problem obelodaniti v slovenskem prostoru, tudi preko Tednika.

"Župan opravlja najodgovornejšo in najbolj izpostavljeno funkcijo na lokalnem nivoju in je dolžan zastopati svoje odločitve in odločitve organov institucije, ki jo zastopa in predstavlja, ne glede na to, ali so prijete in dobro zveneče ali pa nekoliko bolj neprijetne in javnosti manj všeč. Vsekakor pa s takimi ad hoc pristopi in aktivnostmi ni mogoče spodobno urejati razmer, še manj pa prikriti, da se kritiki niso zadosti in pravočasno potrudili in opravili zaupanja skupin, ki jih zastopajo."

POSLOVNI NAČRTI INLES-a V LETU 2002

INLES, največji slovenski proizvajalec in izvoznik oken in vhodnih vrat, pričakuje v letu 2002 rahlo realno rast prodaje. Optimizem kljub nadaljevanju recesije v gradbeništvu na glavnem trgu, tj. v Nemčiji, temelji zlasti na povečevanju prodaje plastičnih oken in vhodnih vrat, les-aluminij oken, aluminijastih oken in vhodnih vrat ter tudi pri lesenih vhodnih vratih, zmanjševala pa se bo prodaja lesenih oken.

INLES naj bi v letu 2002 dosegel 6,7 milijarde SIT prodajnih prihodkov, od tega 90 % v izvozu. Glavni trg ostaja Nemčija z 62 %, sledi Avstrija s 13 %, Slovenija z 10 %, preostali delež v višini 15 %, pa bo realiziran na trgih Italije, Švice, Belgije, Rusije, Slovaške, Luksemburga, Japonske, BiH, ZRJ, Hrvaške in Makedonije. Kolikor bo dosežen plan prodaje, je predvideno tudi, da bo Inles posloval s čistim dobičkom.

Leto 2002 bo prelomno tudi glede obsega prodaje posameznih programov. Prvič se bo namreč zgodilo, da bo INLES, vrednostno gledano, prodal več plastičnih in aluminijastih izdelkov kot lesenih. Na praktično vseh trgih se namreč nadaljuje padanje prodaje lesenih fasadnih elementov, raste pa prodaja plastičnih in aluminijastih izdelkov. Glede na tržne trende bo INLES v mesecu aprilu investiral v povečanje kapacitet pri plastičnih okenih in vratih, kjer bo v prvi fazi odpravljen ozko krlo, tj. narez. Z novo tehnologijo se bodo kapacitete proizvodnje pri tej prvi fazi proizvodnje praktično podvojile, v naslednjem obdobju pa bo izvedena tudi investicija v tretjo linijo varjenja oken ter v drugo montažno linijo.

Po daljšem zatišju bo izvedena tudi v aprilu investicija v CNC obdelovalni center za lesena vhodna vrata, saj je INLES s novo družino vhodnih vrat s 1.9.2001 prestopil v višji cenovni razred, ki pa zahteva tudi nove oblike in še boljše kvaliteto obdelave. Nadaljuje se tudi izjemno zahteven projekt posodobitve software-a, s čimer želi INLES v letu 2003 poenostaviti poslovanje od pridobitve naročila do izdaje računa. V letu 2002 je INLES že uspešno sodeloval na treh mednarodnih specializiranih sejmih, in sicer v Essnu, Nürnbergu in tudi v Ljubljani. Prva ocena so izjemno ugodne in kljub recesiji pomenijo optimističen pogled v prihodnje mesece.

INLES d.d.
Stiki z javnostmi

BREZ POSLOVNIH PRILOŽNOSTI?

letos posebnega interesa za investiranje v tej coni ni bilo, razen Russ d.o.o., ki je pred leti nameraval na svoji parceli zgraditi parkirišča za tovornjake, vendar ni uspel pridobiti soglasja občinskega sveta. Je pa zaradi neurejenih premoženjskih razmer otežena preprodaja zemljišč. Ne strinjam pa se s trditvijo, da bi obrtne cone na območju občine Ribnica nastajale stihjsko in spontano."

Odloki niso stimulatívni za priliv kapitala v občino in podjetnike nasploh, saj so komunalne obremenitve oz. prispevki previsoki. Kočevje bi bilo lahko Ribnici v marsičem zgled, pravijo podjetniki. Zakaj se ne spremeni dosežanje razmerje, ko 80% komunalnega prispevka plača investitor, 20 pa občina, v večjo korist podjetnika?

"Odlok o komunalnem prispevku, ki razmejuje plačila stroškov gradnje komunalne infrastrukture med občino in investitorja, je bil sprejet po dvakratni razpravi tako na odboru za gospodarstvo in odboru za okolje kakor tudi na občinskem svetu skoraj soglasno leta 2000. Zanimivo je, da na delež oprostitve oz. sofinanciranja občine za gospodarske objekte ni bilo nobenih pripomb, čeprav je v občinskem svetu in v odboh precej uspešnih podjetnikov. Ti so še zlasti dobro zastopani v odboru za gospodarstvo, saj so med 5-imi člani kar 3 uspešni podjetniki in sekretar Območne obrtne zbornice, ki zastopa interese velikega števila članov, predvsem malih podjetnikov. Občinska uprava mora sprejete odloke izvajati. Če pa se je v dosedanjih praksi pokazalo, da razmejitve plačila komunalnega prispevka ni ustrezna in oprostitev ni zadostna in predstavlja oviro investicijam, bi pričakoval, da bo vsaj obrtna zbornica pravočasno opozorila na problem ali pa tudi pripravila utemeljen, argumentiran predlog za spremembo spornega člena odloka. O

na nobena druga možnost.

"Ne strinjam se povsem z ugotovitvijo, da imajo prevozniki težave pri pridobivanju lokacij za ureditev parkirišč. Največji prevozniki so si pravočasno pridobili primerne lokacije v obrtnih ali industrijskih conah - na Inlesu v Ribnici in Prigorici, Kasarni in še kje. V okviru možnosti in pristojnosti je občina pomagala pri urejanju parkirišč za tovornjake Štupiča transportu in Košir transportu. V prostorskem planu, ki je v fazi sprejemanja, so opredeljene tudi nove lokacije za parkirišča tovornjakom (npr. Rakitnica). Komunala pa je v Rešetu že dvakrat objavila razpis za oddajo zelo primernih prostorov na lokaciji bivšega Eurotransa, vendar odziva ni bilo. Prostorji so še vedno nezasedeni. Ni pa ustrezna rešitev, da ima vsak prevoznik v stanovanjskem naselju ali ob svoji hiši v vasi urejeno parkirišče za tovornjake, saj ti zagotovo ne izboljšujejo bivalnega standarda in ne zagotavljajo potrebnega miru in reda ostalim prebivalcem."

Velikokrat se omenja garancijski sklad kot pomoč malim podjetjem. Kočevje ga ima, Ribnica ne. Zakaj ne? Zdaj namreč več ne razpisuje podjetniških kreditov, sofinancira le izobraževanja.

"Ponudbo garancijskih skladov so ustrezni odbori občinskega sveta obravnavali dvakrat, enkrat ponudbo ljubljanskega, kasneje pa še novomeškega sklada. Obakrat je bilo ocenjeno, da sta ponudbi neugodni in da bi vključitev zahtevala prevelika nepovratna vlaganja občine. Je pa do sedaj občina Ribnica zagotovila zelo velika in ugodna kreditna sredstva za podjetništvo. Del sredstev je bilo razdeljenih tudi novo nastajajočim podjetjem, ki sicer niso imela ustreznih bonitet. Občinska sredstva so bila takrat ugodnejša od sredstev garancijskih skladov. Kreditov ne razpisujemo več, ker je ponud-

ŽIVETI V IZVENZAKONSKI SKUPNOSTI

Piše Maks Ipavec

Zakaj katoliška Cerkev še vedno trdovratno vztraja pri cerkvenih porokah? Kdor je civilno poročen ali živi v izvenzakonski skupnosti, ga katoliška Cerkev pojmuje kot "koruznika". Ali je v

našem času sploh še primerno, da se dva poročita in si obljubita zvestobo do groba, ko je življenje sodobnega človeka tako nemirno in nestalno? Kako razlagate Avguštinovo načelo: "Ljubi in delaj kar hočeš!"

Veronika.

Katoliška cerkev utemeljuje svoje oznanjevanje na Božjem razodetju, ki najbolj poudarja zapoved ljubezni do Boga in do človeka. Zapoved ljubezni pa vključuje mnoge vrednote, kot so: življenje, zvestoba, velikodušnost, nesebičnost, potrpežljivost, čistost, odpuščanje... Ker je v medčloveških odnosih malo pristne ljubezni, primanjkuje tudi veselje do življenja, zvestoba se zdi marsikomu zastarela vrednota. Na pohodu je egoizem, ki se norčuje iz velikodušnosti in nesebičnosti. In če spregovoriš sodobnemu človeku o potrpežljivosti, čistosti in odpuščanju, se znajdeš v podobnih okoliščinah, kot če bi pokazal barvno slepemu človeku pramen mavričnih barv.

Zelo pomembna ugotovitev v zvezi z zakramentom svetega zakona je zapisana v sklepnem dokumentu Plenarnega zbora Cerkve na Slovenskem: "Danes smo tudi v Sloveniji priče vedno večjemu propadanju družine in določenemu izničevanju vrednot zakona. Izguba čuta za Boga povzroča izgubo čuta za pristno ljubezen med fanti in dekleti, zaročenci in zakonci. Zanikanju Boga pogosto sledi zavračanje ustanov in struktur, ki so del Božjega načrta. Skrbi nas propad moralnih vrednot. Čedalje bolj se širi življenje v zunajzakonskih skupnostih, naraščajo ločitve, protispočetna miselnost, zavračanje življenja v materinem telesu (splavi), duhovna praznina in globoko nezadovoljstvo. Javno mnenje (medijil) ponuja vzorce, ki so nasprotni krščanskemu pojmovanju zakona in družine."

Strokovnjaki, ki so pripravili sklepní dokument slovenske sinode, ugotavljajo, da raziskave med

mladimi v našem narodu jasno kažejo, da jim veliko pomenita srečen zakon in skladno življenje v družini. Ko pa se soočijo z vsakdanjo stvarnostjo, jih velikokrat pretresejo zakonske in družinske drame, ki se odigravajo v njihovi okolici; nemalokrat so v ta vrtinec potegnjeni ne po svoji volji tudi sami, kar jim jemlje pogum za ustvarjanje lastne trdne družine. Cerkev ima nalogo, da prisluhne hrepenenju mladih in jim skuša pomagati pri uresničevanju njihove želje po srečnem zakonu in družini (prim.str. 105).

Cerkev, ki oznanja ljubezen do Boga in do človeka, ni trdosrčna v srečanju z današnjim človekom. Izraz "koruznik" ne spada v slovar cerkvene govorice. Tudi civilno poročeni in tisti, ki živijo v izvenzakonski skupnosti, so ustvarjeni po Božji podobi in jim cerkev ne zapira vrat v Božje kraljestvo. Pri svojem oznanjevanju jih le vabi in spodbuja na pravo pot življenja po

Župnik Maks Ipavec je o tegobah vsakdanjega življenja in o ugibanjih, ki se porajajo v človekovi duši, pisal zelo odmevna Pisma župnika v Družini.

Delček njegova poslanstva, da z vero v dobro prežame vsa področja človekovega življenja, je tamkaj za zdaj zaključil. Zdaj svoje dopisovanje morda prenaša v naš časopis. Gospod Ipavec je pripravljen svoje izkušnje in življenjska spoznanja deliti z vašimi in odgovoriti na vprašanja, ki begajo vaše misli.

Vse, kar lahko duha dvigne na višjo raven, je torej nova ustvarjalna pot, ki vam jo ponujamo.

Vaša vprašanja za g. Ipavca, spoznanja ali misli sprejemamo na uredništvu, Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica ali na el. naslov: reseto@ribnica.si.

Vprašanja lahko tudi neposredno naslovite na g. Ipavca, župnijski urad Ribnica, Škrabčev trg 15 ali na njegov el. naslov: maks.ipavec@siol.net.

Uredništvo

Božjih zapovedih.

Cerkev se zaradi mnogih izzivajočih problemov sedanjega časa ne bo odpovedala Desetim Božjim zapovedim in evangeliju Jezusa Kristusa. Sedanji papež Janez Pavel II. v apostolski vzpodbudi o družini lepo poudarja, da spolno življenje ni več samo nekaj biološkega, ampak del človeka, ki je od Boga tako ustvarjen. Dobesedno pravi: "Zaradi tega spolnost, po kateri se mož in žena z dejanji podarjata drug drugemu, ki so lastna in pridržana zakonom, nikakor ni nekaj zgolj biološkega, temveč prizadeva najbolj notranje jedro človeške osebe. Spolnost se na resnično človeški način uresničuje le, če je vključena v tisto ljubezen, s katero se mož in žena brezpogojno do smrti zavežeta drug drugemu. Popolna telesna podaritev bi bila laž, če bi ne bila znamenje in sad popolne osebne podaritve, v kateri je navzoča celotna oseba.

Po nauku katoliške Cerkve je izključno zakon mesto za telesno združitve moškega in ženske, ki zahteva popolno podaritev (prim. dr.Borut Košir, Zakonsko pravo Cerkve, str.35-36).

Po nauku Cerkve odločitev za zakon ne more biti nekaj samo začasnega, ker odločitev za drugega vključi tudi sprejetje od Boga dane ustanove zakona in je zato nepreklicna. Privolitev zajame vso negotovo prihodnost do večnosti: veselje in žalost, zdravje in bolezen, srečo in nesrečo.

Prav tako pa pomeni tudi odgovorno vključitev zakona v družbeno življenje širše skupnosti, ker je družina osnovna celica družbe. Zaradi zelo nevarnega zavračanja temeljnih vrednot življenja je čedalje bolj ogrožena ustanova zakona in družine. V primeru, da se bodo čedalje bolj bohotile "rakave celice" v nekdanji zdravi družini, bomo doživeli vedno številčnejše "rane" sodobne družbe in Cerkve, ki ne moreta izvrševati svojega poslanstva brez zdravega zakonskega in družinskega življenja.

Naj to ugotovitev ilustriram z nekaterimi statističnimi podatki ribniške župnije. Zadnja cerkvena poroka je bila lani - 25. avgusta. Torej bo 25. aprila letos minilo že osem mesecev, ko ni nihče iz naše župnije sklenil cerkvenega zakona v domači župnijski cerkvi. Prve štiri mesece letošnjega leta smo krstili samo 13 otrok. Do srede aprila letos je bilo 24 cerkvenih pogrebov. Ali niso to dovolj alarmantni podatki, da se upravičeno sprašujemo: "Zakaj mladi nočejo sprejemati večje odgovornosti, da bi se cerkveno poročili in se zares uresničili v zdravem zakonsko-spolnem-družinskem življenju? Kje so vzroki, da je tako malo veselja do življenja v našem malem narodu? Ali bomo res gradili samo še domove počitka, mrliške vežice in širili pokopališča? Če ne bomo sprejeli desetih zapovedi in po njih uravnavali zakonsko in družinsko življenje, bomo kot država in narod propadli.

Četudi je življenje sodobnega človeka nemirno in nestalno, ne smemo že zato sami popustiti in odklanjati vseh vzpodbud, ki so v blagoslov narodu in državi. Zakon kot temelj družine poleg verskih vrednot veliko prispeva k utrjevanju splošnih družbenih vrednot in dobrin, kot so: solidarnost, soodgovornost, spoštovanje, poštenost, odkritost, pravičnost in odpuščanje v osebnih in družbenih odnosih.

Avguštinovo načelo: "Ljubi in delaj, kar hočeš!" je bilo v zgodovini večkrat zlorabljeno. Za človeka, ki hoče biti svoboden, je posebno mikaven drugi del načela: delaj, kar hočeš! Avguštin pa je po svojem spreobrnjenju nenehno poudarjal zapoved pristne ljubezni, ki utemeljuje vse medčloveške odnose. Šele v primeru, ko človek sebe ne ljubi pravilno, nesebično, tedaj lahko dela, kar hoče. V uresničevanju prave ljubezni ni zmote in grehal! Vsa dejanja, ki so storjena iz nesebične ljubezni, so prava. Kadar bo v našem narodu in ribniški župniji veliko prave ljubezni, bo tudi mnogo veselja do življenja ter veliko srečnih in zdravih zakonov, v katerih se bodo spočenjala in porajala nova življenja. Uničimo že enkrat ubijalski egoizem v svojih srcih, da bo zaživela ljubezen, ki vse premore - tudi rešitev slovenskega naroda!

BOGATIMO SI ŽIVLJENJE

Karitas

Vse, ki boste iskali pomoč pri župnijski Karitas Ribnica obveščamo, da bomo za pogovor, sprejem prošenj in drugo pomoč na voljo vsak ponedeljek od 9. do 10. ure v župnišču (skozi glavni vhod prva vrata na levi). Ne bojte se!

Območna organizacija Rdečega križa vabi na **krvodajalsko akcijo,**

ki bo v Zdravstvenem domu Ribnica potekala **20. in 21. maja, od 7. do 13. ure.**

REŠETO

*"Bolezen in trpljenje si prestala,
v grobu zdaj boš mirno spala,
odšla si tja, kjer ni gorja,
luč večna ti upanje da."*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi žene in mamice

DANICE LOVŠIN

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem INLES-a za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Hvala pevcem in kaplanu Igorju za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste jo pospremili v tako velikem številu na zadnji poti.

Mož Janez, sin Dejan in hči Mojca

*Umrl si mlad, poln upov in nad,
obstalo tvoje je srce,
ostali so sledovi pridnih rok,
oh, kako živel bi rad,
a zate nikoli več ne bo prišla pomlad.*

ZAHVALA

Ob mnogo prerani in boleči izgubi našega dragega moža in atija

LUDVIKA ANDOLJŠKA

iz Hrovače

čutimo globoko hvaležnost, da vseh, ki ste bili v tistih nepozabno težkih trenutkih z nami in ste nam stali ob strani. Hvala vsem, ki ste nam pisno ali ustno izrazili sožalje, poklonili cvetje, sveče, darovali za sv. maše in za vso drugo pomoč. Še posebej se zahvaljujemo medicinski sestri Jani Oblak, bratu Janezu z družino, družinoma Lovšin in Petek iz Hrovače, družini Mihelič iz Ribnice, družini Starc iz Goriče vasi ter Niki Bajde za nesebično pomoč in podporo v bolečini in trpljenju, ki smo ga prestajali.

Iskrena zahvala tudi gospodu župniku Maksu Ipavcu za molitve in lepo opravljen obred, pevskemu zboru za zapete pesmi, vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, VED Hrovača in sodelavcem, ki ste ga v lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Naj dobri Bog povrne vsem, ki boste pokojnika ohranili v lepem spominu.

Žena Milka, hčerka Irena in sin Branko

*Ne stoj na mojem grobu
in ne jokaj.
Ni me tu.
Ne spim.
Sem tisoč vetrov, ki pihajo.
Sem diamantni lesk snega.
Sem sončni žarek na zrelem žitu.
Sem jesenski dež.
Ko se zbudiš v jutranji tihoti,
sem uren, dvigajoč polet ptic,
krožečih v zraku, njih vesel ščeбет.
Sem zvezde, ki sijajo v noči.
Ne stoj na mojem grobu
in ne jokaj.
Ni me tu.
Ne spim.*

ZAHVALA

ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, tasta in ata

JOŽETA RUSA

iz Nemške vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, zdravstvenemu osebju ter gospodu župniku za izkazano sožalje in pomoč.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame

PAVLINE RIGLER

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrazili sožalje ter bili z nami na poti slovesa. Hvala za darovano cvetje, sveče in svete maše. Posebna zahvala osebju ZD Ribnica, gospodu župniku Ipavcu za lepo opravljen obred, pevcem, ženam Sv.Uršule, gasilcem PGD Dolenji Lazi ter organizaciji Zveze borcev.

Vsi njeni

Področni center za razvoj gospodarstva

Ministrstvo za gospodarstvo, Kotnikova 5, 1000 Ljubljana, je objavilo v Uradnem listu RS št. 28, dne 29.03.2002 naslednje javne razpise:

SPODBUJANJE INTERNACIONALIZACIJE MALIH IN SREDNIH PODJETIJ

Vrednost razpisa je 300 mio SIT. Rok za prijavo je 7. 5. 2002.

Namen razpisa je spodbujanje izvozne usmerjenosti malih in srednjih podjetij. Dodatne informacije so na voljo vsak delovni dan od 9. do 10. ure na sedežu Ministrstva za gospodarstvo, Kotnikova 5, Ljubljana, tel.: 01 478 3263, fax: 01 433-1031, kontaktna oseba: Mojca Perhanc; e-pošta: Mojca.Perhanc@gov.si

DODELJEVANJE RAZVOJNIH SPODBUD ZA SPODBUJANJE RAZVOJA GROZDOV

Vrednost razpisa je 400 mio SIT. Rok za prijavo je 7. 5. 2002.

Za dodelitev razvojne spodbude za ustanavljanje novih grozdov se lahko prijavi skupina podjetij (najmanj 10 podjetij) in institucij znanja (najmanj 3 institucije npr. univerza, raziskovalne, razvojne, podpome organizacije), ki so dosegli dogovor o medsebojnem sodelovanju.

Višina sofinanciranja je odvisna od rezultatov ocenjevanja na osnovi meril razpisa, vendar ne bo mogla preseči 40 % upravičenih stroškov.

Dodatne informacije lahko dobite pri mag. Rajku Saboju, telefon: (01) 478 3245, telefaks: (01) 433-1031, naslov za elektronsko pošto: Rajko.Sabo@gov.si.

SPODBUJANJE POVEZOVANJA PODJETIJ

Vrednost razpisa je 300 mio SIT. Rok za prijavo je 14. 5. 2002.

Ministrstvo bo podjetjem sofinanciralo del stroškov projektov povezovanja podjetij vzdolž proizvodnih verig, ki ga izvaja skupina najmanj treh podjetij. Zaželeno je, da v skupini sodeluje tudi razvojna institucija (univerza, raziskovalne institucije, svetovalne organizacije, razvojni centri na državni ali lokalni ravni). Namen razvojne spodbude je spodbujanje vertikalnega povezovanja podjetij znotraj proizvodne verige (dobaviteljske verige).

Dodatne informacije so na voljo vsak delovni od 10. do 12. ure po telefonu: 01 478 3620, kontaktna oseba: Franci Simon; e-pošta: Franci.Simon@gov.si; fax: 01 433-1031.

SPODBUJANJE IZHODNIH INVESTICIJ SLOVENSКИH PODJETIJ

Vrednost razpisa je 300 mio SIT. Rok za prijavo je 14. 5. 2002.

Ministrstvo bo podjetjem in zadrugam, ki bodo izbrani na javnem razpisu, sofinanciralo del stroškov pri načrtovanju in izvajanju investicij v tujini: stroške predhodnega raziskovalnega dela in priprave dokumentacije za izvedbo investicije ter stroške prenosa znanja in usposabljanja zaposlenih ob uvajanju nove investicije.

Dodatne informacije so na voljo vsak delovni dan od 9. do 11. ure po telefonu: 01 478 32 93, kontaktna oseba: Ana Mlinar; e-pošta: ana.mlinar@gov.si; fax: 01 433-1031.

SPODBUJANJE RAZVOJA SKUPNE IZOBRAŽEVALNE IN RAZVOJNO-RAZISKOVALNE INFRASTRUKTURE

Vrednost razpisa je 50 mio SIT. Rok za prijavo je 7.5.2002.

Ministrstvo sofinancira del stroškov razvojno-raziskovalne in izobraževalne opreme za izvajanje strokovnega izobraževanja ter izvajanje in pripravo skupnih razvojno-raziskovalnih projektov in programov, in sicer v višini do 50% stroškov nakupa opreme in instrumentov.

Dodatne informacije so na voljo po telefonu ali vsak delovni dan od 9.-10. ure na sedežu Ministrstva za gospodarstvo, Kotnikova 5, Ljubljana, tel.: 01 478 3221, fax: 01 433-1031, kontaktna oseba: dr. Andrej Cvelbar; e-pošta: andrej.cvelbar@gov.si.

PRIDOBITEV SOFINANCIRANJA ZA PREDKONKURENČNO RAZVOJNO-RAZISKOVALNE AKTIVNOSTI PROJEKTOV TEHNOLOŠKEGA RAZVOJA PODJETIJ V LETU 2002.

Vrednost razpisa je 700 mio SIT. Rok za prijavo je 7. 5. 2002.

Predmet razpisa je sofinanciranje dela predkonkurenčno raziskovalno-razvojnih aktivnosti, usmerjenih v ustvarjanje novih ali izboljšavo že obstoječih materialov, naprav, sistemov in metod, vključno s fazo oblikovanja izdelkov, pripravo prototipov, procesov in storitev v gospodarskih organizacijah, ki z uvajanjem novega znanja želijo izboljšati tehnološki nivo proizvoda, proizvodnje in storitve ter dvigniti njihovo dodano vrednost.

Dodatne informacije so na voljo na telefonski številki: 01/478-32-03, kontaktna oseba: Radovan Križman; e-pošta: Radovan.Krizman@gov.si ali m.nemanic@gov.si; fax: 01 433-1031.

DODELJEVANJE RAZVOJNIH SPODBUD ZA UVAJANJE IZBOLJŠAV V TEHNOLOŠKIH PROCESIH Z DEMONSTRACIJSKIMI UČINKI

Vrednost razpisa je 150 mio SIT. Rok za prijavo je 14. 5. 2002.

Namen razpisa so razvojne spodbude posameznim podjetjem oziroma skupinam podjetij, ki oblikujejo takšne raziskovalno razvojne projekte, ki odpravljajo omenjene ovire in uvajajo nove tehnološke rešitve in izboljšave tehnoloških procesov ter z ustreznimi demonstracijskimi aktivnostmi spodbujajo tudi druga podjetja za implementacijo rezultatov projekta tudi v svoje tehnološke procese.

Dodatne informacije so na voljo vsak torek in četrtek od 9.-10. ure na sedežu Ministrstva za gospodarstvo, Kotnikova 5, Ljubljana, tel.: 01 478-32-84, fax: 01 433-1031, kontaktna oseba: Drago Gorjup, E-pošta: drago.gorjup@gov.si.

Ostali razpisi so omenjeni le z naslovi, višinami in roki prijav:

- Za spodbujanje razvoja novih in dopolnilnih turističnih proizvodov in storitev. Višina razpisa je 150 mio SIT. Rok za prijavo je 7. 5. 2002.
- Za vključevanje podjetij v projekt: "Spodbujanje uvajanja celovitega sistema stalnih izboljšav v podjetjih po metodi 20 ključev". Vrednost razpisa je 50 mio SIT. Rok za prijavo je 7. 5. 2002.
- Za spodbujanje prenosa znanja, metod in ukrepov za povečevanje produktivnosti v slovensko gospodarsko okolje. Vrednost razpisa je 30 mio SIT. Rok za prijavo je 7. 5. 2002.
- Za tehnološke centre v letu 2002. Vrednost razpisa je 170 mio SIT. Rok za prijavo je 14. 5. 2002.
- Za izbor pilotnih projektov razvoja podjetniških inkubatorjev na univerzah, s predhodnim ugotavljanjem sposobnosti. Vrednost razpisa je 30 mio SIT. Rok za prijavo je 7. 5. 2002.
- Za spodbujanje uvajanja metod in orodij za povečanje produktivnosti. Vrednost razpisa je 50 mio SIT. Rok za prijavo je 14. 5. 2002 oz. 28. 8. 2002.
- Za spodbude za mala in srednje velika podjetja preko inkubatorjev. Vrednost razpisa je 130 mio SIT. Rok za prijavo je 7. 5. 2002.

Razpisna dokumentacija (navodila in obrazci) je na voljo na internetnem naslovu: <http://www2.gov.si/mg/mgslo.nsf> in na sedežu Ministrstva za gospodarstvo.

Razpisi niso objavljeni v celotni obliki, temveč le povzetki, ki predstavljajo osnovno informacijo zainteresiranim. Celotne objave razpisov si lahko ogledate tudi na sedežu Področnega centra za razvoj gospodarstva d.o.o., Ribnica, Škrabčev trg 40, tel. 8369-331 in GSM 041-436-233.

Janez Mate

MALI OGLASI

Ugodno prodam električni bojler Gorenje za kuhinjsko pipo (stenski). Prodaj tudi avto Yugo 55, letnik 1990. Cena po dogovoru. Tel.: 041 / 536 889.

Prodaj pritlično garsonjero (28,5 m²), pred kratkim obnovljena, popolnoma nova kopalnica, lokacija: Knaflejev trg, Ribnica. Takoj vseljiva (s pohištvo ali brez). Cena po dogovoru. Tel.: 01 / 836 61 17 oz. 041 / 210 485.

Prodaj strešna nosilca za Škodo (Favorit, Felicia) z možnostjo zaklepanja. Tel.: 041 / 219 865.

Prodaj štedilnik, 2x el. plošča, 2x plinska plošča. Cena 5.000,00 SIT. Tel.: 01 / 836 03 54.

Na relaciji Rašica - Dolenja vas, kupim starejšo hišo z vrtom. Ponudbe na tel.: 041 / 698 826.

Prodaj motorno nahrbtno kosilnico na nitko in diske, malo rabljeno. Tel.: 01 / 836 13 93 oz. 041 / 520 703.

Prodaj bojler (80 l) na drva. Možnost el. priključka, rabljen 1 leto. Tel.: 041 / 255 072.

Sprejemam naročila za petje po želji na rojstnodnevni zabavi. Tel: 040/ 863 284.

Hkrati vabim vse, da si ogledate izdelke Varstveno-delovnega centra Ribnica (bivši Riko). Med njimi bodo tudi nove čestitke in upamo, da jih boste, tako kot vsa prejšnja leta, rade volje pokupili.

Prodaj dekliško obhajilno obleko. Tel.: 01/8364 629.

V Dolenji vasi prodajmo dvosobno stanovanje. Tel.: 031/651 437.

Prodaj kmetijsko parcelo ca. 43 a - Nove njive (pri Tičji gasi), cena po dogovoru. Tel.: 01/831 16 21.

Ugodno prodaj vodni sesalnik s priključki, 2 x uporabljen. Tel.: 041/ 864 072

Prodaj sedežno garnituro. Cena po dogovoru. Tel.: 041/ 836 645

Ukrepi kmetijske politike 2002

Tudi v letošnjem letu Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja vabi k izpolnjevanju obrazcev za pridobitev denarnih sredstev iz naslova Ukrepov 2002.

Pri izpolnjevanju vloge, ki jo bodo lanskoletni upravičenci dobili na dom, ostali pa na območnih kmetijsko - gozdarskih zavodih, bodo pomagali kmetijski svetovalci, ki bodo vsako vlogo pred oddajo na agencijo tudi prekontrolirali.

V nadaljevanju vas želimo opozoriti na tisto, kar je potrebno upoštevati za pravilno izpolnjenost in popolno vlogo. Ne pozabite: rok za oddajo vloge je od 25. aprila do 24. maja 2002.

Nekaj splošnih nasvetov za pravilno izpolnjenost in popolno vlogo:

1. Kje dobite vlogo?

Vlogo dobite na območnih kmetijsko - gozdarskih zavodih Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, lanski vlagatelji jo bodo prejeli po pošti.

2. Vlogo izpolnite čitljivo, s tiskanimi črkami:

Bodite pozorni na pravilno in čitljivo pisanje števil. Nečitljivo napisanih števil ne bo mogoče pravilno razbrati in jih vnesti v računalniško bazo podatkov.

3. Priložite vsa potrebna potrdila in dokazila (če je to potrebno):

- izjavo o zakupu zemljišč za leto 2002, podpisano s strani zakupnika in zakupodajalca;
- kopijo zakupne pogodbe, če gre za zakup zemljišč v lasti države, lokalne skupnosti ali pravne osebe;
- komasacijsko odločbo za zemljišča, ki so v komasacijski postopek prešla po 6. juliju 2001;
- podatek, v katerem območju je kmetija, če gre za območja s težjimi dejavniki;
- fotokopijo bančne kartice (obe strani) in tisto stran hranilne knjižice, iz

PONOVO OBVESTILO O ZAPISOVANJU KOLIČIN MLEKA

Na osnovi Uredbe o ureditvi trga z mlekom in mlečnimi izdelki (Uradni list št. 111/1.12.00) morajo s 1. aprilom na kmetijskih gospodarstvih, ki redijo krave za prirajo mleka, voditi dnevno evidenco o neposredni prodaji mleka in mlečnih izdelkov in njihovi porabi na kmetijskem gospodarstvu. Poraba na kmetijskem gospodarstvu zajema porabo v gospodinjstvu in za prehrano živali.

Rejci so dolžni dnevno zapisovati količine na domu prodanega in doma porabljenega mleka in mlečnih izdelkov. Do 15. maja 2002 pa morajo na Agencijo Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, Dunajska 160, 1000 Ljubljana, s pripisom: "za evidenco mleka" na originalnem obrazcu poslati letno poročilo, ki zajema obdobje od 1. 4. 2001 do 31. 3. 2002, o doma prodanih in v gospodinjstvu porabljenih količinah mleka in mlečnih izdelkov ter o količini mleka, oddanega v mlekarno.

Obrazce za poročanje o pridelavi mleka na kmetijskih gospodarstvih skupaj z navodili dobite pri svojih kmetijskih svetovalcih.

Dnevna evidenca je namenjena spremljanju dnevnih količin doma prodanega in porabljenega mleka in mlečnih izdelkov in je ni treba pošiljati nikamor, zato je oblikovana lahko tudi drugače, kot je primer v Prilogi 1 (Uradni list št. 21). Za sporočanje letnih količin mleka pa je obrazec predpisan.

Predlagam, da rejci zapisujejo dejanske količine na domu prodanega mleka in izdelkov, ker bodo količine upoštevane pri dodeljevanju kvot, kolikor bo do njih prišlo.

ROK ZA ODDAJO VLOG ZA SREDSTVA NEPOSREDNIH PLAČIL NA POVRŠINO IN ŽIVALI bo od 25. aprila do 24. maja. Upravičenec pa lahko vloži vlogo še do 31. maja 2002, vendar se mu za vlogo, oddano od vključno 25. do 31. maja 2002, znesek, ki bi mu pripadal na podlagi predpisov, zmanjša za 5 odstotkov. Zbirne vloge, oddane po 31. maja 2002, se štejejo kot prepoznane.

Gre za uveljavljanje neposrednih plačil za žita, sladkor, semena kmetijskih

katere je razvidna številka računa. Pravne osebe naj vlogi priložijo fotokopijo o odprtju transakcijskega računa (odprtega do 30. junija 2002) oziroma žiro računa.

4. Bodite pozorni na spremembe in novosti:

V Uredbi o izvedbi ukrepov kmetijske politike za leto 2002 in spremljajočih uredbah ter tržnih redih je v primerjavi z letom 2001 nekaj sprememb. Tudi v Slovenskem kmetijsko okoljskem programu se letos obeta nekaj sprememb. Med drugim bodo upravičenci v letu 2002 podpisali pogodbo, na podlagi katere bodo ukrepe SKOP izvajali naslednjih pet let. Upravičenci bodo letos lahko zaprosili tudi za sredstva iz naslova dveh novih ukrepov. Ta dva sta Ozelenitev njivskih površin in Prestrukturiranje reje domačih živali v osrednjem območju pojavljanja velikih zveri. Sprememba pa je tudi pri ukrepu Planinska paša, pri katerem upravičenci lahko uveljavljajo dodatek za pastirja.

5. Uskladite.....

- podatke, s katerimi razpolagate sami, s podatki iz katastra;
- stanje vpisa v Centralnem registru govedi s stanjem živali v hlevu;
- stanje v Registru pridelovalcev grozdja in vina s stanjem v naravi;
- stanje, ki je zavedeno pri hmeljni komisiji, s stanjem v naravi;
- stanje v Registru trajnih nasadov (oljčniki, nasadi jablan, hrušk, jagodnjaki, špargljišča,) s stanjem v naravi.

6. Preden vlogo oddate, jo v pregled izročite kmetijskemu svetovalcu.

Pregledal jo bo in s svojim podpisom na zadnji strani potrdil, da so vse rubrike izpolnjene in da je vloga popolna in čitljiva. Čimprej stopite do svetovalca, da boste lahko vlogo oddali v začetku roka za njeno oddajo. Pri tem vas opozarjamo, da je za pridobitev nekaterih potrdil in dokazil pri pristojnih institucijah potrebno čakati tudi po 8 dni.

7. Držite se roka za oddajo vloge.

Vlogo lahko oddate od 25. aprila do 24. maja 2002. Priporočeno jo pošljite po pošti čimprej na naslov:

Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja
Dunajska 160
1000 Ljubljana
s pripisom "zbirna vloga".

8. Kopije vloge, vseh dokazil in potrdil OBVEZNO shranite doma še najmanj 4 leta po tistem, ko boste prejeli denar.

rastlin, hmelj, krave dojilje, ovce, koze - EKO 0.

Za območje z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost. Višina izravnalnega plačila na hektar površin kmetijskih zemljišč v rabi znaša: 18.000 SIT/ha za gorskovišinsko območje in strme kmetije in 12.100 SIT/ha za gričevnato hribovito območje, kraško območje in druga območja z omejenimi dejavniki - EKO 1.

Neposredna plačila iz naslova Slovenskega kmetijsko okoljskega programa (EKO 2, EKO 3) ter plačila za plemenske živali in kobile za vzrejo žrebet.

V Slovenskem kmetijsko okoljskem programu se letos obeta nekaj sprememb. Predvideno je, da bodo upravičenci v letu 2002 podpisali pogodbo, na podlagi katere bodo ukrepe SKOP izvajali naslednjih pet let. Upravičenci, ki sklepajo petletno pogodbo za izvajanje ukrepov SKOP, morajo imeti zakupne pogodbe ali izjave o zakupu sklenjene za najmanj petletno obdobje. Letos bodo upravičenci lahko zaprosili za dva nova ukrepa:

1. Ozelenitev njivskih površin
2. Prestrukturiranje reje domačih živali v osrednjem območju pojavljanja velikih zveri.

Predstavitvev in razlaga subvencij za leto 2002 bo v Gostilni Mihelič 30. aprila ob 19. uri.

Irena Šilc

Kmetijsko svetovalna služba Ribnica

ŽIVINSKI OGLASNI SEJEM

Franc Petek, Hrovača 36, kmetija "Gornik", ponuja kisló zelje in goveje meso iz 'sonaravne' reje, po ceni 800,00 SIT/kg.
Tel.: 8362 228

Žrebiček, star 10 mesecev, teža ca. 300 kg. Mati križanka med arabcem in lipicancem. Primeren za nadaljnjo rejo. Cena: 140.000,00 SIT.
Tel.: 040/ 847 558

OGREVANJE Z LESNO BIOMASO

2. del

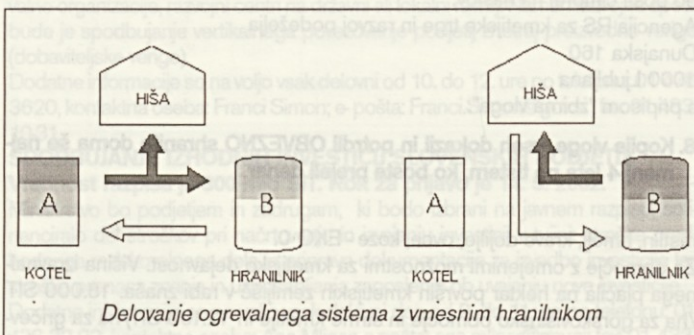
Vgradnja kotlov

Slaba stran vseh kotlov na trda goriva je, da je bolj ali manj oteženo doziranje goriva pri manjših obremenitvah (to je pri višjih zunanjih temperaturah). Ta slabost je najbolj izrazita pri kotlih s pregrevanjem, najmanj pa pri kotlih z ventilatorjem. In kot sem že omenil, pride do nepopolnega zgorevanja (onesnaževanje okolja) ter do občutno manj sproščene toplote v kurišču kotla. Če pa je kotel še predimenzioniran, se onesnaževanje še poveča, izkoristek pa zmanjša.

Omenjenim slabostim in težavam se izognemo z vgradnjo HRANILNIKA (AKUMULATORJA) TOPLOTE. Kako deluje takšen sistem? Kadar hiša potrebuje manj toplote, kot je moč kotla (to pa je skoraj vso kurilno sezono), kotel vseeno obratuje s polno močjo, kar pomeni, da dela z najboljšim izkoristkom, zgorevanje pa je popolno. Del proizvedene toplote se dovaja v radiatorje, višek pa se zbira v hranilniku. Ko je segreta vsa voda v hranilniku, se preneha tudi s kurjenjem kotla. Tedaj pa se začne dovod toplote v radiatorje iz hranilnika. Zaloga toplote je odvisna od volumna hranilnika (1000 do 2000 l za stanovanjske hiše) ter od zunanje temperature in se giblje od nekaj ur pa do dneva ali dveh.

Dimnik

Vrsta in velikost dimnika se določa na osnovi vrste, tipa in moči kotla, vrste goriva, režima ogrevanja, lokacije kurilnice in višine zgradbe. Kolikor nameravamo na isti dimnik priključiti več (enakih) kurilnih naprav, moramo poznati za posamezno napravo vse zgoraj našteje lastnosti. Na osnovi le-teh in zahtev se določa vrsta dimnika, material dimniške tuljave in njen svetli

presek. Važno: na dimnik je lahko priključeno več ENAKIH kurišč (npr. največ trije 20 kW-tni kotli na trda goriva).

Velja, da tako pri izbiri velikosti kotla kot pri določitvi premera dimne tuljave predimenzioniranje pomeni obratovanje s slabšim izkoristkom in večje onesnaževanje zraka. Dimnik s premočnim vlekrom namreč prehitro vleče iz kurišča še nezgorele pline, ki nato zgorevajo še v dimni cevi in dimniku (visoka temperatura v dimniku f vžig sajastih oblog). Hkrati pa je v kurišču tudi občutno nižja temperatura, kar zopet vpliva na samo kvaliteto gorenja (uplinitanje lesa).

Vlažnost lesa

Energijska vrednost lesa je odvisna od vsebnosti vode oz. vlage, ta pa od načina skladiščenja. Pripravljena polena zložimo v skladovnice in jih pokrijemo tako, da so zaščitena pred padavinami. Priporočljivo je skladovnico nekoliko dvigniti od tal, da zagotovimo enakomerno kroženje zraka in preprečimo gnitje polen na zemlji. Les ima ob poseku lahko najmanj 30- pa vse do 200-procentno vlažnost (odvisno od vrste lesa in mesta merjenja). Da se doseže primerna vlažnost drv za kurjenje (pod 20 %), morajo biti na prostem dve leti.

Kako prepoznamo, kakšno je zgorevanje ?

- Fin bel pepel kaže na dobro zgorevanje,
- temen težak dim kaže na nepopolno in slabo zgorevanje,
- saje so ostanki nezgorelega lesa.
- Bleščeče se sajaste obloge kurišča nastanejo, ko se nezgorele katranaste smole v dimnih plinih usedajo na hladne površine v kurišču in se tu zapečejo. Takšne obloge delujejo izolativno in zmanjšujejo prestop toplote na ogrevalni medij. Obloga debeline 1 mm zmanjšuje izkoristek kotla za 10 % in povišuje temperaturo dimnih plinov za 60° C.
- Dim mora biti na izstopu iz dimnika skoraj neviden. Bel dim, ki ob začetku kurjenja izstopa iz dimnika in postane viden nekaj centimetrov od izstopa, je posledica vlage v kurivu. Če pa prihaja bel dim iz dimnika že na samem izstopu iz dimnika, pomeni, da se je vlaga kondenzirala v dimniku, kar ima lahko za posledico poškodbe le-tega.

Temperatura dimnih plinov mora biti na vstopu v dimnik najmanj 125° C, najbolje med 140 in 160° C. Prevroči dimni plini pomenijo večje toplotne izgube, prehladni pa lahko poškodujejo dimnik.

Koliko stane (okvimo) ogrevanje z različnimi vrstami goriv (cene energentov na dan 18. 01. 2002 in vsebujejo DDV)

Energent	Prodajna cena SIT/enota	Kurilnost kWh/enota	Končna energija SIT/kWh	Izkoristek %	Koristna energija SIT/kWh
1. Zemeljski plin	84,92 SIT/Sm ³	9,5 kWh/Sm ³	8,94	80 90	11,18 9,93
2. UNP propan (cisterna)	79,16 SIT/l	6,9 kWh/l	11,47	80 90	14,34 12,75
3. UNP propan-butan (jeklenka)	219,90 SIT/kg	12,8 kWh/kg	17,18		
4. Kurilno olje EL	81,90 SIT/l	10,0 kWh/l	8,19	70 80 90	11,70 10,24 9,10
5. Drva (trdi listavci)	6.700 SIT/pm	2.410 kWh/pm	2,78	60 70 80	4,63 3,97 3,47
6. Lignit	17.540 SIT/t	3.100 kWh/t	5,66	60 70	9,43 8,09
7. Rjavi premog	31.800 SIT/t	5.600 kWh/t	5,68	60 70	9,47 8,11
8. Dalj. toplota TOM	385,88 SIT/kWh, mesec	8,95 SIT/kWh			18,35
9. Električna Gospodinjstvo	I. stopnja	534,54 SIT/mesec		ET	
	II. stopnja	1.202,70 SIT/mesec		VT MT ET	21,83 12,84 18,35
	III. stopnja	03,70 SIT/kWh,mesec		VT MT ET	21,83 12,84 18,35

Ko navajamo podatke o končni energiji, mislimo na energijo pred vstopom v objekt (npr. drva v drvnicah, kurilno olje v rezervoarju). Iz končne energije z ustrezno ogrevalno napravo dobimo koristno energijo. Vmes, med obema navedenima energijama, je izkoristek naprave, ki energijo goriva pretvarja v toploto. V rabi imamo stare, tehnološko zastarele ogrevalne naprave, ki imajo slab izkoristek, v nasprotju z modernimi, tehnološko najbolj dognanimi napravami z odličnim izkoristkom. Zato se cena koristne energije pri istem gorivu lahko zelo razlikuje od cene končne energije. Npr. pri izkoristku 50 % je cena koristne energije dvakrat večja od cene končne energije. Torej, pravo primerjavo dobimo, če primerjamo cene koristne energije med seboj. Pri tem so pomembni letni izkoristki kotlov in razvoda ogrevanja.

Zaključek

Kot je razvidno iz razpredelnice, se z drvni grejemo najcenejše, posebno še, če posedujemo svoj gozd. Pri pridobivanju energije pa so še nekatere prednosti uporabe biomase: emisijske vrednosti CO₂ v atmosfero se manjšajo, emisije SO₂ skorajda ni, sodobne, energijsko visoko učinkovite naprave in tehnologije omogočajo okolju prijazno zgorevanje, uporaba lesne biomase kot alternativa fosilnim gorivom povzroča tudi boljše skrb za gozdove, s čimer zagotavlja nego in kakovost gozdov, v primerjavi s tekočimi in plinastimi gorivi obstaja majhno tveganje pri transportu in skladiščenju, finančna sredstva, namenjena nakupu uvoženih fosilnih goriv, ostanejo v deželi in omogočajo nadaljnje investiranje.

Literatura: Lesna biomasa - neizkoriščeni domači vir energije, Vincenc Butala, Jani Turk
Informativni list ZA UČINKOVITO RABO ENERGIJE, MGD AURE

Ogrevalni sistem z vgrajenim akumulatorjem si je možno ogledati (pokličite v svetovalno pisarno).

Svetovanje vsako sredo od 16h - 19h po predhodni najavi na tel.: 8369 060.

Energetska svetovalna pisarna Ribnica
Miro Klun, inž. str.

GOSTINSTVO - TURIZEM PUGELJ

Alojz Pugelj s.p., Lepovče 23, 1310 Ribnica
Tel.: 01/8361 189 ali 01/8361-665
GSM: 031/760-697

Vabimo vas v prenovljene prostore

V času **birm** in **obhajil**

10% popust

- krsti
- rojstni dnevi
- poroke
- obletnice
- pogrebščine

V našem lokalu vam nudimo pogostitev
po vašem naročilu.

Vsakega slavljenca/ko čaka tudi darilo.
Za večje skupine nudimo popust.

Čimprej nas pokličite
Pridite, ne bo vam žal.

**V pričakovanju vašega klica
vas prisrčno pozdravljamo!**

RENAULT

MESEC OMEJENIH SERIJ

Serija "FLAMINGO" 1.699.000 SIT

(avtoradio, odbijač v barvi karoserije ...)

SAMO ZA MODELE TWINGO

Serija "AIR"

(klima zastoj)

**ZA MODELE TWINGO, CLIO,
KANGOO, THALIA**

(avtoradio, alu platišča 17",
športni sedeži, ESP+ASR ...)
samo za model LAGUNA

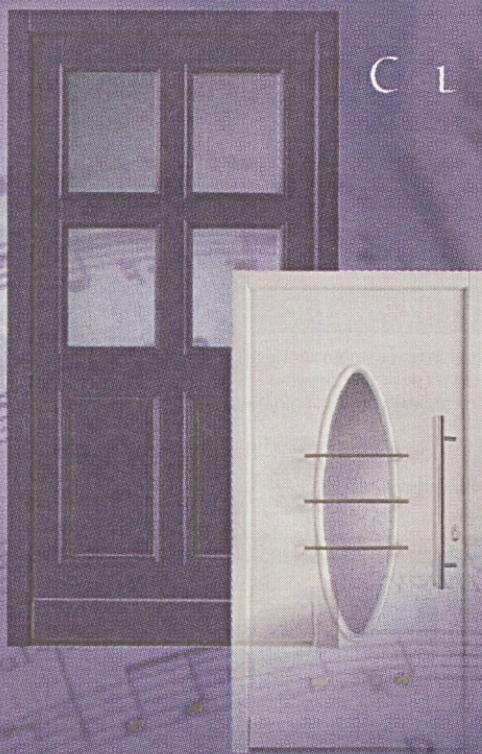
AVTOCENTER
RUFAC s.p.

POOBlašČENI ZASTOPNIK ZA RENAULT
Ob Mahovniški c. 3, Kočevje. Tel. 8954-042, 8954-666, fax 8955-444
Delovni čas: 8⁰⁰-12, 13-17, sobota 9-12
Cesta na Ugar, Ribnica. Tel.: 836-99-56, 836-99-57, fax: 836-99-58.
Delovni čas vsak dan od ponedeljka do petka od 8-12 in 13-17

Simfonije v durih

CLASSIC

MODERN

inles OKNA
VRATA

... do stila

blesk2

Čistilni servis
Slikopleskarstvo

Tone Pogorelec

Bukovica 2, 1310 Ribnica

Tel.: 01/836-99-33,

Fax: 01/836-99-34,

GSM: 031/647-188

E-mail: blesk2@amis.net

- Slikanje stanovanj, objektov
- Dekorativni nanosi in obrizgi
- Generalna čiščenja objektov vseh vrst
- Vsakodnevno čiščenje in vzdrževanje poslovnih prostorov
- Urejanje zelenic, košnja trave
- Tedenska čiščenja stanovanj
- Globinsko čiščenje preprog

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 83 62 101, GSM.: 041 643 004

PRODAMO HIŠE:

- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom in gospodarskim poslopijem, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19 mio SIT ali 89.500 EUR.
- KOČEVJE - center, starejša stanovanjska hiša, velikost parcele 1395 m², el., voda, takoj vseljiva, možna zamenjava za stanovanje v Ljubljani, cena 19,7 mio SIT (94.000 EUR).
- RIBNICA - Lepovče, novozgrajena stan. hiša, 4. podaljšana grad. faza, vel. parc. 905 m², na mirni lokaciji, vsa infrastruktura, zanimiva arhitektura 17 x 12 m, cena 32,8 mio SIT ali 150.000 EUR.
- KOČEVJE - Ložine, novo stan. hiša, 3. gradb. faza, vel. parc. ca 1280 m², cena 13,5 mio SIT ali 60.000 EUR.
- LOŠKI POTOK - Hrib, center - stanovanjska stavba, vel. parc. ca 500 m², takoj vseljiva, klas. ogrevanje, el. voda, cena 9,5 mio SIT ali 44.000 EUR.
- RIBNICA - Grčarice, poslovni objekt - trgovina v obratovanju, v centru vasi, vel. ca. 120 m², vsa infrastruktura, dokument. urejena, cena 14,6 mio SIT ali 65.000 EUR.
- RIBNICA - center, v najem oddamo ali prodamo VILLO na zelo dobri lokaciji, za mirne dejavnosti, ca. 330 m² koristne površine, vel. parcele 1635 m², cena po dogovoru.
- RIBNICA - Loški Potok, Mali Log, stan. hiška, 8x 8 m, vel. parc. ca 200 m², takoj vseljiva, KT, CK, cena 7,7 mio SIT ali 34.500 EUR.
- IVANČNA GORICA - Dedni dol, brunarica, manjša, vel. parc. 834 m², ob robu gozda - sončna lega, cena 4,2 mio SIT ali 18.834 EUR.
- RIBNICA - Dolenja vas, starejša stan. hiša 10 x 10 m (obnova), vel. parc. 169 m², el. voda, cena 5,74 mio SIT ali 25.565 EUR.

STANOVANJA:

- NOVO V RIBNICI - več novozgrajenih stanovanj v centru Ribnice po vaših željah, velikost in razporeditev v stanovanju lahko prilagajate sami, plačilo v dveh delih, cena za m² po dogovoru, rok vseh približno 4 mesece.
- RIBNICA - center, dvosobno, ca 54 m², I. nadstr. urejeno, KT, CK, tel., cena 9,77 mio SIT ali 43.460 EUR.
- RIBNICA - center, enosobno ca 36 m², obnovljena kopalnica, IV. nadst. KT, TEL, CK, takoj vseljivo, cena 6,1 mio SIT ali 27.134 EUR.

POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - center, na Škrabčevem trgu prodamo novozgrajeno poslovno stanovanjski objekt, IV podaljšana faza, 940 m² neto površine, velikost parcele 748 m², cena 96 mio SIT ali 445.000 EUR)
- RIBNICA - Jurjevica, stanovanjska hiša z gostinskim lokalom in gospodarskim poslopijem, takoj vseljiva, vel. parc. 1884 m², CK, cena 19,4 mio SIT ali 89.500 EUR.
- KOČEVJE - Stara Cerkev - poslovno stanovanjski objekt

- (gostinski lokal) in še stanovanjski objekt (posebej), na ugodni lokaciji, vel. parc. 1651 m², vseljivo takoj, tel., CK, cena 48,6 mio SIT ali 220.000 EUR.
- RIBNICA - center, obnovljen poslovni prostor, 90 m², z urejeno dokumentacijo, v pritličju, CK, tel., cena 14,3 mio SIT ali 64.750 EUR.
- RIBNICA - obrti center Ugar, poslovni objekt - mizarska del. - možnost tudi drugih dejavnosti, vel. objekta 267 m², zemljišče 1444 m², vsa infrastruktura, tel. CK na olje, cena 30,1 mio SIT ali 133.000 EUR.
- RIBNICA - Grčarice, poslovni objekt - trgovina v obratovanju v centru vasi, ca 120 m², vsa infrastruktura, dok. urejena, cena 14,6 mio SIT ali 65.000 EUR.

PARCELE:

- RIBNICA - Ob ribnikih, kmetijska parc. ca 47 a, cena po dogovoru.
- DOLENJA VAS - več kmetijskih parcel in nekaj gozda, skupaj 11.744 m², prodamo v paketu cena 550.000 SIT.

GRADBENE PARCELE:

- RIBNICA - Hrastje, več gradbenih parcel, različnih velikosti, prodamo. Cena 3.103,00 SIT/ m², ali 13,8 EUR.
- ORTNEK, 3 parcele.

VIKENDI:

- RIBNICA - Loški Potok, Mali Log, stan. hiška, 8x 8 m, vel. parc. ca 200 m², takoj vseljiva, KT, CK, cena 7,7 mio SIT ali 34.500 EUR.
- IVANČNA GORICA - Dedni dol, brunarica, manjša, vel. parc. 834 m², ob robu gozda - sončna lega, cena 4,2 mio SIT ali 18.834 EUR.

KUPIMO STANOVANJA:

- RIBNICA - center, za znane kupce, kupimo trosobno stanovanje.
- HIŠE:
- RIBNICA - okolica, več starejših hiš v Ribnici in okolici kupimo za znane kupce. Cena od 15.000 do 40.000 EUR.

NAJAMAMO STANOVANJA:

- RIBNICA - center, več garsonjer, enosobnih in dvosobnih stanovanj.
- RIBNICA - okolica, najamemo več stanovanjskih hiš, normalni pogoji bivanja.

ODDAMO V NAJEM POSLOVNI PROSTORI:

- RIBNICA - strogi center, poslovni prostor - trgovina, 75 m² z vsa infrastrukturo, in še tri pisarne, dok. urejena, cena po dogovoru mesečno, vseljivo takoj.
- RIBNICA - center, gostinski lokal oddamo v najem, kompletno urejen z vso dokumentacijo, cena po dogovoru.

LES

PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE, d.o.o.

Ul. Louisa Adamiča 10, Ribnica, tel.: 01/836 99 13

Nudimo vam:

- Keramične ploščice (zunanje in notranje),
- Kopalniško opremo (sanitarna keramika, kopalniško pohištvo, kopalniški dodatki)
- Parkete (gotovi, lamelni in klasični parket, laminatni pod)
- Obloge (stenske, stropne)
- Stavbno pohištvo (sobna vrata Lesna Slovenj Gradec)

V mesecu aprilu posebna ponudba masažnih kadi že od 113.000,00 SIT dalje!

Delovni čas: od 8. do 12. ure in od 16. do 19. ure
sobota od 8. do 12. ure

Novi Polo, stara cena

Že od 1.925.305 SIT* (8.584 EUR)

Veliko je razlogov za odločitev. Izjemna kakovost izdelave, udobna in večja notranjost, bogata serijska oprema ... Obiščite nas, saj Polo po novem pomeni še več vozila po nespremenjeni ceni. Možnost ugodnih posojil do 60 mesecev, brez plačila rizičnega sklada.

PORSCHE
KREDIT IN LEASING

Prišel, prevzel, zmagal. Novi Polo.

*Cena je informativna in odvisna od valutnih razmerij.
Finančne ponudbe veljajo do 30. 4. 2002.

Golf Edition. Golf z brezplačno klimo.

Slika vozila je simbolna.

Že od 2.900.000 SIT* (12.914 EUR)

Že imate vozilo, ampak brez klime? In to vas vedno znova spravlja v slabo voljo. Obiščite nas ter poskrbite za ravno pravišno temperaturo in dobro počutje med vožnjo. Izplača se!

Enkrat Golf, vedno Golf.

*Cena v SIT je informativna in odvisna od valutnih razmerij.
Število vozil in modelov je omejeno.

VOZILA NA ZALOGI 2001

- VW Bora 1.9 TDI/ 90 in 100 KM avtomatska klima
- VW Passat var. 1.9 TDI/130 KM in 100 KM
- VW Transporter T4 Krpan plus 2.5 TDI, DMR, mehanska klima, 1 + 5 sedežev

VOZILA NA ZALOGI 2002

- VW Novi Polo 1.2, 1.4, 1.9 SDI, 3 in 4 vratni
- VW Golf Rabbil 1.4 in 1.9 SDI 3 in 4 vrata
- VW Golf Edition 1.9 TDI/SDI/1.4
- VW Golf Variant 1.9 TDI/100 KM
- VW Bora 1.9 TDI
- VW Passat limuzina 1.9 TDI/130 KM
- VW Passat variant 1.9 TDI/130 KM

TESTNA VOZILA

- VW Passat var. 1.8 T trendline
- VW Beetle 1.9 TDI/90, klima, centralno daljinsko zaklepanje, el. pomik stekel
- VW Caddy furgon 1.9 SDI, letnik 2002
- VW Polo 1.4 com. 5 v
- VW Polo 1.2 basis 5 v

RABLJENA VOZILA

- VW Bora 1.6 comfortline, letnik 99, tehnik paket, meglenske

PORSCHE KREDIT IN LEASING

RANDELJ AVTOHIŠA

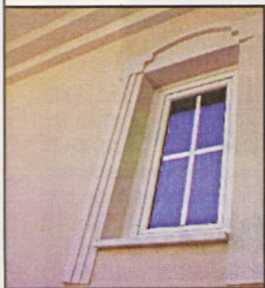
Mahovnik 2, 1330 KOČEVJE
telefon 01 8951 488, telefaks 01 8955 240
e-mail: damijan.randelj@porsche.co.at
salon in delavnica pon.- pet. od 7. do 18. ure
sobota salon od 8. do 12. ure

Gospodarska
vozila

INTERALTA

EVROPSKO OKNO V SLOVENSKI DOM

PVC okna in vrata
Ugodni krediti

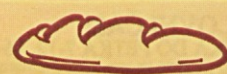
PE Ribnica:

Nemška vas 3
Tel.: 040/258-924

Ljubljana:

Stegne 21 c
Tel.: 01/511-16-24
www.interalta.si

Okna Interalta omogočajo višjo kulturo bivanja

Pekarna
HRAM

*Ta dobri kruhek
so spekle zlate roke
in babičin recept*
tel.: 8955-558

MicroERA

**ODKLEPANJE GSM APARATOV
NA VSA OMREŽJA**

MicroERA Jože Šilc s.p., Merharjeva 9, 1310 Ribnica
Tel.: 8373 116, fax: 8373 117, GSM: 041/402-779
e-mail: js@amis.net, <http://home.amis.net/microera/>

ELSTAR

SERVIS

Starc Matjaž s.p.
Goriča vas 86,
1310 Ribnica
tel.: 836 26 29
GSM: 041/612 590

**Garažna in industrijska avtomatska
vrata na daljinsko upravljanje**

Protipožarna vrata

Notranja kovinska vrata

Pogoni za vrtna vrata

V MESECU MAJU 10% POPUST!

**DOBRA HRANA
IN PIJAČA
SE PRI URŠNJAKU
OBRAČA!**

OPTIK
ANITA

Majnikova 1, Ribnica
(poleg SANOLABORJA)

Tel.: 83 61 128

**V ZDRAVSTVENEM
DOMU RIBNICA**

Iz naše ponudbe:

Za vas obratujemo vsak dan:
od 8. do 12. ure in od 16. do 18. ure,
ob sobotah od 9. do 12. ure

- korekcijski okvirji in stekla
- ugodne cene, svetovanje, kakovost
- očala na recept tudi brez doplačila

Karmen Rus s.p.
Goriča vas 17a, 1310 Ribnica
GSM: 031 810 758

*Samo še hipec in tu bodo slovesnosti, kot so:
birme, obhajila, valete,
maturantski plesi, poroke ...*

*Oglasite se v frizerskem studiu Fantazija,
kjer se bomo potrudili in vas primerno uredili
vsakemu času posebej.*

Z različnimi tehnikami:

*barvanje, podbarvanje v V-formaciji, plastno
barvanje večbarvnih in večplastnih pramenov,
spenjanje dolgih las; z različnimi tehnikami
striženja pa vam bomo polepšali in popestrili
vsakdanje počutje.*

*Tudi na sam dan slovesnosti vam bomo na voljo po
predhodnem naročilu.*

Delovni čas:

ponedeljek od 8. do 12. ure in od 16. do 19. ure
torek od 8. do 13 ure
sreda, četrtek in petek od 13. do 19. ure
sobota od 8. do 13. ure

Slikopleskarstvo BOJC

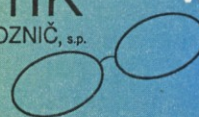
Peter Bojc, s.p.

Humec 24, 1331 Dolenja vas,
tel.: 01 8634-533
GSM: 041 712-103

Sistemi Knauf Armstrong

Stanislav Zajc s.p.
Gornje Lepovčce 13 a,
1310 Ribnica
GSM: 040/220 978

OPTIK
JANEZ POZNIČ, s.p.

Vrvarška 3, 1310 Ribnica,
TEL.: 01/83 60 367

Delovni čas:

**vsak dan od 9^h do 19^h
sobota zaprto**

MENJALNICA
MIKEL IDEAL CENTER - Ribnica
tel./fax: (01) 83 60 657

- \$ odkup in prodaja deviz
- \$ odprto od 8" do 18" (non-stop)
- \$ hitro opravljene storitve, brez vrst
- \$ ugodni tečajji - popusti pri večjih količinah

Borzno posredovanje

MONTAŽA - ANDOLJŠEK

PREGRADNE STENE - VISEČI STROPOVI

KNAUF
Armstrong
RIGIPS

Hrovača 6
1310 RIBNICA
Mbt.: (041) 647 226
Tel.: (01) 8363 089

AKCIJA, AKCIJA,
AKCIJA

IZJEMNA CENA
IZJEMNA TELEFONA
ZA SAMO 1 SIT
VSI PAKETI !!!

1 SIT
za vse
pakete

Brez naročnine
do oktobra!

AKCIJA V ČASU SVETOVNEGA NOGOMETNEGA PRVENSTVA.
-SERVIS GSM APARATOV
VSEH ZNAMK IN TIPOV!

vedno zame.
simobil

Ob sklenitvi naročniškega razmerja priložno darilo

PRODAJA RAČUNALNIKOV IN
RAČUNALNIŠKE OPREME

Matična plošča Matsonic 7177C z zvočno kartico
Procesor Intel® Celeron™ 900MHz
128Mb delovnega pomnilnika (133MHz)
Trdi disk Seagate 20Gb, ATA-100
CD-ROM 52x hitrost
Disketna enota 3.5", 1.44MB
Grafična kartica 3D Riva TNT2 M64, 32MB, AGP
Ohlajenje midi tower ATX 250W
Tipkovnica PS/2
Miška PS/2
Podloga za miško
Zvočniki aktivni 200W

VSE NA ENEM MESTU:

- RAČUNALNIKI
- MONITORJI, MIŠKE, TIPKOVNICE, ...
- PROGRAMSKA OPREMA
- PROGRAMSKA OPREMA PO NAROČILU
- NADGRADNJA RAČUNALNIKOV
- SERVIS, SVETOVANJE
- NAMEŠČANJE OPERACIJSKIH SISTEMOV, ODPRAVLJANJE VIRUSOV
- VGRADNJA KOMPONENT
- LETNI PREGLEDI RAČUNALNIKOV S ČIŠČENJEM, IN ŠE IN ŠE...

POPUSTI ZA LETNIK 2001

IBIZA, CORDOBA, CORDOBA VARIO
200.000 SIT

TOLEDO, LEON
310.000 SIT

NUDIMO PORSCHE KREDIT IN LEASING

Joras Center

Prodaja in servis vozil SEAT
1310 Ribnica, Slovenija
Tel.: 01/8369-040, 8361-127, fax: 8369-045

SEAT

Delovni čas: pon. - pet. od 8. do 19. ure, sob. od 8. do 13. ure

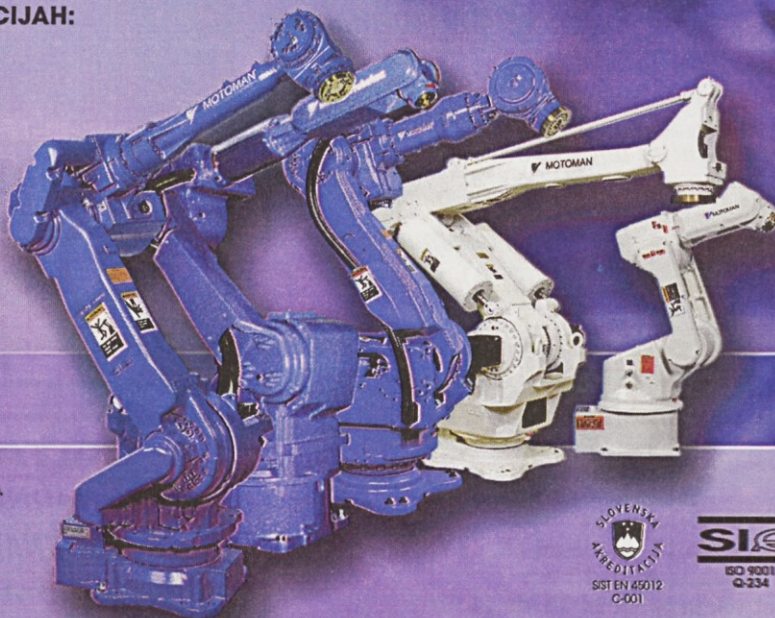
MOTOMAN robotec d.o.o.
Robotizacija in avtomatizacija v industriji

PRAVI PARTNER V SVETU ROBOTIZACIJE V INDUSTRIJI

Šest osni členkasti roboti iz družine MOTOMAN, nosilnosti od 3kg- 500kg, ki jih krmili visoko zmogljiv krmilnik XRC, ki edini na svetu omogoča sinhrono krmiljenje štirih robotov hkrati, oziroma lahko zvezno krmili 27 robotskih osi.

IDEALNA REŠITEV V APLIKACIJAH:

- OBLOČNEGA VARJENJA
- UPOROVNEGA VARJENJA
- STREGE
- PLAZEMSKEGA IN LASERSKEGA REZANJA
- POLIRANJA
- PALETIRANJA
- BRUŠENJA
- LEPLENJA

MOTOMAN robotec d.o.o.

Lepovče 23, 1310 Ribnica
tel.: +386 (0)1 83 72 410
faks: +386 (0)1 83 61 243
e-mail: info@motomanrobotec.si
www.motomanrobotec.si

Še pomnite, tovariši?

Pripravil Marko Modrej

Bil je čas spopadov, bil je čas resnic, pa tudi veselice. Bil je čas romantike, divjih parol, delavskih pravic... To je nekakšen površen izveček iz pesmi Kje so tiste stezice, v pop priredbi Petra Pana. Zlasti v mesecu maju se pri marsikom prebudi nostalgija po starih časih. V decembru se nihče ne sprašuje "Kje so tiste stezice..." Vsi so radi sprejeli nove praznike, nove norčije itd.

V maju pa je nekoliko drugače. Pred desetletji je bil maj tisti veseli, radostni mesec, ki je spravljal množice v delirij. S psihološkega stališča so izbrali lep mesec. Že narava naredi svoje, prebudi zaspano pokrajino, pričara paleto novih barv in vonjev, tisto magično vzdušje, ko je potreben le še majhen človeški dejavnik in že se počutimo kot v raju. Zato pa je maja toliko porok in ostalih obredov.

Tako so naši predniki dobro izkoristili mesec ljubezni za delavski praznik z evforičnimi proslavami in mističnim rojstnim dnevom predsednika tedanje skupne države...

Skratka, maja smo praznovali, da je bilo veselo, zdaj pa večina spregleda te datume, kot bi se jih sramovala. V zgodovini so bile takšne in drugačne zablode, kolesja življenja pa se vrtijo naprej. In zakaj bi se skrivali pred zgodovino? Res je, da stare zamere ne zbledijo tudi po več generacij, toda če bi stopili s svojih "tronov" nezmotljivosti, trme, nevoščljivosti, ideoloških predsodkov, bi tudi sprava v naši državi že zdavnaj dosegla svoj epilog.

Bistvo teh vrstic je praznik dela in delavskih pravic. Umetnost vsake vlade je obdržati socialni mir in zadovoljiti višji in nižji sloj prebivalstva.

Slovenija je od bivših socialističnih držav resda najvišje na lestvici po BDP, socialnem varstvu, skratka, se lahko upravičeno spogleduje z EU. Vsi pa vemo, da to še ni to oz., da je do tja še dolga pot. V nekaterih glavah bo pač moralo preskočiti mišljenje, da socializma pač ni več (10 let) in da je treba za svoje življenje poskrbeti čisto sam, da se je treba za svoje pravice nenehno boriti, v drugih glavah pa spet, da so med nami tudi ljudje, ki živijo na robu meja človeškega življenja in da je treba za pošteno opravljeno delo dati pošteno plačilo. Nedavna zdravniška stavka je bila za našo državo lep test. Marsikdo je z zanimanjem pričakoval razplet stavke, pa ne samo doma, precej je bilo tudi tujih opazovalcev. Ob tem bi lahko rekli: "Konec dober, vse dobro."

Si predstavljate, kakšen stavkovni val bi sprožila ugoditev zahtev zdravniškega sindikata? Mislim, da ob tem ne moremo preko dveh dejstev. Delavci s 60 tisočaki si stavke ne morejo privoščiti, ker lahko namesto povišice dobijo knjižico. Stavko si lahko, sploh pa tedensko, privoščijo tisti, ki imajo že tako in tako preko 300 tisočakov plače. Bolj upravičene so "delavske stavke" bi vsekakor bile medicinske sestre. Vsakdo bi rad imel višje plače, toda kje vzeti? Umetno? Lahko. Ozmimo se petnajst let nazaj. Začnimo umetno tiskati denar, privoščimo si udobje... Potem? Kaj nas briga, samo da zdaj dobro živimo?

Ob koncu pa: veliko sreče v mesecu ljubezni in čestitke ob prazniku delovnih ljudi!

Marko Modrej

Pravilna rešitev iz 3. številke Rešeta je: DOBRO JUTRO, VRTOVI IN NIJVE

Nagrade poklanja sponzor: Trgovina Najk, Tadeja Picek s.p., Ribnica. Med pravnimi rešitvami je žreb določil naslednje nagrajence:

- nagrado**, podloga za miško + 10 kos CDR:
DRAGICA TRDAN, Lončarska 24, 1331 DOLENJA VAS.
- nagrado**, podloga za miško + 1 kos pisalni pisarniški set:
OLGA KOVAČ, Za Humcem 5, 1331 DOLENJA VAS.
- nagrado**, 2 kos VHS kasete (180 min) + 1 kos šolski pisalni set:
KLARA MIHELIČ, Prigorica 1, 1331 DOLENJA VAS.
- nagrado**, torbica za fotoaparati:
URBAN PIRNAT, Velike Poljane 23, 1316 ORTNEK.
- nagrado**, 2 x audio kasete (46 min) + škatla za diskete:
NIK ŠOLAJA, Grčarice 25, 1331 DOLENJA VAS.

Nagrajencem iskreno čestitamo!

Kupon za prevzem nagrade boste prejeli po pošti.

KUPONI

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

KUPON ZA REBUS

Rešitev: _____

REBUS

Kosta N.C. Berg

Ime in priimek: _____
Ulica: _____
Pošta: _____
Tel.: _____

V primeru, da ne želite sodelovati pri vseh igrah, izpolnite svoj kupon, ostale lahko pustite prazne.

Izpolnjen list izrežite in ga v pismu pošljite na naslov:
REŠETO, Škrabčev trg 40, 1310 RIBNICA, najkasneje do **15. maja 2002**.

NAROČNINA NA REŠETO

Območje	Cena	polletna naročnina	letna naročnina
Slovenije		1.900 SIT	3.800 SIT
Evrope		14 EUR	27 EUR
izven Evrope		22 EUR	44 EUR

- Občinsko glasilo Rešeto je od 1. 3. 2002 možno tudi dodatno kupiti na občini Ribnica v Oddelku za družbene dejavnosti. Posamezni izvod stane 260 SIT. V ceni je všteti 8,5% DDV.
- Po pošti ga je moč dobiti proti plačilu letne oz. polletne naročnine:
- Naročila sprejema Občina Ribnica - Irena Pilavdžič, telefon 837 20 26.
- Račun izstavi Občina Ribnica, rok plačila je 15 dni od izstavitve računa.

DETEČI KVIZ (majska opojnost)

Na vsako vprašanje vam ponujamo več odgovorov in trditev, a le eno je pravilno. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v razpredelnico in dobili boste zanimivo rešitev, povezano s...(Saj je čisto logično!)

1. Če se malo sprehodimo po zodiakalnih znamenjih, vidimo, da smo v kraljestvu bika. Podznamenje v teh dneh pa je?

- J oven
A rak
M škorpion

2. V prejšnji številki Rešeta je tako divje priskakljal na naše strani, da je komaj obstal na listu. Ustavil se je pri...

- B dr. Francetu Arharju
A golfu Rabbit
T novih članih Športne zveze Ribnica

3. Uvodoma smo o 1. maju že nekaj povedali. Nekaj pa morate ugotoviti še vi. Ta dan sta nekoč godovala...

- B pojma nimam
L Lojze in Štefka
J Filip in Jakob

4. 1. maj je delavski praznik od leta 1890 kot spomin na veliko delavsko stavko l. 1886 v...

- U Blatah
V Chicagu
F Parizu

5. Tale listnati globus je zaščitni znak...

- G Združenja ljubiteljev lipovega čaja
E Zavoda za gozdove Slovenije
H majhnih, debelih nudistov

6. Prvi maj je tudi prvi dan (.....), verskih čaščenj Marije.

- L šmarnic
Z trobentic
I češnjevih cvetov

7. V soboto se je ob 21. uri v kinu Ideal odvrtela ameriška filmska uspešnica...

- J Prikriti greh
I Izvirni greh
K Sladki greh

8. 8. maja goduje zmagovalc Viktor. 8. maj pa je tudi mednarodni dan ...

- N poražencev
E zobotrebčarjev
K Rdečega križa

9. A je eden prvih glasov, ki smo ga v življenju izrekli. Z A tudi začnemo številna vprašanja. Ravno tale A pa se je znašel v našem oglasu...

- O lepotice Afrodite
T Optike Anite
N A je to!

A

10. Družina se vrača z dopusta iz Francije. Sin: "Joj, kako lepe so te Parižanke!" Oče: "Pa kako izkušene." Dedek: "....."

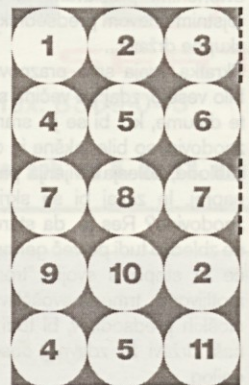
- R Lepše od moje Micke ni nobene.
O Jest pa nobene nisem videl!
Z Pa kako potrpežljive so...

11. Tako, za vsakim začetkom pride konec. To sem občutila že pri prvem vprašanju. Čas je, da razmislim, kaj bom obkrožil-a tukaj. Dolg premislek nikoli ni dober oz. modri dolgo molčijo, preden spregovorijo...

- S Veš kaj, tale kviz mi pa sploh ne gre. Pa še zadnje vprašanje je čisto brez veze!
N Mislim, da bo rešitev povezana z mesecem ljubezni.
K Briga me, hormoni so me obnoreli. Maj... I LOVE YOU!!!

O.p.: Tudi tokrat lahko držijo vsi trije odgovori oz. trditve, a ne? Pa veliko majskih dogodivščin! Sicer pa, absorbirajte pomlad in ljubezen v normalnih količinah!

Pravilne rešitve
napišite na kupone
in jih pošljite v
kuverti ali na dopisnici
najkasneje do
15. maja 2002.

KINO IDEAL

Kolodvorska 9a

MAJ 2002

Sobota, 4. maj, ob 22. uri

Antitrust

ameriški akcijska triler

* * *

Sobota, 11. maj, ob 18. uri

E. T. vesoljček

ameriška uspešnica - mladinski film

* * *

Sobota, 18. maj, ob 22. uri

Vohunske spletke

ameriški akcijsko vohunski film

* * *

Sobota, 25. maj, ob 22. uri

Sestreljeni črni jastreb

ameriški vojni triler

FOTO SMEŠNICE

**Fotoaparar znamke
BRAUN trend
zoom 70 C-AF**

Gospod Anton, čestitke za izvirnost in potrpljenje ob opazovanju hišnega ljubljénčka pa veliko lepih posnetkov z novim fotoaparatom. O prevzemu nagrade boste obveščeni po pošti.

MCRAVA!

Po pomladni utrujenosti naših fotosmešnic so le-te doživele svoj epilog. V komisiji Kati Kostanjšek, Alenka Pahulje, Tone Prus, Marko Modrej smo po mučnih individualnih posvetovanjih s težavo izbrali zmagovalno fotografijo, ki prejme fotoaparar. Poklanja ga. FOTO TONI Ribnica.

Ja, to je tale veselo pijani maček oz. avtor fotografije ANTON POLJANEC, Žlebič 26, 1310 RIBNICA.

MEDNARODNA KAMPANJA "OPUSTI KAJENJE IN ZMAGAJ 2002"

Od 2. do 29. maja 2002 bo v več kot 100 državah po svetu potekala mednarodna kampanja Opusti kajenje in zmagaj 2002. Iz vsega sveta bo za štiri tedne poskušalo prenehati s kajenjem več kot milijon ljudi. Vsako leto se število udeležencev podvoji.

Opusti kajenje in zmagaj 2002 je pod okriljem Svetovne zdravstvene organizacije, pri nas je organizator CINDI Slovenija in 1. program Radia Slovenije. Motivacijo za opustitev kajenja v času kampanje povečuje množičnost, podpora medijev in žrebanje nagrad med uspešnimi udeleženci.

Nagrade bodo izžrebali med tistimi, ki bodo do 2. maja na CINDI Slovenija poslali prijavnico in bodo od 2. do 29. maja (4 tedne) vztrajali med nekadilci. Uspeh izžrebanih udeležencev bodo preverili z biokemičnim testom in potrditvijo priče, ki jo udeleženci navedejo na prijavnici.

Poleg nacionalnih nagrad bodo podelili tudi mednarodno "Super nagrado" 10.000 USD in šest regijskih nagrad po 2.500 USD. Kandidate za te nagrade bodo izžrebali nacionalni organizatorji, pri čemer se en nacionalni kandidat izžreba na vsakih tisoč udeležencev. Podelitev mednarodnih nagrad bo potekala na tretji evropski konferenci Tobak ali zdravje, med 20. in 22. junijem 2002, v Varšavi na Poljskem.

Dosedanji rezultati

Leta 1990 je v Sloveniji kadilo skoraj 40% prebivalstva, v letu 1999 pa le še 24,5%. Vse aktivnosti za opuščanje kajenja od kratkega nasveta ter individualnega svetovanja do specializirane pomoči kadilcem, ki opuščajo kajenje, ter množičnih kampanj za opuščanje, so se izkazale kot najbolj učinkovit preventivni ukrep. V kampanjo Opusti kajenje in zmagaj se je pred dvema letoma vključilo 700 Slovencev, ki so kadili, med katerimi je skoraj vsak tretji tudi po 7 mesecih vztrajal pri nekajenju.

CINDI Slovenija je nacionalni program promocije zdravja in preprečevanja kroničnih nenalezljivih bolezni, s poudarkom na srčno žilnih boleznih. Deluje v okviru Zdravstvenega doma Ljubljana.

Za dodatne informacije lahko pokličete CINDI Slovenija na telefon 438-34-80.

Prijava

V kampanjo se lahko prijavijo vsi, ki kadijo leto ali dalj in so starejši od 18 let. Prijavnice za sodelovanje v akciji bodo na voljo v nekaterih slovenskih medijih, v zdravstvenih domovih, lekarnah, na Inštitutu za varovanje zdravja, območnih Zavodih za zdravstveno varstvo, na ŠOU-u in na spletni strani www.cindi-slovenija.net

Prijavnice in informacije za naše območje so na voljo v Zdravstvenemu domu Ribnica, zdravstvenih postajah Sodražica in Loški Potok.

Anka Debeljak
Zdravstveni dom Ribnica

Karitas Slovenska karitas

POGOVORI NA INTERNETU (Anonimno)

Pomoč zasvojenim - Skupnost Srečanje

Program pomoči zasvojenim in njihovim svojcem. Odgovarja in svetuje psihologinja Mateja Erjavec.

pogovori.karitas.si

SOS: 080 1221

Nadomestno civilno služenje

Kako do civilnega služenja vojaškega roka? Ugovor vesti, mesta služenja in potek...

Za vas odgovarja Alojzij Štefan, vodja službe za NCS pri Slovenski Karitas.

pogovori.karitas.si

tel.(01) 300 59 60

Pomoč ženskam in materam v stiski

V vas raste novo življenje, vi pa doživljate stisko. Ali ima mogoče v vaši družini glavno besedo nasilje (Želite prekiniti krog nasilja v vaši družini?)

Za vas odgovarja in svetuje dipl. soc. delavka Andreja Verovšek, Zavod Pelikan - Karitas.

pogovori.karitas.si

tel.(01) 366 77 21

Materialna pomoč

Želite pomagati, potrebujete pomoč in ne veste kam naj se obrnete?

Za vas svetuje in moderira dipl. soc. delavka Alenka Baumgartner, Karitas Ljubljana.

pogovori.karitas.si

tel.(01) 439 21 30

**KJE
NAS
NAJDETE?**

<http://www.karitas.si>
<http://med.over.net>

MARCA PRI RIBNIŠKIH GASILCIH

Brez večjih nevšečnosti. Kljub suši ni bilo travniških požarov.

Precej dela smo imeli na veliko soboto, ko je nekdo podtaknil ogenj na smetišču v Mali gori. Požar se je do našega prihoda (malo pred 17. uro, ko smo bili o tem obveščeni), toliko razširil, da je na enem predelu ušel v globino. Zato smo morali naročiti delovni stroj, da je izkopal podtalno žarišče, mi pa smo ga zalili

priporočam, da ponesrečenca do prihoda reševalcev pustite pri miru in bodo za to poskrbeli usposobljeni za take posege.

V enem primeru smo pomagali na cesto povleči osebni avto. V Dane smo enkrat peljali vodo in štirikrat smo polivali teren za jahanje na Ugarju.

Foto arhiv PGD Ribnica

z vodo. Porabili smo je trideset tisoč litrov in smo morali vso speljati z gasilskima cisternama. Udeležba gasilcev je bila zadovoljiva, saj se nas je zbralo dvanajst. Če bi nas bilo več, bi se morali ostali gasilci pripeljati na kraj požara s kolesi, ker drugega prevoza nimamo.

Dve nedelji smo imeli gasilske vaje. Sodelovali so tudi člani gasilskih društev Nemska vas, Jurjevica, Dolenji Lazi in Bukovica. Trenirali smo reševanje ponesrečenca iz vozila, ki je bilo udeleženo v prometni nesreči. Na teh vajah poskušamo pravilno in brez dodatnih poškodb iz vozila reši ponesrečenca. Večkrat se namreč zgodi, da ljudje, ki prvi pridejo na kraj prometne nesreče, v naglici, da bi hitro pomagati ponesrečencu, pozabijo, da s svojim neveščim delom lahko ponesrečenca še dodatno poškodujejo. Zato

V okvari smo imeli en pozivnik in radiopostajo. Oboje smo dali v popravilo na pooblaščen servis v Ljubljano. Prej kot v enem tednu so nam oboje vrnili popravljeno. Zavedamo se, da pomanjkanje pozivnika pomeni enega gasilca manj na akciji. (Omenjena popravila plača Gasilska zveza Ribnica).

V prejšnji številki Rešeta sem objavil, da Gasilska zveza podeli priznanja za dolgoletno službovanje, mi jih pa plačamo. A dal sem napačen podatek, na kar me je opozoril poveljnik Gasilske zveze. Priznanja plača Gasilska zveza, društvo pa plača le polovico odlikovanja za gasilskega veterana, če se ta podelijo. Letos teh nismo podeljevali.

Srečno in varno vam želi **Matjaž Virant**, predsednik PGD Ribnica

NATEČAJ ZA VPIS PREDŠOLSKIH OTROK V DNEVNI PROGRAM VRTCA

Datum vpisa je: od 1. do 15. maja 2002, od 7. do 15. ure.

Vpisno mesto je: UPRAVA VRTCA

Kontaktna oseba je: Darja Šilc

- Vlogo za vpis otroka v vrtec dobite na upravi vrtca in izpolnjeno vrnite do 15. 05. 2002.
- Prav tako potrdite vloge, ki jih vrtec že ima v evidenci, in jih do navedenega roka ustrezno dopolnite glede na določila 11. člena Pravil o sprejemu otrok v vrtec in o plačevanju programov za predšolske otroke.

Andreja Hojč, ravnateljica

JAVNO OPRAVIČILO

K. T. se opravičujem I. T. in D.T. za neresnične trditve o ogrožanju varnosti.

ZAHVALA

ob prerani izgubi dragega moža in očeta

VIKTORJA OBLAKA

z Griča

se zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno ustno in pisno sožalje. Hvala za podarjeno cvetje in sveče. Posebna zahvala OGZ Ribnica in vsem ostalim gasilcem.

Hvala pevcem, govornikom, Komunalni, godbi in g. župniku Ipvacu. Hvala vsem, ki ste ga pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala.

Vsi njegovi žalujoči

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občine Ribnica

poziva

vse politične stranke in krajevne skupnosti v občini, da v roku 30 dni od objave tega poziva predložijo predloge kandidatur za imenovanje članov Občinske volilne komisije in imenovanje članov v komisije volilnih enot.

Številka: 01-006-01-1/2002

Predsednik komisije
Benjamin Henigman l. r.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občine Ribnica

poziva

vsa kulturna društva na območju občine, da v roku 30 dni od objave tega poziva predložijo predloge kandidatur za imenovanje štirih članov v Svet Območne izpostave Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti.

Številka: 01-67-2/2002

Predsednik komisije
Benjamin Henigman l. r.

"VLADA BO ODLETELA"

Končno so mediji ugotovili, da imamo v slovenski politiki tudi opozicijo. G. Bučar je trdil, da je ni, mediji tudi. Odkrili so jo po naključju - ob nakupu vladnega letala.

Mimogrede naj omenim, da smo v mesečniku NSi Ogljedalo že oktobra 2001 pisali o vladnem letalu pod naslovom "Vlada bo odletela".

V Sloveniji namerava vladna koalicija sedanjemu predsedniku države g. Kučanu po izteku njegovega mandata zagotoviti bogato prihodnost, ki bi se je ne sramovali predsedniki najuglednejših in najbogatejših držav sveta in ki je povsem primerljiva s stroški tega nesrečnega vladnega letala. Tako vlada namerava zagotoviti sedanjemu predsedniku po izteku mandata pravico do predsedniške plače, pisarniških prostorov, strokovne pomoči svetovalca in administrativno tehničnega osebja, pravico do osebnega varovanja, varovanja objekta, v katerem prebiva, ter do stalne uporabe službenega vozila in voznika. To pomeni, da

Prostorska gibanja

OKOLJE BO V ROKAH KAPITALA

Analize kažejo, da se na prostoru Slovenije dogajajo velike strukturne spremembe, ki že bistveno vplivajo, ne samo na trenutni videz posameznih področij, ampak preusmerja jo gospodarski, kulturni in drugi razvoj le na nekaj deset zanimivih lokacij, predvsem večjih mest in predelov ob avtocestnem križu. Vse ostalo področje pa postaja vse bolj nemi in nemočni opazovalec dogajanja.

Predvsem je očitno, da se dogaja izrazita sprememba rabe prostora na podeželju, zlasti zaradi opuščanja kmetijske proizvodnje, kar posledično povzroča zaraščanje kmetijskih zemljišč. Širi se gozd in povečujejo se problemi, ki jih gozd prinaša. Ukrepi kmetijske politike niso zadostni, da bi zaustavili pojav zmanjševanja kmetijskih gospodarstev in posledično kmetijskih površin, saj se ocenjuje, da se bo njihovo število v naslednjih 10-ih letih zmanjšalo za 30 - 40.000, torej za približno 34.000 letno. Prav tako je na najbolj ogroženih področjih zelo težko izpeljati večje agrooperacije - komasacije, s katerimi bi vzpostavili spodobno ekonomsko zanimive kmetije.

Zaradi razdrobljenosti, neperspektivnosti, nezainteresiranosti, neurejenega lastništva in nasledstva, tržnih in drugih omejitev na domačijah ostajajo le starejši ljudje. Mladi odhajajo, saj na takih področjih ponavadi ni skoraj nikakršne omembe vredne gospodarske dejavnosti, ki bi jih zadržala. Še zlasti pa so izpostavljene obmejne in višinski predeli. Zaradi opuščanja kme-

bomo v prihodnje plačevali kar dva predsednika. Če se predsednik menja na pet let, pomeni, da bomo v nekaj desetih letih plačevali kar nekaj predsednikov in bivših predsednikov z vsemi prostori, pisarnami, osebjem, avtomobili in še s čim drugim. To bo stalo davkoplačevalce približno 300 milijonov letno, kar pomeni vsaj tristo pokojnin običajnih državljanov. Pomislite, naša država ima prebivalcev za četrtno Pariza, ki ga vodi en župan.

Medtem poteka široka kampanja proti vstopu v NATO, češ da je to draga odločitev, ker bo terjala približno 2 % BDP. Zamislimo se ob dejstvu, da smo v nekdanji Jugoslaviji plačevali vsaj 7 % BDP. Pri tem nihče od nasprotnikov ne predlaga konkurenčne alternative - morda jo bo kakšen bralec Rešeta - razen tiste, da bi ostali brez vojske. Takšni predlogi prihajajo iz istih ust, ki so že nekaj podobnega predlagala, preden nas je napadla nekdanja JLA. Med najbolj vnetimi nasprotniki vključitve so nekatere "civilne organizacije", ki so hkrati na plačilnem seznamu vlade - iste vlade, ki razlaga domači in tuji javnosti, kako se z navdušenjem pripravljamo za vstop v to mednarodno varnostno institucijo.

Razprava o lastnini zavarovalnic je v vrelišču. Krog zagovornikov, ki ga vodi direktorica zavarovalnice Triglav - gospa Klemenčičeva, si prizadeva, da bi v tej zavarovalnici ugotovili čim manj ali nič družbenega (nenominiranega) kapitala, pač pa predvsem privatni. S takšno potezo bi njena skupina tako rekoč brez pravega vložka prišla do ogromne milijardne vrednosti; tisti, ki so vlagali - torej podjetja in državljani - pa bi se obrisali pod nosom, čeprav so že skoraj 100 let vlagali svoja sredstva v to zavarovalnico. Pretežni del vlade zagovarja, v primerjavi z gospo Klemenčičevo, dru-

Iz poslančeve zapisnice

tovanja v vaška naselja vse bolj vdira mestni način življenja, ki v to okolje prinaša druge navade in povsem nove zakonitosti, ki bistveno spreminjajo vlogo podeželja.

Izpraznjeno podeželje postaja zanimivo le kot prostor za skladiščenje in odlaganje velikih količin raznovrstnih komunalnih, nevarnih in strupenih odpadkov in kot rezervoar pitne vode.

Mesta postajajo čedalje večji potrošnik kvalitetnega prostora za stanovanjske, gospodarske, športne, kulturne in druge potrebe, medtem ko istočasno na podeželju ostaja praznih vse več objektov in poslovnih površin. Pojavlja se izredno veliko nesorazmerje med potrebami in ponudbo v mestih in na podeželju, vendar z različnim predznakom - npr. kronično pomanjkanje stanovanj v mestih in ogromno praznih, zapuščenih in propadajočih hiš na podeželju. Izredno hitro se povečujejo tudi primestna naselja, ki prekomerno posrkajo večino podeželskega potenciala, neugodno pa vplivajo tudi na mestna jedra. Neustrezna prometna politika ta negativna gibanja samo še pospešuje, saj nekatera obsežna področja ostajajo slabo povezana z večjimi središči in z avtocestnim omrežjem.

Vlada je pripravila nov zakon o urejanju prostora, od katerega smo pričakovali, da bo vsaj poskušal odpraviti ugotovljena negativna gibanja. Vendar zaman. Zakon ne daje nobenega poudarka revitalizaciji in rekultiviranju degradiranih in opuščanih kmetijskih ali pozidanih površin za potrebe razvoja, kar bi sicer moral biti zelo poudarjen cilj usmerjanja poselitve, enakomernega, uravnoteženega in sonaravnega razvoja, saj imamo sicer dvojno škodo. Na eni strani opuščene stanovanjske in gospodarske objekte, ki so pripeti na ustrežno komunalno infrastrukturo, ki ni izrabljena, na drugi strani pa povsem nekritično uničujemo nove površine in vanje nepotrebno vlagamo dodatna finančna sredstva. Zakon vzpodbuja predvsem odpiranje in nekritično uničevanje novih površin, s čimer se daje izrazit poudarek kapitalu.

gačno razmejitev med družbenim in zasebnim delom kapitala, ki jo podpiramo tudi stranke opozicije. Odločitev o tem je precej negotova.

Plačilna nedisciplinacija je postala rakova rana zlasti drobnega gospodarstva. Ta je že pokopala marsikatero podjetnika in obrtnika, veliko jih je na tem, da bodo prenehali z dejavnostjo. Nedisciplinacija se je pričela pri državi, ko je postopno premikala plačilne roke do svojih upravičencev od 15 dni na najmanj 60 dni, čeprav v sedanji praksi dobi maksiko plačilo šele po pol leta ali več. Kako naj država zahteva od državljanov in njenih gospodarskih subjektov plačilno disciplino, če jo sama grobo krši. Takšno postopanje nas vodi v še večje nezaupanje, nadaljnje propadanje in pogubo. Tu so nujne spremembe.

Lastnini bank je zaustavljeno. Zaustavil ga je predsednik države zaradi nacionalnega interesa, čeprav je val tajkunske privatizacije že odnesel Koprsko banko v naročje Italijanov in to na mejnem področju z Italijo, kjer bi morali delovati še toliko bolj odgovorno. Tudi v tem primeru je nekdanja partijska elita privatizirala banko na način, da so dolgovi in obveznosti sanacije prešli na državo, obogatena in neobremenjena lastnina pa v roke iznajdljivih lastnikov, ki so pred sanacijo po smešni ceni kupili malovredne delnice, po sanaciji z državnim denarjem na račun davkoplačevalcev pa so čez noč pridobili ogromno vrednost. Vmes sta bili potrebni samo dve 'malenkostni operaciji': dovoljenje za privatizacijo, ki ga je dala Banka Slovenije pod vodenjem prejšnjega guvernerja, in finančna sredstva za sanacijo, ki jih je zagotovila Drnovškova vlada. To je iznajdljivost, ki ji ni para.

Mag. Janez Drobnič

To bo dolgoročno zagotovo porušilo tudi ravnovesje med javnim in zasebnim interesom v korist zasebnega ter na račun varovanja naravne in kulturne dediščine in okolja nasploh.

Tudi ukinitve 8. člena zakona o kmetijskih zemljiščih, ki varuje najboljša kmetijska zemljišča, ni namenjena razvoju podeželja, kot je videti prvi pogled, ampak omogoča predvsem mestom in lokacijam ob avtocestnem križu, da bodo v prihodnosti še bolj izrazito prevzela vse ugodnosti razvoja.

Prav tako bi bilo smiselno razmisliti tudi o zajemanju velikih dobičkov, ki jih pridobijo lastniki samo zaradi tega, ker jim prostorski akt spremeni zemljišča iz nezazidljivih v zazidljiva. Samo s tem se vrednost zemljišč poveča za najmanj 10 - krat in bilo bi smiselno, da se finančni učinki takih sprememb ustrezno porazdelijo. Če se bo nekritično in prepogosto popuščalo samo interesu kapitala, ki vedno išče najhitrejšo in najcenejšo rešitve, potem prav gotovo ne bo možno uresničiti ne samo ciljev urejanja prostora, temveč tudi načel in ciljev trajnostnega, sonaravnega in enakomernega razvoja.

Če želimo, da zakon prinese zelene učinke, bi morala vlada bolj prislunhiti potrebam in pobudam stroke in okolja in predvideti primerne ukrepe in stimulacije, ki bi prednostno usmerjali razvoj na tista področja, kjer že obstajajo ne dovolj uporabljene kapacitete oziroma ne dovolj izrabljeni prostorski, kadrovski in drugi potenciali, s čimer bi se vsaj deloma preprečil nepotreben in prekomeren pritisk na kvalitetne kmetijske površine. Istočasno pa bi bilo potrebno sprejeti še učinkovitejše ukrepe in stimulacije za obdelavo kmetijskih površin, saj so prav opuščene kmetijske površine pogosto vzrok za razmišljanje in pritiske za spremenjeno rabo prostora.

Zel bi, da bi vladajoča politika prislunhila pobudam podeželja in opozicije in zmogla pripraviti ali podpreti rešitve, ki bi vrnile upanje tudi na področja, ki so nekoliko oddaljena od 'bogatinove' mize.

Jože Tanko, poslanec v DZ

Veliki ribniški jezikoslovec
p. Stanislav Škrabec je dejal:

"Le to želim, Slovenci moji, bodimo
možje in ne zamerjajmo si odkri-
tosrčnosti!

Ljubimo resnico, če tudi ni namazana
z vsemi sladkimi besedami.

Med in tržaške fige nas ne bodo
rešile, resnica le nas more in resnična
bratovska ljubezen!"

Naj bo to vodilo pri pisanju
odmevov in pisem bralcev.

Imejmo do medveda pravičen odnos

V zadnjem času se v Sloveniji pogosto navaja nacionalni interes, žal tudi z namenom, da se z njim prikrije privatni ali skupinski interes. G. Stane Lavrič je napisal prispevek v zadnji številki Rešeta, v katerem oporeka mojemu (političnemu) vpletanju v reševanje problematike medvedov in opozarja, da bi morali to opraviti v lovski organizaciji ali zavodu za gozdove, da bi prišli do strokovnih rešitev.

Za predlog zakona o sobivanju človeka in medveda sem se odločil zato, ker v dvanajstih letih razna združenja, društva (lovska), gozdarji, zastopniki kmetov, zavodi za gozdove in kmetijsko ministristvo in še kdo drug od vpletenih niso našli soglasja o tem, kako rešiti ta zaplet. V tem času so kmetje in občani le vdano prenašali škodo in strah pred živalmi, zato sem čutil odgovornost, da kot poslanec vložim zakon. Uporabil sem ustavno možnost, da lahko vlagam zakone in o njih glasujem.

Lovska organizacija po statusu ni strokovna organizacija, pač pa stanovska ali morda interesna, tudi če ji je morda država podelila kakšno nalogo javne službe. Zato je njeno mesto pri sprejemanju zakona o medvedih v tem, da daje mnenje ter

predloge in nič več. Še zdaleč pa nima pristojnosti odločanja v imenu državljanov in vsiljevati lovski interes; za zdaj bo to lahko le Državni zbor. Ker je zakon v postopku sprejemanja, smo pripravljene prisluhniti tudi lovskim organizacijam. V življenju je velikokrat možen razplet le s politično odločitvijo, ki je v vseh demokratičnih državah legitimno in legalno dejanje in ne neka nebodigatreba, kot je možno razbrati iz vašega pisma, g. Lavrič. Če boste npr. poklicali strokovnjake s področja kmetijstva, gozdarstva, lovstva, urejanja prostora, ekosistema, boste dobili glede medvedov več različnih rešitev. Komu boste zaupali odločitev? Za to imam politično odločitev, ki upošteva strokovne ugotovitve posameznih strokovnjakov.

Lahko mi verjamete, da nisem analfabet glede poznavanja divjih živali, saj vendar tudi uradna šola - gimnazija in fakulteta nekaj štejeta. Poleg tega imam dragocene lastne izkušnje, saj vam je verjetno znano, da sem mladostna leta preživel v kraju Sodražici, kjer se tudi sicer pogosto mudim. In ne glede na to, da sem sam uradno vložil zakon, pojasnujem, da je pri pripravi zakona sodelovalo več strokovnjakov. Poleg poslanskega kolega Soka, ki je dipl. veterinar, še vrsta drugih. Divjad, med katero sodi tudi rjavi medved, je po Zakonu o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč opredeljena kot državna lastnina, in kot taka uživa tudi posebno varstvo in zaščito. Pravno nesprejemljivo je, da morajo občine nositi bremena in rizike zaradi živali, ki so last države. Osnovno pravno načelo je, da, kdor ima koristi, mora tudi nositi rizike oziroma kriti morebitne stroške. Zato je nesprejemljivo, da morajo občine, kjer šoloobvezne otroke na poti v šolo ogrožajo medvedi, financirati dodatne šolske prevoze iz lastnih sredstev. Živali se pasejo po privatnih kmetijskih zemljiščih in povzročajo škodo, lovci jih streljajo za zabavo in lastno korist ne glede na privatno lastnino zemljišč, kmetje pa so zaradi nevarnosti prisiljeni opuščati svojo dejavnost. Skratka, divje razmere, ki terjajo ukrepanje. Predlog zakona ta vprašanja dostojno rešuje.

V naših krajih je medvedov preveč. To je

notorično dejstvo, zato so živali kljub temu, da se bojijo človeka, prisiljene iskati dodatni življenjski prostor, žal na področjih, kjer živi človek. Zaradi neprimerne kmetijske politike od konca druge svetovne vojne pa vse do danes so propadale kmetije, krajina se je začela zaraščati, ljudje izseljevati. Žal tudi javno mnenje, ki se oblikuje v Ljubljani ali v lovskih zvezah, ni naklonjeno kmetijski dejavnosti, pač pa medvedom. Zato sem se zgrozil ob predlogu novinarja na tiskovni konferenci, ko je dal v razmislek predlog, da bi na ribniško-kočevskem območju naredili rezervat za medvede, prebivalstvo pa preselili drugam.

Pravite, da je potrebno moj lovski zakon dopolniti. Tako menite vi in tudi minister za kmetijstvo mag. But. Očitno ne eden ne drugi nista prebrala zakona. To nikakor ni lovski zakon, ker celostno ureja odgovornost države glede števila medvedov, zagotavljanja sredstev za varen prevoz otrok v šolo in daje materialne vzpodbude za kmetijske dejavnosti, da bi na tem območju zavrl propadanje podeželja.

Z vašimi stališči o neumestnem prehranjevanju medvedov na mrhoviščih preblizu naselij, o katerem pišete v prispevku, se povsem strinjam, medtem ko vaša trditev glede želje drugih držav po naselitvi rjavega medveda ne drži. Celo poskus naselitve v Franciji, ki je več kot 25-krat večja od Slovenije, ni uspel, ker temu nasprotujejo državljani, razen seveda Brigitte Bardot in njej podobnih, ki živijo razkošno življenje v Parizu in niso soočeni z vprašanjem vsakdanjega preživetja v kmetijski dejavnosti.

Na koncu vas vabim, da pripravite argumentirane predloge, ki bi jih bilo možno upoštevati. Važno je, da postopek sprejemanja zakona steče in tako dobimo dober zakon. Strategija, ki jo je sprejela vlada RS glede medvedov, ni prava podlaga za izplačila ali izvedbene akte - prišlo bo do nezakonitih dejanj. Velja pa sklepna ugotovitev: če bi bilo medvedov toliko kot v času mojega otroštva (približno 200 živali), bi v Sloveniji ne imeli naštetih problemov. Velja razmisliti.

mag. Janez Drobnič

POLICIJSKA KRONIKA

(22.03. do 18.04.)

V navedenem obdobju se je pripetilo 15 kaznivih dejanj, 10 kršitev javnega reda in miru ter 7 prometnih nesreč. Tu je izbor nekaterih izmed njih:

KRIMINALNA DEJANJA

Občanka nas je obvestila o tatvini denarja. 25. marca sta k njej prišla dva mlajša moška, ki sta jo prosila za kruh. V času, ko je eden odšel z njo v kuhinjo, je drugi iz dnevne sobe ukradel 70. 000, 00 SIT. Storičca sta bila izsledena.

Neznani storilec je 22. marca v Novi Ljubljanski banki v Ribnici unovčil bankovec za 100 USD. Kasneje je bilo ugotovljeno, da je bil bankovec ponarejen.

Obveščeni smo bili o vlovu v trgovino v Žimaričah, kjer je neznani storilec vlomil skozi zadnja skladiščna vrata ter pokradel cigarete in različna živila. Lastnika je oškodova 1 za 120. 000, 00 SIT. V štirih primerih smo bili obveščeni o ponarejenih bankovcih za 10. 000, 00 tolarjev, ki so bili unovčeni v gostinskih lokalih v Ribnici in trgovini v Sodražici. Vsi bankovci so imeli isto številko: AA 4512583. Opravili smo več hišnih preiskav, storilci pa so bili izsledeni.

Neznani storilec je vlomil v samopostrežno trgovino Mercator v Sodražici ter odnesel izdelke v vrednosti okrog 300. 000, 00 SIT. Za storilecem še poizvedujemo.

KRŠITVE JRM

Opravili smo intervencijo v družini, kjer je bivši mož hotel fizično obračunati z bivšo ženo. Ugotovili smo, da jo je že večkrat pretepel in ji grozil. Napisana sta bila predlog sodniku za prekrške in kazenska ovadba.

V gostinskem lokalu v Ribnici je prišlo do spora med delavko in skupino gostov, ker jih ni hotela postreči z alkoholno pijačo. V prepir se je vmešal še en gost, zoper vse kršitelje pa je bil napisan predlog sodniku za prekrške.

PROMETNOVARNOSTNI POJAVI

Občan je prijavil, da je tovornemu avtomobilu pred Žlebičem zaneslo prikolico, da je trčila v levo ogledalo občanova avta in mu nato razbila še steklo na vratih. Voznik tovornega avtomobila ni ustavil in ga je policija izsledila šele na Škofljici.

OSTALI POJAVI

Na policijsko postajo je poklical občan in povedal, da je pri naselju Zamostec našel ročno bombo in jo prinesel domov. Policisti smo odšli na kraj najdišča in ga zavarovali do prihoda pirotehnikarja. Ugotovljeno je bilo, da gre za aktivirano in neeksplozivno ročno bombo italijanske izdelave "paradajzarico".

Pirotehnik nas je obvestil, da je občan v jami nad Sodražico našel tri granate. Ugotovljeno je bilo, da gre za protiletalske granate iz II. sv. vojne.

V dveh primerih smo bi ti obveščeni o pojavu treh medvedov, in sicer v naseljih Zamostec in Gašpinovo. Obvestili smo Zavod za gozdove RS.

Pri občanu iz Žlebiča smo opravili hišno preiskavo. Zasegli smo več nabojev, pištolo in bombo.

Mirko Ješelnik, komandir PP Ribnica

Dohodnina po slovensko

Dohodnino plačujemo skozi vse leto. Na mesečni plačilni listi je navedena tudi akontacija dohodnine, ki jo sprti plačujemo. Za nadzor nad tem država ne potrebuje dohodninske napovedi. Točne podatke pošljejo davčni upravi že podjetja, ki do 31.1. na pristojno davčno izpostavo pošljejo letni obračun davka za vsakega zaposlenega. Ob izpolnjevanju obrazca za dohodnino iste podatke zgolj prepisemo v napoved. Za normalno državo so bolj zanimivi predvsem dohodki, ki nastanejo izven rednega delovnega razmerja: avtorski honorarji, zaslužek od prodaje vrednostnih papirjev, dohodki od najemnin in drugi, za katere še nismo plačali davka.

Na Zahodu, v Avstriji, Nemčiji, ZDA in v Veliki Britaniji je dolžan vložiti napoved dohodnine le tisti, ki ima dodatne vire oz. dohodke. Preostali pa vložijo zahtevo za odmero davka po lastni presoji. Če nečesa nismo prijavili (delo na črno, neizdani računi za storitve...), smo krivi davčne utaje. Sledi visoka denarna in celo zaporna kazen. Znani so številni primeri davčnih utaj bogatih posameznikov. Utaja davkov je v tujini eno hujših kaznivih dejanj. V Sloveniji se pojavljajo primeri, ko se brezposelne osebe vozijo z novimi mercedesi, hkrati prejema socialno podporo, otroci pa socialne štipendije. Tipičen primer davčne utaje, ki je pred očmi javnosti. V tujini so pomemben motiv za oddajo davčne napovedi davčne olajšave. Z njimi država spodbuja državljane k želenim dejavnostim. V Avstriji država podpira ljudi, ki gradijo hišo, tako da jim povrne del plačanega davka. V Sloveniji poznamo 3% olajšavo, v katero sodijo računi za nekatere izdelke oz. storitve, npr. za dodatno zdravstveno zavarovanje, za knjige, zdravila. S tem Slovenija spodbuja ljudi, da se dodatno zdravstveno zavarujejo, da kupujejo knjige in zdravila.

Poziv slovenske davčne uprave vsebuje zgolj tretji odstavek 83. člena Zakona o dohodnini, izpušča pa 1. odstavek istega člena. Ta ne zahteva dohodninske napovedi od oseb, za katere je davek plačal že delodajalec:

"Zavezanci za dohodnino ... razen ... zavezancev, za katere je davek obračunal in plačal izplačevalec prejemkov oziroma dohodkov, morajo vložiti..." Davčna uprava je lani prejela 1.141.124 dohodninskih napovedi, od katerih je bilo zanjo bistvenih 12.52% (143.125), saj je toliko zavezancev moralo davek doplačati. Brez vračila oz. doplačila je bilo 218.498 (18,04%) odločb. Ogromna večina, to je 69,43% (793.001), pa je bilo takšnih, ki jim je morala država vrniti preplačano dohodnino. Zaradi nenatančnega poziva so za državljane nastali nekaj milijonski stroški samo zaradi nakupa obrazcev. Dodajmo še prazen trud državljanov in stroške dela na davčni upravi. Največje število predstavljajo odločbe s preplačilom dohodnine. Pogosto so povrnjeni zneski minimalni. Obilica dela za obravnavo ogromnega števila davčnih napovedi obremenjuje davčne urade, kar slabša davčni nadzor nad tistimi z izrednimi dohodki. Povsod po svetu se tam dogajajo največje utaje davkov.

Slovenska davčna uprava v nasprotju s prakso zahodnih držav pretirano teži k popolnemu nadzoru nad državljani s povprečnimi dohodki. Strategija, ki ustreza birokratom in bogatim špekulantom. Ob nepotrebnem delu in skrbem državljanov pa se pogosto nestrokovno izpušča očitne primere davčne utaje, ki z novimi avtomobili nevirano drivijo po naših cestah. Namesto premetavanja obrazcev bi bilo bolje obiskati koga na domu in se pozanimati o viru njegovega premoženja, kar v tujini počne finančna policija. Brez predhodnega obvestila, seveda. Kljub dokaj jasnemu zakonu so nas davčni uradniki o dohodnini zgolj pomanjkljivo obvestili, saj najbrž niso natančno prebrali zakona o dohodnini, kaj šele, da bi preučili prakso sosednjih držav, kjer so pod budnim nadzorom predvsem davčni špekulanti. Žalostno je, da to podpirajo tudi izvoljeni politiki, ki naj bi jim bila enakopravnost državljanov prva skrb. Državo tako vzdržujemo predvsem poštenu državljanji, špekulanti pa si nemoteno kopičijo bogastvo na račun socialne države.

Kontrarevolucija DA, revolucija NE?

Žalostno je stanje duha naroda, ko njegovi številni posamezniki, stoječ pred spomeniki revolucije, tajijo boljše visticno revolucijo, istočasno pa glasno obtožujejo kontrarevolucijo. Takšno dvolično stanje duha je seveda tudi posledica boljše visticne revolucije in izvedenega pranja možganov. Zato bomo še dolgo zaostajali za duhom demokratične Evrope. Verjamem seveda tudi, da so se mnogi borili zgolj proti okupatorju, premnogi zavedeni pa predvsem za "nove čase"-boljše visticno revolucijo. Eden najuglednejših slovenskih ekonomistov, pokojni dr. Aleksander Bajt, je v svoji knjigi z naslovom Bermanov dosje zapisal: "Moja ocena partije je, da je izkoristila osvobodilni boj za izvedbo revolucije, ...da je zagrešila nad slovenskim narodom najhujši zločin, ki si ga je mogoče zamisliti. Z njim je sama sebe postavila izven zakona. Ne legalnega, ta je pri tem nepomemben, ampak občečloveško naravnega, veljavnega za vse kraje in čase." Slovenski filozof dr. Slavoj Žižek o knjigi dr. Bajta pravi, da je knjiga zanimiva in da praktično vse v njej sprejema kot resnico (DELO-SP, 19. avgust 2000). Predsednik države Milan Kučan pa je v javni izjavi zapisal, da obžaluje in obsoja povojne zunajsodne poboje, ki bodo v slovenskem zgodovinskem spominu zapisani kot moralni in pravni zločin (NEDELO, 9. julij 2000). Po moje je bilo to dejanje samo kulminacija revolucije, ki pa se po logiki ni začela maja 1945, temveč aprila 1941. Nemški pastor D. Bohnhoffer, zarotnik proti Hitlerju, ki ga je gestapo ustrelil, je v svojem razmišljanju o razmerah za nastanek totalitarizma - nacizma med drugim zapisal: "...Nemcem manjka državljanskega poguma (Civil courage), kajti niso se naučili svobodno prevzemati odgovornosti. Neumnost je nevarnejši sovražnik dobrega kot zloba. Proti zlobi lahko protestiramo, jo preprečimo. Proti neumnosti pa smo brez obrambe. Neumnost ni intelektualna, ampak človeška pomanjkljivost..., je bolj sociološki kot psihološki problem. Je določena oblika vplivanja zgodovinskih okoliščin na ljudi..." RAZMIŠLJANJE ZA VSE VEČNE ČASE, TUDI ZA NAŠE!

Miha Mihič

Franc Mihič

VRTEC PROPADA!

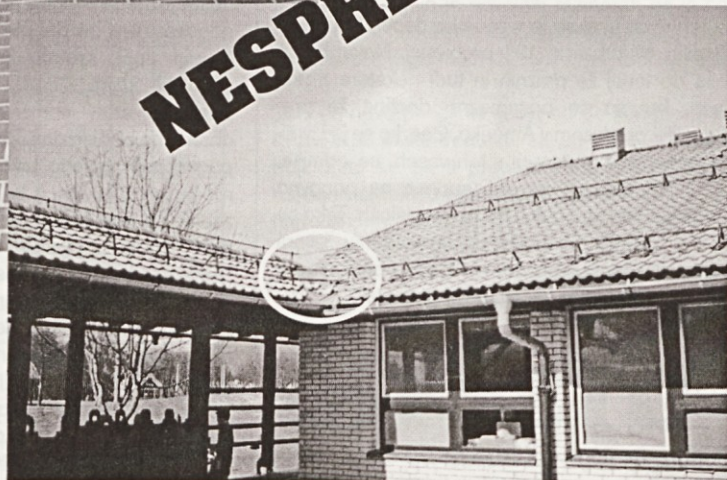
Vsakodnevnu boju za zaslužek in pridobivanju denarja se čedalje bolj približujejo tudi javne ustanove. Pri tem pa pogosto pozabljajo, čemu so namenjene (varstvo otrok) in da jih je potrebno redno vzdrževati (varnost otrok). Med njih se sedaj umešča tudi ribniški vrtec. Mnogo nas je, ki smo med njegovimi stenami preživeli svoja prva leta in mnogo jih je, ki ponavljajo naše korake. Z vsakim letom, z vsako novo generacijo pa vrtec kliče k obnovi.

Storimo že kaj!

Zaskrbljena mamica

Kadar je močen naliv, starše presenetljivo čebri, ki v bivalnih prostorih prestrezajo vodo, curljajočo z dodelane strehe.

NESPREGLEDANO

GRČARICE ob 60-letnici priselitve novih prebivalcev

Kraj - nekdanj nikogaršnja lastnina - in zato tudi razvpit kot kraj brez vsakršne omike. Zdaj je to umirjeno naselje, kjer ima vsak svoj dom.

I.

Popeljemo vas skozi kratko zgodovino...

Na skrajnem jugu Ribniške doline sta vasi Grčarice in Grčarske Ravne. Spadata že v goteniško - reško podolje.

Piše Mirko Oražem

Zaradi specifičnih razmer sta že od prejšnjih stoletij duhovno, upravno in gravitacijsko pripadali Ribniški dolini. V teh vasicah je nekoč živelo nemško govoreče ljudstvo, z nazivom Kočevarji. Tako je imela Ribnica, ki je bila nekdanj sodni okraj 10 slovenskih krajevnih občin, še eno nemško - Grčarice. V prvi polovici prejšnjega stoletja, predvsem po prvi svetovni vojni, so se za nemško govoreče ljudstvo narodnostne razmere na Kočevskem močno poslabšale. Že pred drugo svetovno vojno, v letih 1937 - 38, so se z močno nacistično propagando razmere poostriale. Z okupacijo Italijanov v tem delu Slovenije, leta 1941, so se Kočevarji, ki so bili priseljenci iz 14. stoletja, odločili, da to jezikovno zaokroženo deželo - Kočevsko - zapustijo, tako tudi Grčarice in Grčarske Ravne. Zgodovinarji in pisci so kasneje težko ugotavljali njihov izvor in prihod na slovensko ozemlje ter kasneje še vzroke njihovega odhoda.

Zakaj ta zapis?

Iz teh dveh vasi se je v začetku decembra 1941 izselilo 47 družin s 191 prebivalci. Nekaj hiš je bilo do tedaj že praznih in tudi nekatere dotrajane, ker so se posamezne družine že prej odselile, predvsem v Ameriko. Čas, ko se je izvršila zamenjava generacij v teh vaseh, se odmika. Zato je potrebno osvežiti spomin na ponovno poselitev izpraznjenih hiš v obeh vasicah. Tako se bomo izognili poznejšemu ugotavljanju izvora novo naseljenih prebivalcev. Pa tudi aprila mineva 60 let, odkar se je začela nova poselitev.

Nadaljevanje na strani 29

"VEČKRAT SEM SLIŠAL GOVORITI, DA V AMERIKO JE DOBRO ITI."⁽¹⁾

V lanskem in predlanskem letu ste lahko v Rešetu spremljali prispevke o izseljevanju Ribničanov v Ameriko. V dosedanjih prispevkih vam nisem mogla predstaviti izseljevanja Ribničanov v statističnem smislu, saj je raziskovalno delo o ribniških izseljencih dobilo končno podobo v diplomski nalogi z naslovom "V Ameriko!" (izseljevanje iz ribniškega področja do druge svetovne vojne) šele februarja letos. Zato vam ta dolg predstavljam danes.

Na fotografiji je Jože Šilc iz Jurjevica s sodelavci iz rudnika pred hišo, v kateri so skupaj stanovali. Jože je šel v Ameriko leta 1923, star komaj 18 let. Od takrat in vse do II. svetovne vojne je delal v rudniku. Fotografijo hrani Muzej Miklove hiše.

Koliko ljudi je odšlo izpod domačega krova srečo iskat na tuje, je verjetno najtežje rešljivo vprašanje za raziskovalca izseljeniškega vprašanja. Obstajajo mnoge znanstvene raziskave, narejene na raznih popisih odhajajočih ter na domnevah raziskovalcev. Kolikor je raziskovalcev, toliko je verjetno načinov ugotavljanja "točnih" števil izseljenih. Natančnega odgovora na to vprašanje pa ne bomo dobili nikoli. Svoje ovčice so verjetno še najbolj točno šteli župniki. Od vestnosti posameznega župnika pa je bilo odvisno, kakšen odgovor nam bo dal pregled Statusa animarum (popis duš), krstnih knjig, kronik in drugih cerkvenih knjig.

Župnijski arhiv ribniške župnije hrani dobro ohranjene popise duš. Že pri njihovem ne preveč podrobnem ogledu takoj pritegnejo oči vpisi z rdečim svinčnikom, s katerim je roka vpisovalca zabeležila tiste, ki so odšli v Ameriko. Ponavadi je pod opombo samo oznaka "Am", včasih "Amerika", v primeru, da se je izselila vsa družina, je le-ta navadno prečrtana, čez pa napis "Vsi v Ameriki". Skoraj nikoli ne piše, razen ene, dveh izjem, kdaj je kdo odšel na tuje. Vzrok izselitve ni naveden v nobenem primeru. Verjetno je moral nekdo, ki je vestno vpisoval podatke, le-te vpisovati za nazaj, saj se tako pri tistih, ki so npr. rojeni v začetku 19., kot pri tistih iz konca stoletja pojav-

ja enak rokopis in celo enak svinčnik. Tako je po SA nemogoče ugotoviti, kdaj je kdo odšel v Ameriko in kdaj se je morebiti vrnil. Poleg tega rokopisa se pojavljajo še drugi, vendar v redkih primerih, zlasti pri nekaterih ljudeh, ki so se očitno večkrat vračali domov in nazaj v Ameriko, saj je napis Amerika prečrtan, nato z drugim rokopisom zopet dopisan in podobno.

V Ameriko so odhajali vsi - samski fantje in ženske, poročeni družinski očetje, cele družine, vsi z upanjem, da si pridobijo delo in zaslužijo denar, z mislijo na boljše življenje. V tujino je šlo znatno več moških kot žensk. Leta 1892 so Dolenjske novice poročale, da je Amerika menda edina, "v kateri število moških število žensk znatno nadkriljuje ... in sicer znaša 32.067.880 moških in 30.554.370 žensk."⁽²⁾

Iz slovenskega področja se je daleč največ ljudi izselilo iz Okrajnega glavarstva Kočevje, kamor je spadalo tudi ribniško področje. Statistična obdelava celotne Ribniške doline bi bila preobsežna, zato sem se odločila podrobneje analizirati ribniško župnijo.

Od leta 1787 so v ribniški župniji naslednje vasi in en trg: Breg, Breže, Bukovica, Dane, Dolenje Laze, Dule, Gorenja vas, Goriča vas, Hrovača, Jurjevica, Kot, Lipovec, Makoša, Nemška vas, Otavice, Ribnica (trg), Sajevec, Slatnik, Sušje, Škrajnek, Velike Poljane, Vrh, Zadolje, Zapuže, Žlebič in Žukovo.

V analizo sem vključila tiste ljudi, ki so bili rojeni do leta 1910. Vse, ki so imeli v Statusu animarum zaznamek od odhoda v Ameriko, sem najprej

ločila glede na spol. Na splošno velja, da je odšlo na tuje precej več moških kot žensk, tudi Ribniška dolina ni bila izjema. Znotraj ločitve po spolu sem ločila tiste, ki so odšli kot "odrasli" in "otroke" izselilo se je namreč kar nekaj družin, zato so otroci s starši odšli "v paketu", odhod ni bil njihova lastna odločitev in želja. V Župniji Ribnica je razmerje med odseljenimi odraslimi moškimi in ženskami 71,4 : 28,6 odstotka. Med otroki se je izselilo nekaj več dečkov kot deklic (55,5 : 44,5 odstotka).

Glede na letnico rojstva sem izseljence klasificirala v pet skupin. In sicer: v prvo skupino sem uvrstila tiste, ki so bili rojeni pred letom 1840, druga skupina zajema rojene med leti 1841 - 1860, tretja med 1861 - 1880, četrta med 1881 - 1900 in peta tiste, ki so bili rojeni že v 20. stoletju, v obdobju med 1901 in 1910. Dvajsetletne intervale sem si izbrala zato, ker nekako predvidevam, da je bila to povprečna starost izseljenca. Torej naj bi nekdo, ki je bil rojen leta 1860, odšel v tujino okrog leta 1880, čeprav moja teza v vseh primerih seveda ne velja.

Rojstna datuma zakoncev Joannesa (roj. 1820) in Agnes (roj. Mihelič v Kotu leta 1826) Lovšin iz Goriče vasi št. 23 sta najzgodnejši letnici rojstva, pri katerih je bil zapis o odhodu v Ameriko. Največ se je izselilo ljudi, rojenih v obdobju 1861 - 1880

in 1881 - 1900, kar pomeni, da so se izselili nekje na prelomu 19. v 20. stol., oz. v letih pred prvo svetovno vojno, v času, ko je bilo izseljevanje v Ameriko najbolj množično tudi v evropskem okviru. Zapisov o odhodu v Ameriko po letu 1910 rojenih je le nekaj. Iz večine primerov je tudi jasno razvidno, da so se izselili po koncu druge vojne, smer selitve slednjih pa je bila v veliki meri Argentina.

V posebno skupino sem uvrstila "povratnike". Pri nekaterih ljudeh je jasno razvidno, da so se iz Amerike vrnili v domači kraj, pri drugih spet, da so večkrat šli sem ter tja. Na to kažejo večkratni zapisi v opombe popisa duš. Pri nekaterih že pogled na intervale rojstev otrok pokaže, kdaj so bili doma in kdaj ne. Nekaj prvih otrok si sledi v rednih, recimo dveletnih intervalih, nato sledi 10-letna praznina, nato zopet rojstva otrok.

Število povratnikov prav gotovo ni zanesljivo, saj pri nekaterih primerih ni jasno, ali je res potoval sem ter tja ali je ostal v Ameriki ali doma. Število povratnikov bazira na tistih primerih, pri katerih lahko z veliko gotovostjo trdim, da so se res vrnili domov oz. so potem zopet odšli v Ameriko.

Glede na podatke, dobljene v Stausu, so se ženske redkeje vračale iz Amerike kot moški. Vzrok je verjetno ta, da so se moški vračali nazaj na svoje kmetije, marsikoga je doma čakala družina, ženske pa so si šele v Ameriki ustvarile družine in jih na dom niso vezale močnejše korenine. Znotraj števila vseh povratnikov je 84 % moških in le 16 % žensk. Če gledamo samo moške izseljence, se jih je vrnilo 8 odstotkov, žensk pa le 1,2 odstotka. Skupno gledano (moški + ženske) naj bi se v domovino vrnilo 7 odstotkov vseh, ki so se izselili v Ameriko.

Glede na splošno mnenje, da naj bi se iz Amerike na slovenska tla vrnila okrog četrtnina izseljenih, je v ribniški župniji ta odstotek relativno nizek.

Res je, da so upoštevani samo tisti, pri katerih je bilo po Stausu jasno razvidno, da so se vrnili. Določen odstotek tako ni vstet v to število. Vendar se mi razlika skoraj 20 odstotkov glede na slovensko povprečje zdi vseeno velika. Ali je pač možno, da se Ribničani niso vračali v tolikšni meri, kot sicer velja za ostalo slovensko področje? Analizirala sem tudi popise prebivalcev v vaseh ribniške župnije. V času največjih izseljenskih valov je opaziti upad ali pa le malenkostno rast števila prebivalcev.

Iz ribniške župnije se je, sodeč po zapisih v Status animarum, izselilo 1158 ljudi, 815 moških in 344 žensk. 1072 jih je postalo del 'ameriškega sna', 87 se jih je vrnilo na domačo zemljo. Nekateri so se v novi deželi znašli boljše, drugim pa so se sanje o objubljeni deželi sesule že na samem začetku. Življenje naših izseljencev lahko ponazorim misel enega izmed mnogih, ki je pisal v domovino: "Tako tudi mi rinemo po deželi, kjer se cedi med in mleko, pa tudi grenke solze, zasledovane od ubogega delavca - tlačana."⁽³⁾

Viktorija Kante

- 1 Začetek pesmi, ki jo je spisal Belokranjec o potovanju v Ameriko. Objavile so jo Dolenjske novice, 1888 (15. 3.), št. 6, str. 47
- 2 Dolenjske novice, 1892 (1. 9.), št. 17, str. 138
- 3 Dolenjske novice, 1909 (19. 2.), št. 8, str. 65

Prebivalci Glažute, Jelendola in Loškega Potoka poselili izpraznjeno vas

Grčarice, z nemškim nazivom Masern, so bile posebno naselje na jezikovnem otoku, saj sta jih obdajali dve industrijski naselji: Glažuta in Jelendol, sredi Auerspergovih gozdov.

Razmere druge svetovne vojne so prinesle poleg vsega zla tudi velike gospodarske spremembe. Vso proizvodnjo na teh žagarskih obratih je okupator preusmeril za vojaške potrebe, zato so partizanska poveljstva NOV že na začetku leta 1942 odločila, da se ustavi proizvodnja lesa in izdelkov na teh žagah. S tem bi onemogočili okupatorju oskrbo z lesom. Glažutarskim prebivalcem so ukazali, da izpraznijo bivalne prostore in se izselijo, ker bodo razdejali oz. požgali žago in onemogočili nadaljnjo proizvodnjo lesnih izdelkov za okupatorsko vojsko.

Prebivalci Glažute so bili tedaj primorani nekaj ukreniti. Kaj? Izseliti se na neogroženo področje. V trenutnih razmerah je bila največja oz. najugodnejša prilika, da se napotijo v najbližje, 8 km oddaljeno naselje Grčarice, ki so bile izpraznjene po odselitvi Kočevarjev, in tedaj še neogrožene.

Ta ugodna prilika se je ponudila tudi nekaterim družinam iz Loškega Potoka in drugim ljudem, ki niso imeli lastnega doma, in tistim, ki so jim kasneje okupatorji požgali domove.

Med prvimi priseljenci, že konec marca 1942, so prišli: iz Glažute Alojz Lavrič, logar; iz Jelendola: Valentin Bedina, šofer; iz Rakinice Janez Grimšič, cestar. Po veliki noči, v sredo, 8. aprila 1942, se je priselila še družina Šega (po domače Jurčkova) iz Loškega Potoka.

Spominjajo se, da so tisti dan imeli težave s preselitvijo, ker je začelo močno snežiti in je zapadlo veliko snega. Dober teden pozneje, po 15. aprilu tistega leta, se je izselila vsa Glažuta in še nekaj družin iz Loškega Potoka.

Skupaj je tedaj prišlo 12 družin. Kasneje so se iz Jelendola priselile še tri družine, med katerimi se je ena naselila v Grčarskih Ravnah. Ostale družine iz Jelendola so se razselile po drugih krajih. Postopoma so se priseljevale družine iz Loškega Potoka še v naslednjih medvojnih in povojnih letih, kolikor so bile hiše še prazne in primerne za bivanje.

V Grčaricah in Grčarskih Ravnah so bile skoraj vse hiše z gospodarskimi poslopji.

Vse so bile potrebne popravila, saj so bile nekatere že stare in dotrajane pa tudi že nekaj mesecev prazne. Prvi priseljeni prebivalci so hiše še lahko izbirali, kasnejši pa so sprejeli, kar je ostalo še praznih. Vasi nista imeli ne elektrike, ne vodovoda, ne telefonov. Z zunanjim svetom sta bili povezani s slabimi makadamskimi cestami.

V takratnih vojnih in povojnih razmerah pa je še vsak prišlek našel streho. Od priseljenih prebivalcev so bili v glavnem žagarski pa tudi gozdni delavci.

Tudi na novo priseljeni ljudje so do konca vojne doživljali tu težke trenutke, saj so bili v vasi hudi boji. Zato so se ti prebivalci znašli med kupi ruševin v središču vasi uničenih ali poškodovanih največjih utrjenih stavb s cerkvijo vred.

Nadaljevanje prihodnjč

REŠETO

Število izseljenih (rojenih do leta 1910) po posameznih naseljih ribniške župnije

VAS/TRG	MOŠKI					ŽENSKE					SKUPA.		
	izseljeni			P	O	izseljeni			P	O	izseljeni		
	odr.	otr.	sk.			odr.	otr.	sk.			odr.	otr.	sk.
BREG	53	3	56	6	50	16	1	17		17	69	4	73
BREŽE	46	1	47	3	44	20	1	21	1	20	66	2	68
BUKOVICA	20		20	1	19	3	2	5		5	23	2	25
DANE	29		29		29	3		3		3	32		32
DOLENJI LAZI	48	2	50	9	41	26	2	28	2	26	74	4	78
DULE													
GORENJA VAS	49	7	56	1	55	24	2	26	1	25	73	9	82
GORIČA VAS	48		48	3	45	17		17	1	16	65		65
HROVAČA	41		41	10	31	15		15	1	14	56		56
JURJEVICA	44	2	46	1	45	28	5	33		33	72	7	79
KOT	12	1	13	1	12	9		9		9	21	1	22
LIPOVEC	32	1	33	2	31	14	4	18	2	16	46	5	51
MAKOŠE	6		6	1	5	2		2		2	8		8
NEMŠKA VAS	64	5	69	8	61	19		19	1	18	83	5	88
OTAVICE	25	1	26	4	22	14	2	16	1	15	39	3	42
RIBNICA - trg	71	14	85	5	80	50	8	58	3	55	121	22	143
SAJEVEC	23		23	1	22	6		6		6	29		29
SLATNIK	36		36	3	33	11		11		11	47		47
SUŠJE	65	4	69	8	61	11	3	14		14	76	7	83
ŠKRAJNEK													
VELIKE POLJANE	29		29	2	27	5	1	6		6	33	1	34
VRH													
ZADOLJE	8		8	3	5	3		3		3	11		11
ZAPUŽE	6		6	1	5						6		6
ŽLEBIČ	19		19		19	14	2	16	1	15	33	2	35
ŽUKOVO						1		1		1	1		1

Okrajšave v tabeli: odr. = odrasli; otr. = otroci; sk. = skupaj; P = povratniki; O = ostali v Ameriki

POŠTAR, GOSPOD JANEZ SUŽNIK, NA OBISKU V 2. D

Sedmega marca nas je obiskal Inesin očka, ki je po poklicu poštar. Prinesel je čudovito razglednico, ki jo je deklica Ines pisala razredničarki. Pa tudi vsi učenci in učiteljica smo imeli v 2. d razredu pošto zanj: radi bi poslali veliko voščilnico v paketu - za našo ravnateljico Andrejo Šulentič, ker ji želimo povedati, da jo imamo radi. Gospod Janez Sužnik je kot poštar verjetno najbolj zaželen oseba pred domačimi durmi - posebej v različnih predprazničnih časih, ko se v ljudeh predrami spomin na bližnje ali oddaljene sorodnike in prijatelje; ko zaznamo v sebi želje po vzdrževanju ali vzpostavljanju vezi...

Seveda so v današnjem času možne povezave s svetom na številne nove načine, kot so npr. povezave s pomočjo mobilne telefonije in inter-

neta, vendar razglednica s pozdravi iz domačih ali tujih krajev še vedno pomeni nekaj lepega, dobrodošlega, zaželenega...

Mnogi mladi ljudje, ki jih komercialni svet še premočno ne zasipa z reklamnimi lističi, se zagotovo razveselijo prijateljevega pisma, napisanega "na roke" ali pozdravov s popotovanj po svetu. Starejši ali kdaj prav osamljeni ljudje se večkrat s hvaležnostjo grejejo ob mislih na sporočila, ki so z lepimi mislimi naslovljena osebno nanje... Zato mislim, da pismo sporočanje v obliki pisem, razglednic, voščilnic, seveda z dobrimi željami in nameni, v zdajšnjem času še vedno lahko izpolnjuje svoje plemenito poslanstvo. Učence 2. d razreda je v zvezi s poštarjevim poklicem zanimalo nekaj podrobnosti, na katera jim je pojasnil g. Janez Sužnik.

Kdaj ste postali poštar? (Matic K., Urška)
Poštar sem postal leta 1981, 17. februarja, in to prvič v Ribnici.

Radi opravljate svoje delo? (Nina, Manca, Sara) *Ta poklic mi je zelo všeč.*

Ali vam je poklic poštar kaj zahteven? (Anja T., Urška)
Ker sem zmeraj v stiku z ljudmi, je pa ta poklic zelo zahteven in odgovoren.

Kdaj pričnete z delom in do kdaj delate? (Manca, Tim)

Delo se prične ob 6 h zjutraj, konča pa, ko je vse opravljeno, ne glede na uro.

Ali prinesete na dom tudi pakete? (Matej)

Pošto raznašam po določenih vaseh, s tem da imam tudi dostavo paketov, in to za naselja - podjetja in trgovine.

Koliko pošte na dan raznesete? (Tadeja, Sara, Matic Č.) *Veliko.*

Kateri dan v tednu je največ pošte? (Ines S.)

Največ pošte v tednu je v četrtek (ko izidejo nekateri časopisi...).

Koliko pošte ste že raznosili? (Anja T., Maja T., Anja O., Ines J.)

Raznosil sem ogromno pošte, saj to opravljam že 21 let.

Ste pošto raznašali tudi z motorjem? (Lučka, Nejc, Danilo)

Pred leti sem pošto raznašal tudi z motorjem po različnih vaseh, kar včasih zaradi vremenskih razmer ni bilo prijetno.

Učencem je naš gost pokazal še različne vrste poštinih pošilk (od dopisnic, telegramov, voščilnic, razglednic), potrdila o raznih poštinih pošilkah, različne znamke, pa preprosto razložil, kako potuje pismo od pošiljatelja do prejemnika. Pomagal nam je ustrezno opremiti paket in nas poučil, kako pravilno zapišemo naslov na ovojnico.

Gospod Janez Sužnik ima rad svoj poklic. Zaupal nam je, malo v šali, malo zares, da so anekdote o hudih psih čuvajih in poštarjih lahko resnične, saj so tudi njega takšni hišni ljubljenci že nekajkrat ograbili, ko se je še vozil z veliko poštarstvo torbo na motorju...

Vedoč, da ga čaka še vsakodnevno raznašanje pošte in paketov, ga nismo predolgo zadrževali, a bili smo veseli njegovega obiska.

Poslovlili smo se s pesmijo Pojte, pojte, drobne ptice (ljudska), saj sporočila in misli, zapisane v pismih, pravzaprav potujejo kot ptice, dosežejo z lahkoto tudi daljne kraje, pa kdaj z vsebino "preženejo meglice", razjasnijo otožne dni in nas nasmejejo.

Strnila v celoto in fotografirala Polona Golouh, prof. raz. p.

Križev pot ribniških birmancev k Sv. Ani

Pri Seljanu smo se birmanci, starši in vsi ostali, ki smo se namenili na križev pot k Sv. Ani na Mali gori, začeli zbirati na nedeljsko popoldne, 17. marca. Birmanci smo bili zadolženi, da smo po

trije ali štirje naslikali oz. narisali po eno izmed štirinajstih postaj križevega pota. Vodila sta nas g. župnik in g. kaplan.

Tako smo začeli moliti križev pot proti cerkvi

svete Ane. Pred vsako postajo smo zapeli pesem, nato pa smo nadaljevali z molitvijo, dokler se nismo ustavili. Skupina treh birmancev je nato dvignila sliko, ki je prikazovala eno od postaj križevega pota. Ob vsaki postaji smo birmanci brali molitev in poslušali, kaj vse je Jezus pretrpel. Tako se je nadaljevalo vseh štirinajst postaj, do vrha Sv. Ane. Na koncu smo v cerkvi tudi zapeli nekaj pesmi. Pred cerkvijo pa smo se nekajkrat fotografirali skupaj s svojimi risbami. Nekateri udeleženci smo še malo posedeli na vrhu in občudovali Ribniško dolino, drugi pa so se odpravili proti domu.

Za birmance je bilo to izredno doživetje, saj se na takih in podobnih božjih srečanjih še bolj zblížamo z Bogom in med seboj. Tudi to srečanje je pripomoglo k boljši pripravi na sv. birmo, ki jo bomo v ribniški župnijski cerkvi imeli 12. maja.

*Maša Andoljšek, 7. razred
Foto arhiv župnišča*

PRAVLJIČNI SVET NAS JE VSE SKUPAJ ZELO PREVZEL

Prvi pomladni dan v 1. b-ju

Zbrali smo se 21. marca popoldne v razredu 1.b. Praznovali smo prvi pomladni dan. Izdelovali smo lutke in z njimi zaigrali tri zanimive igrice. Prva je bila "Prišla bo pomlad...", ki govori o gozdu, v katerem je vse polno umazanije in se živali ne morejo dogovoriti, kdo bo očistil gozd, saj je pomlad pred vrati. Nastopale so živali: medved, miška, ptička in čebelice.

Za to igrico so največ truda vložili Rok z mamico, Ana z mamico in Matej z mamico.

Ana je na vse skupaj zapisala takole: Imeli smo se dobro in smo gledali predstavo. Bile so tri predstave. Tudi jaz sem igrala čebelico. Jedli smo veliko sladkarij. Rok je še dodal, da je pomagal pri izdelavi lutk za ostali dve igrici. Matej pa je zapisal: Medtem ko so se živali prerekale, so gozd očistili otroci. Igre so mi bile zelo všeč in vesel sem, da sem v eni sodeloval.

Druga igrica je bila o Zajčku, ki se je izgubil. Igrali so medvedek in zajček. Zajček se je izgubil na poti iz šole. Pomagal mu je prijazni medved. Pri tej igrici so imeli prste vmes Ilona z mamico in Miha s sestrico Simon. Ilona je zapisala: Jaz sem igrala medvedka. Imeli smo se zelo lepo. Njena mamica pa je še dodala: z Ilono sva se že v naprej veselili prijetnega popoldneva. Izdelovali smo lutke, pripravljali oder, se učili besedila... Otroci in starši smo uživali, saj v našem hitrem načinu življenja ostane bolj malo časa za taka prijetna druženja. Res je včasih naporno ob vseh obveznostih vzeti si čas tudi za take dejavnosti, vendar sreča v otroških očeh in zadovoljni nas-

Gašper: Z mamico sva se pripravljala dva dni. Igrica je bila super. **Maša:** Moj oči je držal kozolec, jaz pa jajček. Takšnih delavnic si še želim, saj smo se veliko smejali. **Sašo** pa je takole zaključil: Ko je bilo konec igrice, sem pokazal mamici in bratcu, kako lepo pišem in barvam.

Igriva NAJDIHOJCA

Prvi petek po veliki noči je postal tradicionalen za udeležence srečanja gledaliških in lutkovnih skupin NAJDIHOJCA. Prirejata ga Zavod za kulturo in turizem Parnas in KUD Primož Trubar iz Velikih Lašč. Predstavitve skupin je letos pre rastla v dvodnevno srečanje. S

povabljenimi iz Ljubljane, Grosuplja, Velikih Lašč, Sodražice in Ribnice smo se videli na seznamu drugega dne, 5. aprila. Poleg naše sedemnajstčlanske gledališke skupine so zastopali ribniško šolo tudi lutkarji pod mentorstvom Sonje Pucer, z igrico o Rdeči kapi. Z

Žogico Rokico smo odšli na oder samozavestno, saj nam je mlada ribniška publika s svojim pristnim otroškim odzivom vtila dovolj pozitivnih občutkov. Naša predstavitev v Levstikovem domu je potekala sproščeno, dvorana sama je prijazna in akustična. Mladi igralci so bili nagrajeni z močnim aplavzom, spodbudnimi besedami, sladkarijami, sendviči in sokom. V popoldanskem delu smo si izmenjali mnenja o predstavah mentorji nastopajočih skupin in gledališki poznavalci. Pohvale, spodbude, pa tudi pozitivne kritike so bile še kako dobrodošle. Obe naši predstavi sta bili izredno dobro sprejeti in pohvaljeni, čeprav prireditev sama ni bila selekcijsko, tekmovalno naravnana. Poudarim naj, da so srečanje v Velikih Laščah organizirali gledališki entuziasti, ki vlagajo v svoje delo veliko truda. Lepo.

Mentorica gledališke skupine
Jana Asič
Foto Metka Starič

mehi odtehtajo vso našo utrujenost. A niso veseli samo otroci, tudi starši se vrnemo v čas, ko smo bili še šolarji, ko smo imeli tremo pred nastopanjem in nas je bilo strah, ali se bodo stvari dobro iztekale. Vsi ti občutki so me spremljali v četrtek in naj vam povem- še enkrat bi bila šolarica.

Zadnja igrica pa je bila o Piščančku Čivku, ki je izgubil svojo mamo. Ker se je približeval velikonočni čas, so v igrici nastopala velikonočna jajčka, ki so jih zaigrali Maša, Rok in Gašper. Piščančka Čivka so igrali Gašper, in sicer takoj, ko se je izvalil. Nadaljevala je Andreja in zaključil Maks. V igrici so nastopale še kokoši puta Pepca, ki jo je zaigrala Tajda, koklja Karolina je bila Beti, in kokoš mama, ki pa jo je predstavila Agara. Vse skupaj se je dogajalo na kmečkem dvorišču. Zato sta pri igrici sodelovale tudi Tjaša in njena sestra Nastja. Držali sta prelep travnik, ki so ga izdelali Tadej, Martin in Sašo z mamicami in očkom. Dva očka pa smo povabili, da sta poprijela za kozolec, ki je predstavljal pravo kmečko vzdušje. Tako se je piščanec Čivko sprehajal po prelepem travniku in iskal pravo mamo. V zadovoljstvo nas vseh jo je tudi našel. Vsi skupaj smo zapeli še pesmico o piščančku Čivku, na kitari pa nas je spremljala učiteljica Hilda. Otroci so zelo uživali.

Kaj vse že zmorejo, smo spoznali v igricah. Branje jim ne dela več težav in veselje z nastopi je nepopisno, je zapisala Tjašina mamica in še dodala: Preživeli smo čudovito popoldne in čas je kar prehitro minil.

Res je prehitro minil. Vsi skupaj se zahvaljujemo našima učiteljicama Hildi Modic in Marjani Osvald, ki sta nam omogočili take popoldneve. Hvala.

Sabina Vučemilović
Foto Hilda Modic

O, TI MICKA ŽUPANOVA...

Linhartova veseloigra Županova Micka je obetaven naslov za to, da se tudi koga iz vrst starejših pritegne k ogledu predstave, ki so jo 18. aprili uprizorili nadebudni mladi igralci gledališkega krožka ribniške osnovne šole. Bila pa je to malce prirejena igra, vpeta v ribniški prostor in podeželje, kjer so se prizori odvijali med suhobarskimi izdelki in ob pojoči narečni govoric. Pri narečni priredbi besedila so sodelovali tega večji člani krožka s pomočjo svojih domačih, je bilo zapisano v vabilu in dodano, da se je tokrat z režijo trudila Sonja Pucer. Nam, ki smo domači, je igra v domači govoric zvenela veliko bolj privlačno in morda v nekaterih ozirih celo bolj smešna, kot je izvirnik. Lažje smo tudi razumeli in doumeli vzvišenost ljubljanskih sraj nad kmečkim okoljem, kamor so prišli k županovi Micki, da bi se z goljufijo okoristili z županovim premoženjem, zapisanim Micki v lažnem ženitnem pismu. Toda, ker ljubezen in srce odločata, je Micka Anžetu odpustila tudi njegovo robotost in spregledala Tulpenheimovo slo po denarju. Zgodba se je končala srečno, za Micko in Anžeta in za vse, ki so igro uprizorili: Adela Rosa, Nuša Černe, Špela Petek, Alen Prelesnik, Ciril Kožar, Borut Strlič, Anuša Plesničar, Tanja Trdan, Ajda Henigman, Špela Lesar, Justina Lušin...

AP

KROMAR IN CEBIN MED NAJBOLJŠIMI TUDI NA HRVAŠKEM

Kot kaže, se ribniškemu triatlonu obeta še ena odlična sezona. Triatlonci tudi pozimi nismo počivali, ampak pridno trenirali in se tako z novimi močmi podajamo novi sezoni naproti.

V začetku marca smo se udeležili tudi reprezentančnih priprav v Medulinu na Hrvaškem. Na pripravah smo se imeli skrajno lepo, pridno smo trenirali in nekaj časa namenili tudi zabavi. Pokazali smo tudi, da smo dobro pripravljene na letošnjo sezono. Domov smo se vrnili polni vtisov, novih izkušenj in doživetij, ki nam bodo v nadaljnji karieri prišli še kako prav.

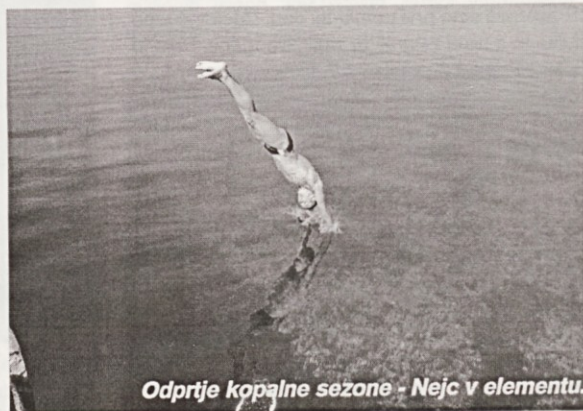
Sezono smo tokrat začeli na Hrvaškem, natančneje na Brionih, kjer se je odvijal duatlon, ki pa je hkrati štel tudi za hrvaško državno prvenstvo. Ribničani smo nastopili skoraj v popolni postavi. Tokrat, kot že velikokrat, se je najbolje odrezal **Damijan Kromar**, ki je na koncu osvojil 2. mesto, in seveda **Bojan Cebin**, ki je v kategoriji mladincev zanesljivo zmagal, v absolutni kategoriji pa je bil 4. in je za zmagovalcem zaostal le pičlih 27 sekund, tretje mesto pa je zgrešil le za 3 sekunde. Za njim je na cilj priteknel Matej Benčina, ki je osvojil 5. mesto, kmalu pa tudi Matej

Skufca, ki je bil na koncu 7. Drugi najboljši mladinec je bil naš Simon Pogorelec, ki je v absolutni kategoriji osvojil 9. mesto, za njim pa je, kot četrti v kategoriji mladincev in 21. v absolutni kategoriji, prišel na cilj Jure Tanko. Prav tako dobro so se odrezali Nejc Arko, 6. med mladinci in 23. v skupni kategoriji, Andrej Remic, 8. med mladinci in 27. v skupni kategoriji, Elvis Podlogar, ki je zasedel 30. mesto in bil v članski kategoriji 18. Odlično se je odrezal tudi Miha Zajc, ki je dosegel 12. mesto med mladinci in bil skupno 34.

Ne smemo pa pozabiti na odprtje kopalne sezone, ki sta jo z ognjenim krstom začela Nejc Arko in Bojan Cebin, in mimogrede, temperatura vode je bila na Brionih le 11°C, v vodo pa sta se pognala kot za šalo. Vsa zahvala pa tudi tehničnemu delu spremljevalne ekipe, Tatjani Oražem in Mitji Dečmanu, ki sta poskrbela za vse tehnične in formalne stvari. Tekmovalcem čestitamo za vse dosežke in jim želimo še veliko uspeha v nadaljnji karieri.

Vsi ti rezultati pa nam dajejo spodbudo za v prihodnje. Naš trud ni bil vložen zaman, trudili se bomo še naprej. Naslednja tekma nas čaka v Ribnici, 5. maja 2002. Vsi prav prisrčno vabljeni!

Jure Tanko

Odprtje kopalne sezone - Nejc v elementu.

Vodilna četverica z Damijanom Kromarjem in Bojanom Cebinom.

Rokomet

MED 110. ŠOLAMI JE RIBNIŠKA OSVOJILA 3. MESTO

Učenke in učenci OŠ dr. F. Prešerna so zaključili letošnje tekmovanje v rokometu. Organizator tekmovanja je bil odbor za šolska športna tekmovanja in RZS. Skupno število sodelujočih šol je bilo preko 100, tako pri učenkah kot pri učencih. Obe ekipi sta se uvrstili v polfinale.

V njem sodeluje 16 najboljših ekip, ki do tja pridejo preko občinskih, področnih in četrtfinalnih tekmovanj. V finale se uvrstijo samo zmagovalne ekipe posameznih polfinalnih turnirjev-torej najboljši štiri. Letos je to uspelo naši ekipi učencev. Uvrstili so se na 3. mesto izmed 110. sodelujočih šol. Učenke pa so si delile mesta od 9.-12. izmed 108 nastopajočih šol. Veseli smo uspehov naših rokometašev. Pri tem gre pravzaprav za pomembne vrednote, ki imajo v

današnjem, pogostokrat neprijaznem času, posebno ceno. Prepričani smo, da z redno športno vadbo in šolskimi športnimi tekmovanji uresničujemo več temeljnih enot šolskega športa: oblikovanje pozitivnih stališč do zdravega življenja, koristno preživljanje prostega časa, samopotrjevanje, medsebojno sodelovanje in spoštovanje. V športu pa ima posebno mesto tudi poraz. Vsi, tudi najboljša moštva, doživljajo poraze. Poskušajmo se iz poraza kaj naučiti. Na srečo so nam v pomoč različni izzivi, ki pomenijo drobne vsakdanje uspehe: izboljšati lanske dosežke, se preizkusiti v novem športu, videti dosežek lastnega dela in vloženega truda, spoznati nove prijatelje... Vsi smo lahko uspešni. Uspešni smo, če premagamo samega sebe, izboljšamo osebni dosežek, naredimo kaj zase. Vse je odvisno od naših prizadevanj, močne volje in trdega dela. In ne pozabimo, da nič ne dviga samozavesti tako, kot jo dviga uspeh.

Naj bodo šolska športna tekmovanja in šolski

šport priložnost za iskanje novih poti, koristnejše preživljanje prostega časa, tekmovanje z drugimi in s samim seboj, športno prenašanje poraza, spoznavanje novih prijateljev in novega okolja. Skratka, naj nam bo šport v veselje in naj postane del našega vsakdanjika.

Tekst in foto prof. Aleš Pugelj

V ekipi OŠ DR. F. PREŠERNA SO nastopili:

UČENCI

Urban Andoljšek, David Somensary, Aleš Ilc, Rok Henigman, Anže Zobec, Ivo Ilc, Matej Nosan, Jože Zelko, Črt Abrahamsberg, Damir Čuskič, Dejan Klavs, Blaž Kaplan, Nejc Ambrožič, Borut Strlič, Jure Kranjec, Timo Preložnik. Trener: Zdenko Mikulin. Vodja: Janez Ilc

UČENKE

Petra Nosan, Renata Jakovljevič, Metka Ilc, Nika Lesar, Tjaša Andoljšek, Gordana Marin, Marjanca Rigler, Urša Fajdiga, Katjuša Rajšel, Ana Rosa, Anja Klaus, Katja Štefanec, Alja Mate, Urška Zajc, Suzana Marn. Trener: Zdenko Mikulin. Vodja: Aleš Pugelj.

Ribniški plavalci na dveh velikih mednarodnih tekmovanjih

7. Velikonočni miting

Celje, 23.4.2002. bazen Golovec - Tradicionalni 7. mednarodni plavalni miting v Celju je slavnostno odprl ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode. Takoj po svečanosti smo si lahko ogledali revijski nastop slovenske članske plavalne reprezentance s Petrom Mankočem in družino, ki se je pripravljala v Celju pred

odhodom na svetovno prvenstvo v Moskvo. Sicer pa je bilo tekmovanje zelo zanimivo, saj je nastopilo preko 350 plavalcev iz petih držav. Zelo dobro uvrstitev v tako močni konkurenci je dosegel **Rok Polajžer**, letnik '91, ki je na 50 m prosto zasedel 22. mesto s časom 0:33,80 in bil med Slovenci peti, Nejc Lovšin je na 100 m prsno zasedel 15. mesto s časom 0:43,05, **Keyla Andoljšek** pa je v finalu na 50 m prsno osvojila 6. mesto s časom 0:44,45. Uspelo ji je prehiteti

dve že znani tekmi: Marušo Petrič (Kranj) in Izo Blagajc (Maribor). Uspešno so nastopili tudi ostali naši tekmovalci: Toni Valčič in Samo Jeranko na 100 m prosto s svojim osebnim rekordom 1:14,62 in 1:15,58, Ajda Dejak na 100 m prsno 1:43,85, Rebeka Babnik in Katarina Rajh na 100 m hrbtno 1:29, 53 in 1:31,79. Sara Oražem na 100 m delfin 1:44,67. Nastopili sta še Ana Češarek in Nastja Pucelj.

15. Pokal Ježek

Ljubljana, 13.4.2002. bazen Tivoli - Množičnost in še enkrat množičnost bi lahko rekli 15. Pokalu Ježek, ki se ga vsako leto udeleži vse večje število plavalcev, letos preko 600 otrok iz šestih držav. Večina jih je komaj zapustila plavalno šolo, zato so plavali najkrajše, 25 metrov dolge razdalje. Vsi ribniški plavalci so se odrezali zelo dobro, posebej pa **Martin Maležič**, letnik 1994 in **Blaž Oražem**, ki sta pogumno odplavala vse stile, vključno z delfinom. Nastopili so še Žan Hočevnar,

Anže Oražem, Ana Čampa, Keyla Andoljšek, Gal Golež, Eva Kraljič, Urban Bradeško, Matic Lovko, Matej Mrak, Tia Čiček, Nik Rus, Pavla Lušin in Petra Polajžer. Za nagrado so vsi plavalci prejeli majice 15. Pokala Ježek.

Drago Marjanovič

Foto Nada Pucelj

MEDNARODNA KINOLOŠKA TEKMA V SONCU, DEŽJU IN SNEGU

Zmagovalci so bili ponovno slovenski šolani psi

Kinološko društvo Ribnica je v soboto, 23. aprila, organiziralo mednarodno tekmo šolanih psov med Slovenijo in Hrvaško. Tekmovanje je potekalo v nemogočih vremenskih razmerah. Na začetku nas je prepihal veter, nadaljevalo se je z dežjem, na koncu pa je pse skoraj zametel snežni metež. Le ob podelitvi nagrad najboljšim nam je nekaj sončnih žarkov naklonilo tudi sonce.

Vaje poslušnosti in obrambe so potekale na poligonu Kinološkega društva Ribnica, vaje sledenja pa so se odvijale na travnatih površinah v okolici Livolda.

Tekmovalci so tekmovali v dveh skupinah, in sicer po programu IPO I in IPO III. Po obeh programih se tekmuje v vajah poslušnosti, obrambe in sledenja, le da je program IPO III zahtevnejši.

Po programu IPO I je tekmovalo 10 tekmovalcev (5 iz Hrvaške in 5 iz Slovenije), po programu IPO

III pa 21 (6 iz Hrvaške in 15 iz Slovenije).

Tekmovanje je potekalo tekoče, z veliko mero organizacijske sposobnosti članov KD Ribnica, kar je tudi vzrok, da je Kinološka zveza Slovenije tekmovanje zaupala prav Ribnici. Generalna pokroviteljica tekme je bila Občina Ribnica.

Ob 6. uri so tekmovalci s svojimi štirinožnimi prijatelji že preizkusili poligon in opravili vse potrebne formalnosti. Uradni začetek je bil ob 7. uri,

ŠAHOVSKI PODMLADEK NA PRVENSTVU

Učenci nižjih razredov osnovne šole, ki obiskujejo šahovski krožek na osnovni šoli v Ribnici in v Dolenji vasi, so 6.3.2002 v Ribnici odigrali šahovski turnir za uvrstitev na državno prvenstvo. Na moštvenem državnem prvenstvu osnovnih šol za dečke do 12 let bo ribniško osnovno šolo zastopala ekipa mladih šahistov v sestavi: Boštjan Dejak, Simon Levstik, Matic Oražem, Svan Mali, Samo Jamnik in Peter Dejak.

Mentor
Tone Tramte

OBVESTILO!

V sodelovanju s Športnim muzejem Ljubljana, smo pričeli zbirati podatke, informacije ter športne izdelke nekdanjega zelo priznanega podjetja JOR (Jergec & Oražem, Ribnica). Zato naprošam vse, ki imajo kakršenkoli podatek o JOR-u, da me pokličejo na številko 041-634-650. Prihodnjic pa malo več o Športnem muzeju in njegovem namenu.

Miloš Petelin, Športna zveza Ribnica

zaključek in podelitev pokalov pa ob 18. uri. Na zadovoljstvo vseh prisotnih, predvsem pa tekmovalcev samih, je potekala tekma na visoki ravni, brez nepotrebnih zapletov. Samo tekmovanje je popestrila tudi negotovost, kdo bo skupni zmagovalec, saj so bili rezultati izredno izenačeni. A samo trije so prejeli nagrade:

IPO I :

1. mesto Jožica Peljhan, s psom MAIK VON DER SCHIFFS, SLO
2. mesto Gregor Teran, s psom TOR, SLO
3. mesto Ivan Jelavič, s psom WOBBY VOM KIRSCHENTAL, HR

IPO III :

1. mesto Gojko Lenko, s psom APOLLO V. D. OBIRHOHLEN, SLO
2. mesto Rok Korljan, s psico ULLO, SLO
3. mesto pa lanskoletni zmagovalec Dušan Senekovič, s psico UKO, SLO

Naj končam z mislijo Donalda Mccaiga: "Otrok so mora življenja šele naučiti, psi pa imajo vse potrebno znanje že od rojstva. Ljudje smo svojo modrost pokazali svetu - uskladiščili smo jo v muzejih, knjižnicah in znanstvenih razpravah. Psi pa nosijo svojo modrost skrito v krvi in kosteh."

Karin Kočevar
Foto AP

PRVE SKAVTSKE ZAOBLJUBE

Ta veseli dan za skavte - klanovce, stare od 17 do 22 let, prav tako pa veseli dan za vse ribniške skavtinja in skavte ter ostale, se je zgodil v nedeljo, 14. aprila pri kapeli sv. Marjete na Dolenjevaškem polju.

"A le človek sem in to bom ostal - trenutek v večnosti..."

Dan je bil prelep, vzdušje pravo skavtsko - preprosto, a tako veličastno, s pesmimi in gibi prepredeno ter ponosno, da smo se tega zavedali tudi vsi mi, ki smo maši in zaobljubam prisostvovali! Štirinajst mladih klanovcev je za voditeljico Urško ponavljalo svojo zaobljubo - da si

malo pojedinol! In kaj je še sledilo? Kaj neki drugega kot vesele igre, ki vsakogar vedno znova ponesejo na krila smeha in ljubezni!

Tekst in foto **Zdenka Mihelič**

Mali nogomet tudi regijski

Prvi vikend v aprilu se je začel pomladanski del tekmovanja v Medobčinski ligi v malem nogometu pod pokroviteljstvom občine Ribnica in v organizaciji ŠD Lončar, Dolenja vas.

V letošnji tekmovalni sezoni nastopa 12 moštev. V tekmovanje se je poleg moštev iz občin Ribnica, Velike Lašče, Sodražica in Loški Potok vključilo še moštvo iz občine Dobropolje. S tem je tekmovanje pridobilo regijski značaj in je v občini Ribnica to največje rekreativno tekmovanje, ki poteka skozi vse leto.

Centralno igrišče v občini Ribnica ostaja športni park v Dolenji vasi, kjer nastopa 5 moštev, 2 pa tekmujeta tudi na novozgrajenem igrišču v Sušju. Po prvih odigranih krogih kaže na zelo izenačeno prvenstvo, razen ŠD Moštikel iz Žlebiča, ki je trenutno na repu lestvice, vendar je pred leti Elin-

Kot pričel podobno z mladimi igralci, danes pa je z istimi morda glavni favorit za naslov. Tekme so igrajo ob petkih zvečer; tedaj ste vabljeni k ogledu zanimivih obračunov.

03. KROG: 19. 04.

KMN GRAFIT : ŠKD BREŽE 4 : 0 (4 : 0)

KMN SODRAŽICA : ELIN KOT 2 : 7 (1 : 4)

D. JEZDECI-MAXILES : ŠD MOŠTIKEL

16 : 0 (10 : 0)

AD B ? BAR : KMN TORNADO 1 : 5 (0 : 4)

KMN VEL. POLJANE : LAŠKI PESJANI

4 : 2 (0 : 1)

KMN VODNAR : ŠD PONIKVE 3 : 9 (2 : 4)

NAJBOLJŠI STRELEC (zadetki):

10 Pirman (KMN Tornado), Mihelič M. (Elin Kot)

7 Klarič R., Klarič S. (Laški pesjani)

6 Gorše (D. jezdec-Max.)

5 Radivojevič, Batinič (D. jezdec-Max.), Poje (KMN Vodnar)

Peter KOČEVAR
vodja tekmovanja MLMN

Lestvica:

Mesto	Moštvo	T	Z	R	P	Goli	Točke	Razlika
1.	ELIN KOT	3	3	0	0	19 : 5	9	+ 14
2.	KMN TORNADO	3	2	0	1	21 : 7	6	+ 14
3.	KMN SODRAŽICA	3	2	0	1	17 : 9	6	+ 8
4.	ŠD PONIKVE	3	2	0	1	12 : 6	6	+ 6
5.	VELIKE POLJANE	3	2	0	1	11 : 9	6	+ 2
6.	KMN GRAFIT	3	2	0	1	8 : 6	6	+ 2
7.	AD B ? BAR	3	2	0	1	7 : 9	6	- 2
8.	LAŠKI PESJANI	3	1	0	2	22 : 7	3	+ 15
9.	D. JEZDECI-MAXILES	3	1	0	2	17 : 9	3	+ 8
10.	ŠKD BREŽE	3	1	0	2	3 : 15	3	- 12
11.	KMN VODNAR	3	0	0	3	10 : 18	0	- 8
12.	ŠD MOŠTIKEL	3	0	0	3	0 : 47	0	- 47

Plezanje

Dragi naši sopotniki!

Ja, spet je čas za nekaj novičk o nenavadni vrsti ljudi v naših krajih, ki so se poimenovali plezalci. Razveseljujoče ali zaskrbljujoče, kakor pač želite, dejstvo je, da vedno več mladih in manj mladih, nadebudnih in dogodivščin željnih osebkov pokuka tja, kjer se kopica ljudi trudi premagati zemeljsko gravitacijo. No, poleteti nam še ni uspelo, se pa vzpenjamo vsekakor navpično navzgor. Če drugega ne, vsak od nas je krepko potreben sprostitve, ko odvržeš vse tegobe hitrega življenja in ko se ti vsaj za nekaj trenutkov ustavi čas in polno zadahaš. Od veselja, od utrujenosti ali od česarkoli. Zrak je vendar vir življenja.

Marjetka v akciji

Tokrat vam sporočamo v glavnem to, da smo od 27. 4. do 5. 5. na plezalnem taboru v Arcu, ob Gardskem jezeru v Italiji.

Čim več podvigov in čim manj padcev do prihodnjic!

Marjetka Porenta
Foto Dejan Žagar

DRŽAVNO PRVENSTVO V DUATLONU

"RIBNICA 2002" 5. MAJ 2002

NEDELJA, 5. maj

- 8.⁰⁰ - 10.⁰⁰ prijave in prevzem številke
- 10.⁰⁰ start mlajših kategorij 2-10-1
- 11.⁰⁰ start ostalih kategorij 5-20-2.5
- 13.⁰⁰ pasta party v ciljnem prostoru
- 13.⁰⁰ razglasitev rezultatov

ORGANIZATOR: TRIATLON KLUB RIBNICA
(041/459-169 - Mitja, 041/469-872 - Damjan)

ROK ZA PRIJAVE:

Predprijave se sprejema do petka, 3. 5. 2002 in na dan tekmovanja.

ŠTARTNINA:

- 1.500 SIT za otroke
- 3.000 SIT za ostale kategorije

MATERINSKI DAN IN ŠE KAJ V DOLENJI VASI

Res, naše mamice si zaslužijo vso pozornost in zahvalo za vse, s čimer se trudijo, nas imajo rade in skrbijo za nas! In kaj je lepšega, kot če se otroci in mladi s pesmijo, igro in še čim zahvalijo mamicam ob prazniku mamic, materinskem dnevu - 25. marcu? Skoraj nič...

O prireditvi in še čem smo se tako pogovarjali s predsednikom KUD France Zbašnik, Gregorjem Remicem in režiserko prireditve Mojco Tekavec. KUD France Zbašnik je že peto leto zapovrstjo pripravil prireditev ob materinskem dnevu. V soboto, 23. marca zvečer, so nas vabili s plakati "Pridi tudi ti - potopi se v svet sanj!" Tako so nam otroci in mladina v uro in pol dolgi predstavi, ki je

imela letos naslov "OTROKOVE SANJE", vsem res številnim obiskovalcem položili na srce to, kar že vsi vemo, a včasih kar pozabimo, da so mamice res pravi Božji dar in da je eden največjih praznikov dan mamic!

In kdo so bili vsi nastopajoči? To so bili: osnovnošolci iz Dolenje vasi, otroška folklorna skupina, dekliški pevski zbor, mladinska igralska skupina, solistka Petra Stopar, Moški pevski zbor Lončar in Podokničarji, (o katerih bomo zagotovo še slišali)! Na koncu so mamicam in ženam otroci razdelil drobne šopke, Društvo podeželskih žena, pekarni Žito, Dva asa in Gorza pa so poskrbeli za posladek! "Seveda pa ne smem pozabiti na vse sponzorje, ki so nam res veliko pomagali! Hvala vsem," je še dodal Gregor.

Gregor, ki je predsednikovanje lani oktobra prevzel od Andreje Pogorelec, nam je res z navdušenjem vse predstavil - ne samo zadnjo

prireditev, temveč tudi načrte za naprej! Ob tem, da so letošnjo zimo imeli plesne vaje, ki so jih zaključili z gala Valentinovim plesom, pa že 18. maja ob 20. uri pripravljajo koncert Moški pevski zbor Lončar ob 50 - letnici delovanja! Oktobra se bodo na samostojni prireditvi predstavili plesalci folklorne skupine, želijo pa tudi pripraviti igro in ustanoviti folklorno skupino za starejše. Torej vsi vabljeni, da se jim pridružite! Ideja vse ga skupaj je, da se čimveč dela z mladimi in otroki in da jih na ta način zaposliš, in s tem narediš zanje nekaj dobrega. "In potem ti ni žal za ves trud, kajti naredil si nekaj dobrega za mlade, za ljudi," sta mi pritrdila Gregor in Mojca. "Dobro bi bilo, da bi se tudi društva kaj bolj povezala in si med seboj pomagala - ali s kadrom, predvsem pa s tehničnimi stvarmi!"

Zdenka Mihelič
Foto Tomaž Remic

FESTIVAL ŠTUNF

...je potekal od petka do nedelje, 12. - 14. aprila na Ravnah na Koroškem. Na festivalu se je odvijal glasbeni, gledališki in športni program ter seveda veliko žura. V soboto, 13. aprila, je potekal finalni del male nogometne lige ŠKIS, kjer je nastopila tudi ekipa Casucci RŠK! Ribniški študentje so se v Ravne odpravili kar z avtobusom, saj je bila nogometnašema še kako dobrodošla vzpodbuda s tribun. In kako so se ribniški študentje-nogometnaši odrezali? Hja, bili so odlični peti (res so imeli malo smole v četrtfinalu, ko je bila njihov nasprotnik zmagovalna ekipa!)

BRUCOVANJE

Brucovanje je bilo v soboto, 20. aprila. Ob 20.00 se je začel poseben program za bruce. Sestavljali so ga člani A D`B` teatra, po programu pa je sledil koncert skupin: YOGURT, NUDE in BOTRI. Za dobro vzdušje do jutranjih ur so poskrbele še hostese in posebno PRESENEČENJE!!!! Več o brucovanju boste lahko prebrali v naslednji številki Rešeta!

ŠTUDENTSKA TRŽNICA

V mesecu maju bo potekala v Ljubljani že tradicionalna študentska tržnica, na kateri se predstavijo študentski klubi iz vse Slovenije - pripravijo program, se predstavijo z značilnostmi kraja, tamkajšnjimi dobrotami in veselostmi. Letošnja tema tržnice je "RADI SE IGRAMO", ki jo morata oblikovati skupaj po dva študentska kluba. RŠK-jevci se bodo igrali s študenti iz kočevskega kluba KLUKŠ. Torej vidimo se v sredo, 8. maja v Tivoliju!!!

Krotke, ups, kratke domače
zbrala:
Zdenka Mihelič

Farna cerkev z novimi vitraži

Po obnovi Plečnikovih zvonikov in po celotni obnovi strehe na župnijski cerkvi ter namestitvi štirih novih bronastih zvonov je načrt za nova barvna okna četrti veliki gospodarski podvig ribniške župnije v zadnjih 15 letih.

Okna izdeluje steklarski mojster Brane Buh, podobe na oknih pa je upodobil akademski slikar Tomaž Perko.

Več na strani 10

